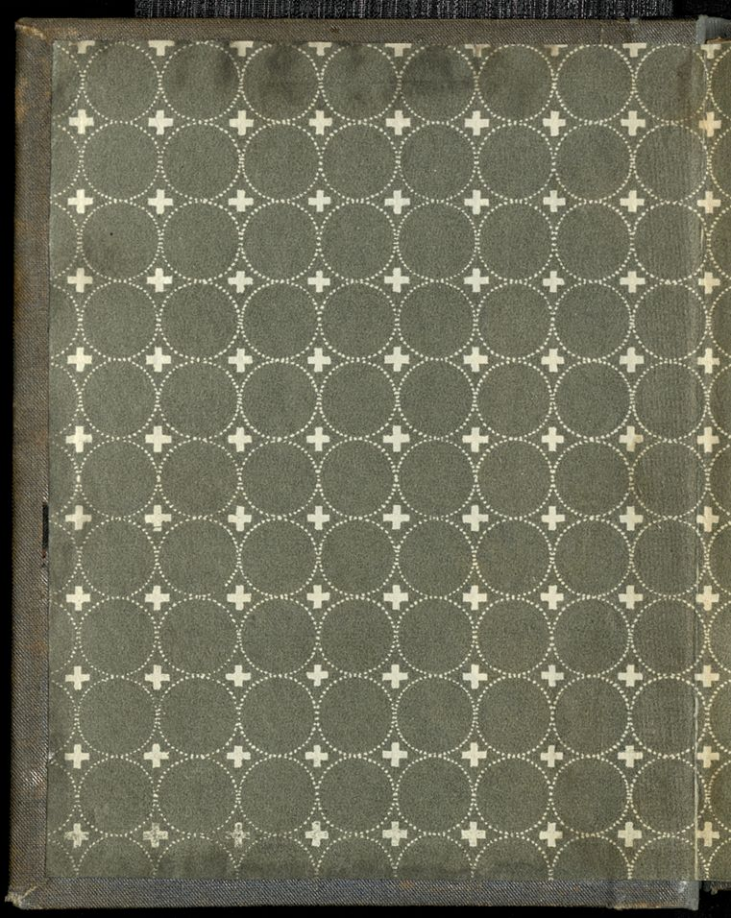
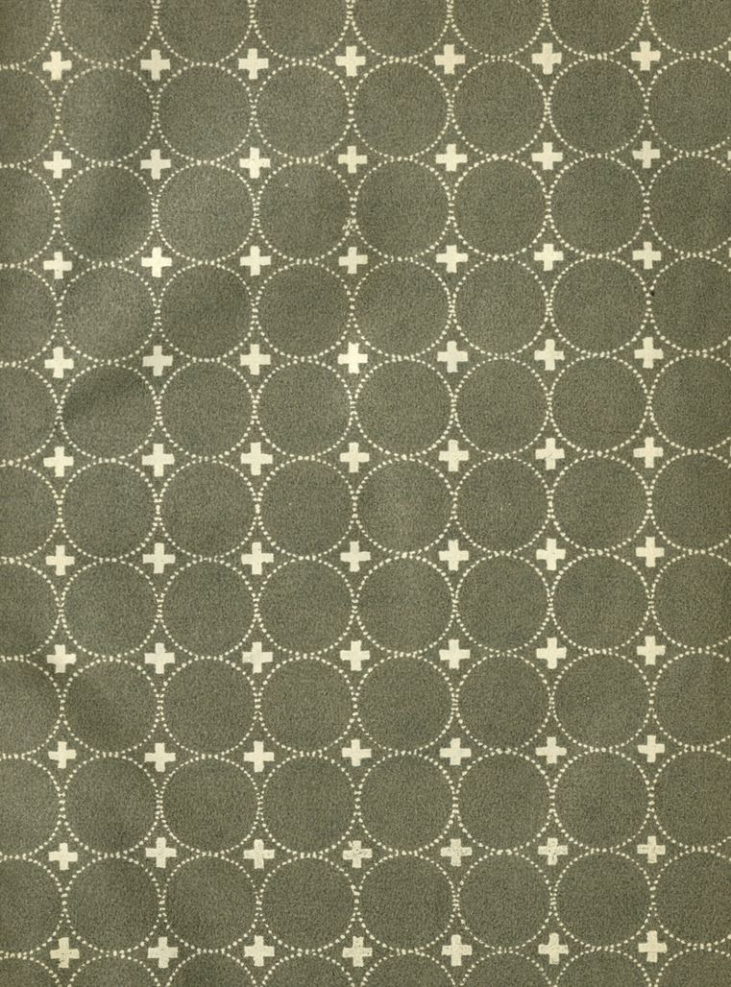

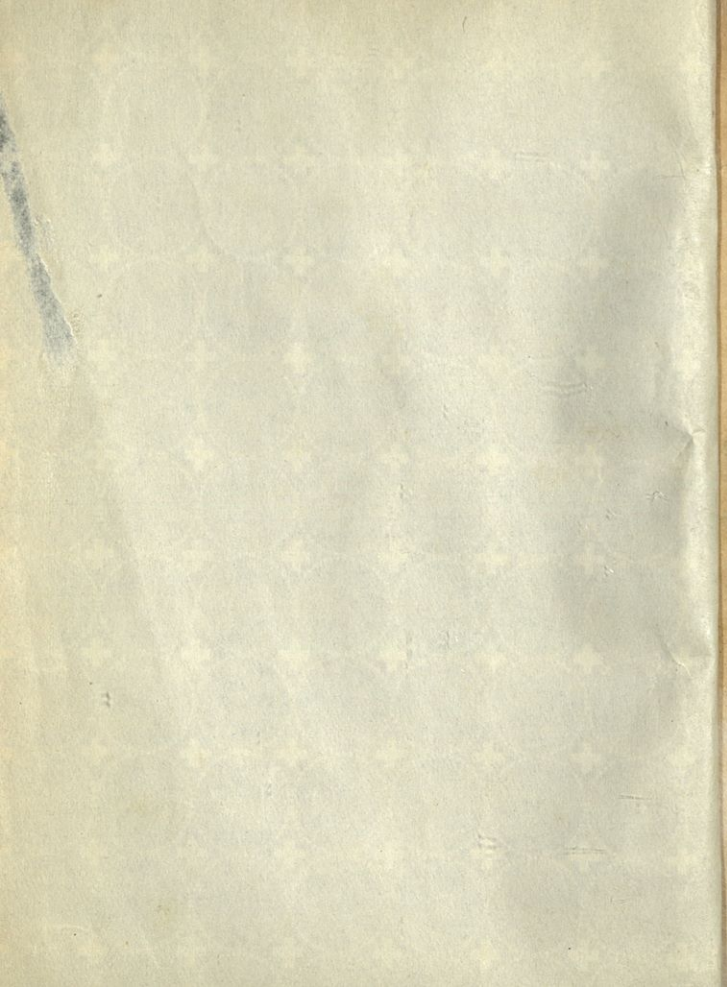
45007

PESMARIU

Spomen
na kladnega, poštenega,
nega, iskrenega prijatelja
Josipa Kastelca,
bivšega peloročnjanskega
ga župnika;

* 16./2. 1846 v Trzinu na
Gorenjskem, + 16./11. 1881
v St. Lovrencu pazena,
piskar v Ljubli.

Jodkojčič

[Faint, illegible handwriting on aged, stained paper]

PĚSMARICA.

J. Kastelec.

Na světlo dal

Dr. J. R. Razlag,
odvětník v Bržicah na Slovenskem.

Moje samo, roda moga
Srdašce nevino
Vre i kipi kod sladkoga
Glaska „domovino!“

Děva slovenska.

V Gradcu 1863.

Natisol Jožef A. Kienreich.

45007

030008877

Jugoslovenkam

posvećuje

izdatelj.

*Domorodna ljubav,
Sloga domorodna,
Domorodna žrtva:
Tri su zrna plodna,
Iz kojijeh niče
Domovini sreća
Prava, postojana,
Čvrsta i najveća.*

J. Sundečić.

Molitev.

*Ti, ki si nas stvaril
Kakor listja, trave,
Pol sveta podaril
Bil si sinom Slave:
Čuj nas večni Bog!
Tvoji smo sinovi.
Děla blagoslovi
Naših slabih rok;
Ti nas varuj zmot,
Ti v pomoč nam bodi,
Kaži pravo pot,
Ki nas k sreči vodi.
Ti nam daj kręposti,
Da, kar sklene um,
V djanji naš pogum
Skaže brez slabosti.*

S. Jenko.

Predgovor.

V veselji in v tugi Sloven prepěva sladke pēsmi domo-
ljubja in mile svoje žalostinke. „Nema veselice poštene,
pri kateri se ne sliši pēsmic sladki glas“ so besēde ne-
umrlega knezovladike Antona Slomšek-a. Sloven se v
pēsmaih moli Bogu, věčnemu vladarju neizměrnih světov,
svojo iskreno in gorečo ljubezen do domovine in do pre-
světlega cesarja, kateri ljubi z enako ljubeznijo vse narode
avstrijanske v dobrem in slabem združene, razoděva on
v nježnočutnih pēsmicah, za ktere je njegov jezik, jezik
predragi materinski, kakor vstvarjen. V vsakem hramu,
kjer je Slovenka, donijo pēsmic glasovi od zore do mraka,
s kterimi si ne krati samo časa, temuč tudi žlahta misli
in srce. Slovenski hraber vojak, ki je vsegdar pripravljen
žrtvovati življenje svoje za drago domovino, za preljub-
ljenega cesarja, stopa budivne pēsmi prepěvaje blēdi smrti
nasproti, da slavno zmaga ali čestito umerje na bojnem
polji.

Naš jugoslovenski narod ima obilo junaških in domorodnih pèsmi, ktere že od nekđaj veselo razlegajo se po hribih in dolinah, ter tudi po dvóranah izobraženih mestjanov. Nabral sem jih torej lépo rokohvat, da bodo milodišeča kitica za tisočlètnico slovenskih blagovèstnikov sv. Cirila in Metoda, da bode še vročèja naša vroča ljubezen do domovine in cesarja.

Slovenskim dèvicam in mladenčem naj bodo v znamenje iskrene ljubezni, ktero čuti vsako srce za našo mladino upapolno, da prigrli vse, kar je sveto, krasno in rèsnično.

Donite tedaj zlate pèsnice po premili naši domovini od sevara do juga, od vzhoda do zapada, kodar zvoní jezik mili, dragi, sladki naš slovenski.

V Brèžicah na novo léto 1863.

Dr. J. R. Razlag.

Cesarska pèsem.

Bog ohrani, Bog obvari,
 Nam Cesarja, Avstrijo!
 Modro da nam gospodari
 S svete vère pomočjo!
 Branimo mu krono dèdno
 Zoper vse sovražnike;
 S Habsburškim bo tronom vedno
 Sreča trdna Avstrije.

Za dolžnost in za pravico
 Vsak pošteno zvesto stoj,
 Če bo trèba, pa desnico
 Srčnim upom dvigni v boj!
 Naša vojska iz viharja
 Prišla še brez slave ni, —
 Vse za dom in za Cesarja,
 Za Cesarja blago, kri!

Meč vojščaka naj varuje,
 Kar si pridnost zadobi;
 Bistri duh pa premaguje
 Z umetnijo, znanostmi!
 Slava naj deželi klije,
 Blagor bod' pri nas domá;
 Vsa, kar solnce jo obsije,
 Cveti mirna Avstrija.

Trdno dajmo se skleniti:
 Sloga pravo moč rodi;
 Vse nam bó lahkó storiti,
 Ako združimo moči.
 Brate vodi vez edina
 Nas do cilja enega;
 Živi Cesar, domovina:
 Věčna bodi Avstrija!

In s Cesarjem zaročnica,
 Ene misli in krvi,
 Vlada milo Cesarica,
 Polna dušne žlahtnosti.
 Kar se more v srečo štěti,
 Věčni Bog naj poděli:
 Franc Jožefu, Lizabeti,
 Celi hiši Habsburški!

[Prev. L. Jeran]

Slovenija

Njegovi cesarski visokosti, presvätlemu careviču Rudolfu, prvorojencu in prestolnemu nasledniku o Njegovem rojstvu 21. avgusta 1858.

Kviško rojaki! na bréghih posavskih,
 Kviško na bréghih primorskih, podravskih,
 Radostni glas po državi doní,
 Z bliskom oznanja, kaj dans se godí:
 Čujte, radujte se vsi narodi,
 Slava Bogu na višavah bodi:
 Avstrii krasni se dědič rodí!

Radost neskončna vse srca ogrěva,
 Vrisk od planine v planino odměva;
 Čujte veselo zvonenje zvonov,
 Čujte mogočno grmenje topov:
 Praznik obhajamo Avstrijani,
 S srcem in dušo vladarju vdani,
 Bog ga ohrani očeta rodóv!

Vremo Ti, novorojenec! k zibeli,
 In se priklanjamo Tebi veseli:
 Děte preljubljeno, děte mladó,
 Naj Ti preblažene lěta tekó,
 Sije na nebu Ti solnce jasno,
 Slava naj diči Ti krono krasno!
 Brani pravico z junaško rokó!

Val na skalovji razkaja se v pěne:
 Stali Ti bomo kot skalnate stěne,
 Ako Ti sila krivična prěti;
 Tvegamo za-Te življenje in kri! —
 Čujte, radujte se vsi narodi,
 Slava Bogu na višavah bodi;
 Prvorojenca nam Bog naj živi!

Fr. Cegnar.

Kdo je mar?

Vse doséže, kar mu drago,
 Bodi slava, bodi blago;
 Vse doséže soséd moj.
 Dlan domá mu ne odreče,
 Gre na tuje, dobro stéče,
 Njemu zlata kaplja znoj.
 Vidši tujče krasne čine
 Se zavzame iz daljine —
 Kdo je mar?
 Mi zapojmo: Rodovine
 Je slovénski oratár.

Čujte bor, vojaške roje!
 Króglá žvižga, bóben poje,
 Grad valí se v sip in prah.
 Vragu péta se zabliška,
 En junak za njim pritiska,
 Udri, udri mah na mah!
 Kjer zadene, iskra šine,
 Šest jih pade, kjer porine, —
 Kdo je mar?
 To pogumen koreníne
 Je slovénski oratár.

Blaga polna trg in cesta,
 Barka plava v daljne mésta,
 Vélki kúpéc pošlje vse.
 Nam nanese méré zlata,
 Njemu vse odprte vrata,
 Zemlja skor njegova je.
 Kupi polje, plavž, grajšíne,
 Dnarje méri na štrtíne; —
 Kdo je mar?
 Taj bogati koreníne
 Je slovénski oratár.

V zbor učenih, véde slava,
 Stopi moder, bistra glava,
 Vse jezike svéta zná.
 Če zapoje, vse pogleda,
 Na katedru grom beséda,
 Zvezde štéje, pravdo dá.
 Svét posluša modrovíne,
 Se začudi koncu tmíne, —
 Kdo je mar?
 Taka glava koreníne
 Je slovénski oratár.

Něk' se trudi v sodni hiši,
 Rase krépkó, viši, viši,
 Pravde čist, želézen hram.
 Vse ga slavi, vsi so vnéti,
 Zvezda se na prséh svéti,
 Cesar cló ga čísla sam.
 Kakor solnce iz višine
 On zasíje, krívo zgíne, —
 Kdo je mar?
 Taj pravičen koreníne
 Je slovénski oratár.

Pusti svét, opravke svoje,
 „Sursum corda“ v domu poje
 Mož pobožen, rajski svat.
 Vse obrne v božjo slavo,
 Mitra kíči sveto glavo,
 Papež píše: „Ljubi brat!“
 Kadar grob nemilo zine,
 Angelj čist na svétu míne, —
 Kdo je mar?
 Taj pobožen koreníne
 Je slovénski oratár.

Bodi v tugi, bodi v šali
 Zmir ponižno Boga hvali,
 Ter ne zabi rojstva nit.
 Skaz je njemu krasno lice,
 Uma sprave, sle, pravice,
 Zvézdojasen, čist osvit.
 Če zavist lizuna zvine,
 Da zamigne sin krtine:
 Kdo je mar?
 Zagromimo: Čast očine,
 Scer slovénski oratár.

J. Koséski.

Naprej!

Naprej zastava Slave,
 Na boj junaška kri!
 Za blagor očetnjave
 Naj puška govori.

Z orožjem in desnico
 Nesimo vragu grom;
 Zapisat v kri pravico,
 Ki tērja jo naš dom.

Naprej i. t. d.
 Drum, drum, drum.

Draga mati je prosila,
 Roke okol' vrata vila,
 Je plakala moja mila:
 Tu ostani ljubi moj!

Z Bogom mati, ljubca zdrava!
 Mati mi je očetnjava,
 Ljubca moja čast in slava;
 Hajdmo, hajdmo zanjo v boj!

Naprej zastava Slave
 Na boj junaška kri. . . .

S. Jenko.

Vojaška.

Kaj bliska se v jasnem, kaj votlo doni
 Pred nami na lévi na pravi,
 Od sela do sela okrogí vrši
 Ko jeka v zaprti puščavi?
 Orožje se bliska, vojaški je šum,
 Vidi se čuda okinčanih trum;
 Vitezi cenjeni
 Kam ste namenjeni
 Kaj vam užiga obrazu pogum.

Mi čvrsti Slovenci smo, gremo na boj,
 Za pravdo, za dom, za cesarja;
 Zakonu domačemu vitežki roj,
 Protivnega groza viharja;
 Obraze bojari nam hrabrosti blesk
 Desnica, če vdari, razruši kot tresk,
 Ude trum ločimo,
 Grade naskočimo,
 Tabor pred nami drobi se ko pěšk.

Podravske, posavske planjave so nas
 Iz krěpkega jedra rodile,
 Neplašba, svoboda, premaga ta čas
 So tri rojenice nam bile,
 Želězo je prva nadihnula v dlan,
 Sloboda domovja zaročila bran,
 Zmaga le gledala,
 Někaj povedala
 Slišali bote, če bliža se dan.

Več ljubega naše domovje imá,
 Kot celega světa države
 Bogastva neskončno v naročji gorá;
 Na vidu cvěteče dobrave,
 In děklice naše so limbarja cvět
 So tanke kot jelke, njih usta so med;
 Mi jim odrečemo
 Snubiti nečemo,
 Gremo ostudnega tujca objet.

Nabita je risanca, oster je meč,
 Obilno v krtušu je blaga,
 V junaškemu srcu poguma še več,
 Na vraga, o bratje, na vraga!
 Stolětni raztrgati v migljeji hrast,
 Je dana nevihti gotova oblast;
 Hujše mi planemo,
 Urniše zmanemo,
 V prah jo spremenimo vražno pošast.

J. Koseski.

Vojaška.

Oj tovarši krv junaška
 Na sovraga na sovraga
 Vabi slava nas vojaška,
 Vabi nas vesela zmaga, naša zmaga
 Za deželo za rojake,
 Za svobodo za cesarja
 Potegnimo meče jake
 Staro-slavne.

Kupo v roko, krěpčaj žile,
 Da jo dobro zaigramo,
 Naj nad nami vžiga trěšk,
 Mi se ne podamo.

Blagoslovi, boja Bog, nas!
 Mi oklenemo se tvoje roke
 Ti nas peljal v zmago boš.
 Kupo v roko i. t. d.

Dokler světi solnce božje,
 Cvete gora in planjava
 Bo češćeno naše orožje,
 Se bo pęla naša slava.

Kot z oblaka grom udarli
 Na sovražne roje bomo,
 Oni bodo nam bęžali
 Mi vriskali:

Kupo v roko, krěpčaj žile i. t. d.

Kako groza tam vihrava,
 Desno, lęvo krilo davi,
 Strah, trepet, obup obdava
 Na široko plan krvavi! —
 Ręšena je domovina

Strt sovraga meč morivni,
 Dan napočil je rěšivni
 V blesku zmage!

Kupo v roko, krěpčaj žile i. t. d.

Boben kliče, tromba poje,
 Bodi zvęsta sablja draga,

Straši, sěkaj divje roje,
 Kinčaj te krvava sraga. —
 Na bojišće na bojišće,
 Kak široko smrt korači!
 Tla krvavo pozorišće
 Nam veselje!
 Kupo v roko, krěpčaj žile i. t. d.
 Dobro smo jo zaigrali,
 Trěsk nad nami vžigal je,
 Mi se ne podali!
 Hvala Bogu na višavi,
 Da nam dal sovražnika je v roko,
 Peljal v slavno zmago nas!

Vojaška.

Pet črěvljev měrim, palcov pet;	Doma povesod, doma nikir
Adijo, ljubca, starši	Obhodi dosti světa,
In z Bogom vi tovarši	Zavolj njegà děklěta,
Dopolnil sem devetnajst lět;	Ženice imajo prepír;
Pet črěvljev měrim, palcov pet	In kadar zapusti kvartir,
In čvrste sem postave	Si marsiktera 'z hiše
Od nog do glave.	Solzice briše.
Očetov dom! ti ná slovó,	Le eni ljubici je zvěst,
Kdor ni za boljo rabo,	Ti ljubci čast se pravi,
Naj varje dom in babo,	Ta gré z njim v boj krvávi,
Al v šolah běli si glavó!	Ga spremi črez goré brez cěst,
Junaka vabi boj, ne bó	In črez ozidje trdnih měst,
Se trudil on z drěvesom	Kjer smrt junaške brate
In ne s peresom.	Povabi v sváte.
Učeni stan je zaničván,	Saj vēm, da mora vsak umrět'
Skrbi in hude lěta	In iti vsak k pokoju,
Moré ubozga kmeta,	Na postlji ali v boju,
Naj prvi stan vojaški stan:	Potrta starost, mladi cvět. —
Vojak živi vesel v en dan	Pet črěvljev měrim, palcov pet,
Saj cesar dá pol hlěba	Veselo čem živěti,
In kar je trěba.	Junaško — vmrěti.

Budnica.

Bratje, kliče domovina
Vstan'te v njeno sveto službo,
Dolžnost vsakega je sina,
(Da ustopi v sveto družbo)
Ktera materi pomaga,
Rešit tujega se vraga.

Glejte kako ona stoka
U verige vsa vkovana,
Polna plaka, polna joka
(Z žalostjo je vsa obdana)
Stopte bratje v sveto družbo —
Domovine sveto službo!

Da jo rešimo težave,
Svobodo ji spet dobimo,
Drage naše očetnjave —
(Lice tužno razvedrimo)
Stopte bratje v sveto družbo —
Domovine sveto službo!

Slušaj, slušaj draga mati!
Od vseh štran že hrum se sliša,
Vstajajo že tvoji svati,
(Varhi tvojega svetišča)
Vsi kričijo: Hajd u boje
V brambo domovine svoje!

Dav. Trstenjak.

Lavdon pri Bělemgradu.

Stoji stoji tam Běligrad!
Za gradom teče rdeča kri,
Za gradom teče rdeča kri,
Da b' gnala mlinske kamne tri.

Tam Lavdon vojvoda stoji,
Krvavi meč v rokah drži,
On če iměti Běligrad,
In turško vojsko pokončat!

Ošaben Turk se mu směji
In Lavdonu tak govori:
„Si prišel mene ti častit,
Al' prišel zajce si lovit?“

„Ne pridem zajcev jaz lovit,
Al' prišel tebe sem častit:
S svinčēn'mi kroglam' te škropil
In s črnim prahom bom kadil.“

Cesarske puške pokajo,
Se turške gospe jokajo;
Cesarski bombe mečejo,
Se Turki z grada vlečejo.

Glej tak mogočen Lavdon je
Premagal vse sovražnike;
In dokler Běligrad stoji
Na slavo Lavdonu slovi.

Narodna,

Pesem brambovska.

Presvētli Cesar vabi nas
Na domovine bran'
Grmi že město, trg in vas
K banderu ven na plan'.

Pri tem bander' prisežemo,
Na pričo je nebó,
Da kamor pojde, pojdemo,
Veselje nam je to.

Sovražna roka še nikir
 Ni boja žugala,
 Le skrb nas je za ljubi mir
 U brambo združila.

Če naš'ga kaj prevzetniki
 Od nas bi htéli imět'
 Mi srčni radovoljniki
 Jih hočemo podrět'.

Mi brambovci ne iščemo
 Kraljestva tujga last;
 Za svoje se potegnemo
 In za dežele čast.

Za božjo rěč naměrjen bod'
 Ognjeni strěl in meč
 Za svētlega Cesarja rod
 Na vojsko hočmo teč'.

Ohranit to je vsak dolžan,
 Kar je narljubše kom'
 Za svoje starše stojmo v bran
 Otroke, ženo, dom.

Zdaj potrdimo bratovšno,
 Naj roko vsaki da,
 Da se prisega naša bo
 Povsod razlegala.

V. Vodnik.

Prisega.

Pred Bogom smo,
 Ki pregleda srca vse,
 Pravičen je
 Nanj mislimo,
 Prišežemo
 Da hočemo biti vselej zvest'
 Zastavimo svojo dobro věst,
 Prišežemo.

Pred Bogom smo,
 Ki cesarsko krono bran'
 Jo Francu hran'
 Nanj mislimo,
 Prišežemo;
 Povelja Cesarjeve držát'
 V orožji in boji trdno stat'
 Prišežemo.

Pred Bogom smo,
 Naj zadene nas tudi smrt,
 Nas Bog potrd'
 Nanj mislimo,
 Prišežemo;
 Za banderom tak dolgo pojdemo,
 Da z božjo močjo dopolnimo.
 Prišežemo!

V. Vodnik.

Brambovska dobra volja.

Kar smo mi brambovci,
 Več nismo cagovci,
 Volje smo židane,
 Dobro nam je.

Kaj neki maramo
 Samo to baramo
 Kje so sovražniki?
 Jih čmo nabit.

Drava čegava je
Soča čegava je
Jih bomo varvali
Kdo jih če pit.

Pridte sovražniki,
Pridte razbojniki,
Tepeni bodete,
Vas je premál.

Poljci, Estrajhari,
Čehi in Madjari
Vsi smo za enega,
Eden za vse.

Mi vas povabimo,
Ki ne pozabimo,
Kaki vojaki ste,
Zajmite z nam!

Z vrhom natóčimo
Kozarce, hočemo
Najpred Cesarjevo
Zdravico pit.

Zdaj pimo tičino
Za Cesaričino
Zdravje, naj lilija
Véčno cveté.

Domove varite,
Prav gospodarite
Ženice, matere,
Stari možjé.

Nevéste ljubice
Trémo na kupice,
Ko nazaj pridemo,
Poroka bo.

V. Vodnik.

Vojakom za slovo.

V brambo slavne domovine
Kličé cesar svoje sine,
Kličé hrabra Avstrija.
Tak na noge korenjaki,
Slavovénčani vojščaki —
Za cesarja in Boga.

Ostre meče opašite,
Puške s krogami nabite,
In na puške bajonet!
Ura že slovesna bije,
V zraku se zastava vije
In krog nje očestva cvét.

Srečno, srečno! Bog vas vodi,
Dešni angelj z vami hodi
Črez doline in goré;
V duhu bomo vas spremljali
In po hrabrosti poznali,
Da ste sini Avstrije.

Za vas bomo mi molili,
Ko se bote sréno bili,
Sékal meč bo mah na mah,
Da sovražnike pobili,
Na vse kraje razkadili
Bi kot véter cestni prah.

Ko na čelo mir drhali
Bote z mečem zapisali,
Zopet pridite domó!
Da junaške hrabre sine,
Sine drage domovine,
Z vénci slave véščamo.

Če bi pa po božji volji
Padli tam na slavnem polji
Vas ne bilo več nazaj:
Bodi vaša tovaršija
Jezus, Jožef in Marija —
Vas spremljaje v sveti raj!

J. Virk.

Molitva graničara.

Bože, zovem tebe!
Nuz gromotni jek pušakah,
Zvek sabaljah, vaj junakah
Kralju ratah, zovem tebe;
Bože, vodi mene!

Bože, vodi mene!
Dičnoj smrti, il pobědi.
Tvoju volju ruka slědi,
Kako hoćeš vodi mene;
Bože, poznam tebe!

Bože, poznam tebe!
Kak u cvětnom perivoju
Tak u dobru i u boju.
Sveg izvoru! poznam tebe,
Bože, štiti mene!

Bože, štiti mene!
Dokle bėsni srčba boja,
Razpršujuć krila svoja.
Vojojućeg štiti mene,
Bože, slavim tebe!

Bože, slavim tebe!
Ili pao na stratištu,
Pobědio l' na bojištvu.
Živ i mrtav slavim tebe,
Bože, pomoz' mene!

Bože, pomoz' mene!
Grom topovah, jek pušakah,
Zvek sabaljah, vaj junakah,
Kada bėsni, pomoz' mene,
Bože, zovem tebe!

L. Ilić.

Ljubav junaka prama svojoj majci pri odlazku na vojsku.

Evo, jur me zove u daleki svět
Nemila roda našeg sudbina;
Sad moram, majko, tvoja nevinna
Ostavit prsa, moje duše cvět:
Jur mi srce kloni,
Oko suze roni
Uspomenom kod mé majke sretnih lět.

Preda mnom se sada vije prvi dan
Dětinstva moga, u kom' si mila
Majko, mene na svět porodila;
Sad stoprv tvoje boli čutim stan:
Moje malo tělo
I tve mlěko bělo
Sad u zibki vidim: o moj sladki san!

Sada kad razstavlja bojna sila nas

Čelove one, sladki naručaj,

Ljubavi tvoje, ah, veseli raj!

U suze utaplja sva taj gorki čas.

Kazat nemrem više,

Samo još uzdiše:

S Bogom majko! z mog' plačućeg srca glas.

I ti s Bogom, družbo! s Bogom ostaj sva!

Sestrice mile! s Bogom ostajte!

Uspomenu svedj moju nosite!

Ja jur odlazim, s Bogom, braćo má!

Molite se Bogu,

Da se vratit mogu,

Opet vidět vaša lica milena!

P. Stoós.

Oproštaj vojnika s ljubovcom.

Dužnost zove! — s Bogom mila,

Ka si radost moja bila!

Ja polazim na bojišće

Za dom, kralja i ognjišće.

Zato zadnji čelov, pusti,

Na koralnih tvojih usti,

Da ti mogu sada dati,

Nježna Milko, neuzkrati!

Jer kad budem u pô rati

Pred dušmanom moro stati,

Ov će ljubac men' uzdići,

Da ću bolje moći sići.

I ak vërna budeš bila:

Nahudit mi neće sila

Okrutnoga nigda vruga —

S Bogom ostan' Milko draga!

L. Ilić.

Moji sablici.

Oj ostra moja sablica,

Preljuba mi prijatlica!

Ne zabi, da si ti skovana,

Da braniš dragi dom Slavjana,

Za mater svojo vnetega.

Oj ostra moja sablica,

Preljuba mi prijatlica!

Ne zabi, da za božjo slavo,

Za vëro staro, vëro pravo,

V pravično bodeš bitvo šla.

Oj ostra moja sablica,

Preljuba mi prijatlica!

Ne zabi, da za vse narode,

Svoboda dokler jim ne bóde,

Prostiti jih si brušena.

Oj ostra moja sablica,

Preljuba mi prijatlica!

Ne zabi, da za vse tovarše,

Za brate, sestre, ljube starše,

Za pravdo njih si zdělana.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, će me zlo zadene,
 Da hude si moči jeklene,
 Odrěšiti si bratica.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, da, ak se po volji
 Boga godi po zemlji okoli,
 Je tvoja shramba — nožnica.
 Dr. L. Toman.

Davoria.

Rad našinci idu u vojnike,
 Gdě zelene beru lavorike,
 Borba jim je zabava predraga
 Još milije poběditi vraga;

Jer puščani prah
 Ne zadaje njima strah.
 Njega na boj mati
 I nevěsta prati,
 Otac želi sědi,
 Da vraga pobědi.
 Napred ide oružanom
 Junak rukom,
 A zimzelen vije mu se
 Za klobukom,
 Pěva, kliče naški sin,
 Pred njim trepti dušmanin.

Puška puca i topovi riču,
 A junaci oružani viču:
 Ajte, ajte naši u vojnike,
 Gdě se kupe otačbine dike;

Jer evo nam gazi vrag
 Našeg doma mirni prag.
 Na bojnomu polju,
 Gdě s' vitezi kolju,
 Ber'te Slave cvětje,
 To uvenut neće.
 Dok se naša snažna miče
 Desna ruka,
 Dopadnut će ljuti dušman
 Tri sta muká,
 Kad zaželi světli car,
 Iě će u smrt graničar.

Popotnica srbska.

Rado ide Srbin u vojnike,
 Gdě zelene bere lovorike,
 Borba njemu zabava je draga,
 Još milije sakrušiti vraga,
 Jer puščani prah
 Ne zadaje njemu strah.
 Njega na boj mati
 I nevěsta prati,
 Otac běli sědi,
 Da vraga pobědi. —
 Napred ide s oružanom Srbin rukom,
 A zimzelen vije mu se za klobukom,

Pěva, kliče srbski sin,
Pred njim trepti dušmanin.

Davoria.

Bubanj zove, topi ruče,
Sablje zveče, trublje zvuče:
Ajda dakle na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće.

Već po zraku barjak leti,
Pomozde nam Gjuro sveti!
Od junačke ruke tmasti
Mora danas dušman pasti.

Ali složno poprimiti,
In z olovom pozdraviti
Domovine tréba vraga,
Neka padne već bez traga.

Njega razbit i potući,
Pomoć će nam svamogući,
Samo složno krajšćani,
Věrna bratjo Gradišćani!

Jer bolje je svima pasti,
Neg da dobi dušman tmasti;
Zato bržje na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće.

Oriovćanin.

Naprěd.

Hajda braćo, hajd junaci,
Konjanici i pěšaci!
Brusmo sablje, brusmo kose
Nek se zlobi na strah nose!
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Koj nam rod i dom zatira,
On pod kosom nek umira,
Koj podkapa nam pravice,
Neka pada od strěljice.
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Kad se ljuta zvěr dovuče,
Ilir šakom nju zatuče,
Kad mu zmija ká doplazi,
Bosom nogom nju pogazi!
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Kada strašna bura puše,
Da se stari hrasti ruše,
Iliru se srdce širi,
Braćo, mi smo svi Iliri;
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Kad se světa stožer trese,
Kad se žarke munje krese,
Kada zemlja strahom zěva,
Ilir si brez straha spěva:
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Ilir nikog sam nerani,
Nego samo svoje brani,
Zato straha ne poznade,
Ak svět projde na komade.
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Pěsma junačka.

Hajd u bitvu! kaži svētu cilom,
Da uzbijat znadeš silu silom;
Koj bo sada u zapečku sedi,
Kukavica živěti nevrědi.

Obodri se, domovina plače,
Jer u njojzi tudjini harače;
Pokaži jim, děte Davorovo,
Čemu nosiš mač, prah i olovo.

Upotrěbi sile svoje, lave,
Na bojištu traži vėnac slave,
Gdě su dusi Marka velikoga,
I junaka Zrinja Sigetskoga.

Hajd u bitvu, hajda na bojište!
Brani rod svoj, kuću i ognjište!
Osto, propo, jedna ti je slava,
Samo da je domovina zdrava.

I tako će kasni još potomak
Dětci kazat, da si bio momak,
Ime tvoje u zvězde kovati,
Tebe svojim spasiteljem zvati.

Stěpan Marjanović.

O bitvi.

Bili nam junaci dědje,
Moč nam opasuje ledje,
Na sovražnika udrimo,
Groma strěl se ne bojimo!
Bratje! krěpki mi Slovani
Složni na bojišči zbrani.

Naj nas plašijo pošasti,
Vse pred nami mora pasti,
Kamor jeklo naše vdari,
Grom zapoje, blisk se žari.
Bratje! krěpki mi Slovani
Složni na bojišči zbrani.

Smrt gre z nami po planjavi,
Vre za nami šum krvavi;
Srce naše željno vpije
Po otetbi domačije.
Bratje! krěpki mi Slovani
Složno na bojišči zbrani.

Že v krvi se prostost světi,
Vsi hitimo jo objeti!
Ker obdani smo s pravico,
Bratu brat podaj desnico!
Bratje! krěpki mi Slovani
Složni na bojišči zbrani.

J. Novak.

Slovenski duh.

Hej Slovenci naša reč slovenska živo klije,
Dokler naše věрно srce za naš narod bije;
Živi, živi duh slovenski, bodi živ na vėke!
Grom in peklo, prazne vaše proti nam so stěke.

Bog pač, gromo-vladni, nam podal je dar jezika,
 Da nihče na temu svetu nič nam ne podtika,
 Bo naj kolikor ljudi tolkanj črtov u světi,
 Bog je z nam', kdor proti nam, ga Perun če podrėti.

Naj tedaj nad nami strašna burja naj se znese,
 Skala poka, dob se lomi, zemlja naj se trese,
 Bratje! mi stojimo pèvši, kakor zid ograda, —
 Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.

Slavska reč.

Brod nek čuti udarca
 Krive vožnje svoje,
 Ja ču pèvat od srca
 Pèsme glasne svoje!
 Za franceske ne marim
 Marzilčice glasa,
 Več ja hoču, da sborim
 Od domačeg klasa;
 Bili? (bili) Bili? (bili)
 Za zvao bolje zglavje,
 Bili? bili?
 Za zvo bolje Slavje?
 Slavje nek zaori,
 Kud se slavska reč govori,
 Slavje nek zaori,
 Kud se slavski govori.

Od Kamčatke do Labe
 Polje se proteže,
 Slava gdèno neslabe
 Snope svoje veže;
 Pèvom obdari čedo
 Duba i jablana,
 Klas i hrana seže do
 Kine i Japana.
 Klasje (ječi) klasje (ječi)
 Nas zove k poslu zora,

Klasje (ječi) klasje (ječi)
 Po dolu i po gora,
 Klasje nek zaori,
 Kud se slavska reč govori a. t. d.

Poseb južni Slavjani
 Jesmo mi Iliri,
 Tim imenom nazvani
 Po Evrope liri;
 Ova k svrhi nek pelja
 Domoljubne sine,
 Doklam nebo i zemlja
 Světa ovog čine
 Ne li (jest, jest!) — ne li — (jest, jest!)
 Ne li istina prava?
 Ne li (jest, jest!) — ne li — (jest, jest!)
 Koristna sloga zdrava?
 Sloga nek zaori,
 Kud se slavska reč govori a. t. d.

Otačbino! Prot Bogu
 Tužbu dizat bû mi,
 Mučat ja već ne mogu,
 Pretnja jako šumi,
 Stranka huda lomaće
 U tebi se krije,
 Kâ nij' vrédna, domaće
 Sunce da ju grije;
 Van šnjom, (hajd, hajd!)
 Iz groba duh nas snubi,
 Van šnjom, (hajd, hajd!)
 Kroz zlobu duh se gubi;
 Van šnjom nek zaori,
 Kud se slavska reč govori a. t. d.

Dragić Rusan

Slavjani.

Tko je rođen Slavjan, rođen junak,
 (Slavjanski neka danas diže barjak u zrak);
 Svak dobra konja jaši, svak bridku sablju paši,
 (Ajđ braćo u ime Boga samo nek je Sloga).

Eto na nas divlji crni varvar,
 (Gazeć nam rod i jezik, mili božji podar),
 Těm prie neg nas zakla, bacmo ga na dno pakla,
 (Ajđ Slavi, Bog je z nami, vrazi su prot nami).

Odzgô Ćesi (Poljaci, Slovaci) odzđo Iliri
 (Bratsku si daju ruku na junački taj čar);
 Krš koplja, zvuk rogova, zvek mača, grom topova,
 (Ajđ bratjo u ime Boga, tri smo na jednoga).

Doba je već, ajdmo, ajdmo, ajdmo,
 (Dušmanskom krvlju slavu našu da peremo),
 Svak jednu glavu skini, pak jo kraj druge rini,
 (Ajđ Slavi, Bog će dati, vrag će postradati).

Hej Slované!

Hej Slované! ještě naše slovanská řeč žije,
 Dokud naše věrné srdce pro náš národ bije.
 Žije, žije duch slovanský, bude žít na věký,
 (Hrom a peklo marné vaše proti nám jsou vzteký!)

Jazyka dar svěřil nám Bůh, Bůh náš hromovládny,
 Nesmí nám ho tedy vyrvat na tom světě žádný;
 I nechať jest tolik lidí, kolik čertů v světě,
 (Bůh jest s námi, kdo proti nám, toho Perun smete).

Nechať také se nad námi hrozná bouře vznese,
 Skála puká, dub se láme, země ať se třese;
 My stojíme stále, pevně jako skály hradné:
 (Černá zem pohlti toho, kdo odstoupí zrádně).

Kje dom je moj ?

Kje dom je moj?
Sava teče po ravninah,
Drava dere po pečinah;
Glej povsod spomladni cvět,
Zemeljski raj na pogled.
In to je slovenska zemlja,
Na slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
Ne poznaš li v zemlji mili
Slavskih sinov hrabrih v sili?
Bister um, dušic krotkost
Ste med družmi njih lastnost.
To pa je Slovenski narod,
Med Slovenci dom je moj.

Kje dom je moj?
Tam kjer Soča v blagem kraju
Vije se — podobnem rajju;
Tam kje žlahtne trtice
Vēnčajo goričice.
In to je slovenska krajna,
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
V sinjega morjá zrkalu —
Čudapolnem ogledalu —
Se primorski kraj blišči
Z brēžčiki prijaznimi.
To pa je slovenska zemlja,
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
Kjer slovenske slišiš pěti
Pēsmi, kjer junaki vneti
Si slovenske dēklice
Zbirajo za ljubice;
Tam kjer vlada glas slovenski
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
Goratan, Primorje, Krajna,
Ž njimi Štajer — zemlja sjajna —
Dom rodu so slavskega
Dom rodu junaškega —
In to je Slovenja mila
Med Slovenci dom je moj!

Kje dom je moj?
Iz orjaškega Triglava
Gleda doli mati Slava,
Sinke kliče in budi
K dēlu, slogi, srčnosti.
Duh slovenski zopet vėje,
Na Slovenskem dom je moj!

Pirnat.

Moj stanak.

Gdē stanak moj?
Sava teče po ravninah,
Kupa šumi po pečinah,
Z gore zvira grozda med
Zemaljski raj na pogled.

A to je ta krásna zemlja,
Hrvatska je stanak moj!

Gdě stanak moj?
Znaš u miru bogomilom
Duše nježne s těla silom,
Misò krepku svaki čas
Dušmaninu na užas,
To Hrvatah slavno pleme,
Medj Hrvati stanak moj!

Kde domov muj.

Kde domov můj?
Voda hučí po lučinách
Bory šumí po skalínách
V sadě skví se jara květ,
Zemský ráj to na pohled:
A to jest ta krásná země,
Země česká domov můj!

Kde domov můj?
V kraji znáš li bohumilém,
Duše utlé v těle čilém,
Mysl jasnou, vznik a zdar,
A tu sílu, zdoru zmar:
To je Čechů slavné plemě,
Mezi Čechy domov můj!

Poděbradská.

Moravo! Moravo! Moravičko milá!
Co z tebe pochází, chasa ušlechtilá,
Chasa ušlechtilá, žádostivá boje,
(A jaké to konjstvo rodí půda tvoje!)

Moravo! Moravo! Moravičko drahá!
Proč se přidržuješ úhlavního vraha,
Uhlavního vraha, Pan Bůh na to patří,
(Že jsme my Čechové tvojí vlastní bratří).

Moravo! Moravo! vždycky's při nás byla,
Ty si s námi první kalich Páně pila,
Kalich Páně pila, slávu vojny nesla,
(Pročby's teď krkavci v dravé spáry klesla).

Moravo! Moravo! tvá orlice pestrá,
Byla našeho lva vždy upřímná sestra,
Vždy upřímná sestra; budiž ji i dále;
(Mame my jednoho a dobrého krále!)

Rojakom!

Hej, rojaki! opasujmo uma svētle meče,
Plemenita krv po krēpkih naših žilah teče;
Bog nam dal je dobro srce, um in pamet zdravo;
Povzdignimo krēpke glase domovini v slavo!

Iz pšenice, vrli bratje! ljujko populimo,
Zdravo seme v brazde rojstne njive zaplodimo,
Da se krēpi ona od zaroda do zaroda,
Da na zemlji diči se od vzhoda do zahoda.

Dovršujmo nam od zgoraj dano naročilo,
Da ne bo nam solnce za gorami zatonilo,
Da sijalo vedno lēpše bo pred naše vrata;
Hej rojaki! kviško, da nam pride doba zlata!

Populimo trnje, lemež naj ledino rēže,
Dokler temna noč na naše grobe se ne vleže;
Vreme se zjasnuje, ne bučijo več vētrovi,
Taja se ledina, vzeli so slovó mrazovi.

Drami se prebēla Vila na zeleni gori,
Svēti sé ji lice in okó v rumeni zori;
Hej, rojaki! kako poje, poje in prepēva,
Da se gora trese, da nebeški strop odmēva!

Fc. Cegnar.

Hajdmo!

Hajdmo, hajdmo bračo!
Složno, složno samo,
Našem milom rodu,
Nov život da damo.

Ruke, srca, duše,
Hoćenja i volje,
Složimo u jedno,
Bit će za nas bolje. —

Visoko je slava,
A k njoj staza mučna:
Al što neprokrči
Pomoč mnogoručna?

Nije, nije pravo,
Da naš rod u tami
Kô nevoljni sužanj
Do vijeka čami. —

Hajdmo, hajdmo bračo!

Složno, složno samo,

Našem milom rodu

Nov život da damo!

J. Sundečić.

Složno!

Složno, složno braćo mila
 Po Slaviji slavnoj,
 Nek nas vodi naša vila
 K zori obećanoj,
 Korak, korak za korakom,
 Slavjan žurno za Slovjakom,
 Na bojište za dom mili
 Ajdmo, ajdmo proti sili
 Ajdmo, ajdmo doba je.

Napred, napred, ajd' Slavjane,
 Iz duboke tmine,
 Danak nama běli svane,
 Sva opakost mine.
 Korak, korak za korakom,
 Slavjan žurno za Slovjakom,
 Na bojište za dom mili
 Ajdmo, ajdmo proti sili
 Ajdmo, ajdmo doba je.

Slogi.

Čista dĕvo, u kĕ višnjem raju
 Blagonosna sunca zrake sjaju,
 Daj, o Vilo, da se ogrlimo,
 Seko mila, da se posestrimo.

Daj, Slovenah da narod ustane,
 Duh dĕdovah da u njima plane,
 Božanstvenom vatrom upaljeni
 Da se sĕte, što ĕe reć: Sloveni.

Daj, da, kako medj cvĕtjem ljubica,
 Kano orao izmedj drugih pticá,
 Tako oni moćju ognja tvoga
 Vazda budu kruna roda svoga.

I kakono rĕkovna klisura,
 Kad nemirna uzbudi ju bura,
 Što je pĕska, što sitna kamena,
 U stran tĕra s mĕšta nekrenjena.

Tak što gnjila, što 'e bolestna sada,
 Sa slovenskog stabla nek' opada,
 Za da zdravo voće tim laglje
 Veće, lĕpše i bolje dozrije.

Slava Slovencom.

Naj viharja moč razsaja,
 Hraste cepi, skale taja,
 Pahe zemlje naj zdrobí;
 Vendar kakor siva skala
 Srčd viharjev trdna stala
 Věčna bo Slovincov čast!

Naj se ves svet zoperstavi,
 Narodu pravice davi,
 In kovati ga želi;
 Slave zora bo světila,
 Zob verige razdrobila
 Věčna bo Slovincov čast!

Naj mrtvaški strup jezika
 Nas srdito v srce pika,
 Naj le slabo govori;
 Vzeti nam ne more slave
 Ne vtajiti bistré glave;
 Věčna bo Slovincov čast!

Zato mi, Slovenje sini,
 Zvēsti svoji domovini
 Eno srce bódimo!
 Če nam je ljubezen mati,
 Ino sloga nas pobrati,
 Věčna bo Slovincov čast!

Za Hrvate; naše brate!

Bratje! urno gor' planimo,
 In orožje zagrabimo!
 Mati splošna hoče nas.
 „Za Hrvate“
 Vrle brate!
 Kliče vpije nam na glas.

Narod hrabri, bojoslavni —
 Narod silni, starodavni,
 Z nami ene zibelke
 So Hrvatje
 Naši bratje,
 Z nami ene matere.

Narod drugi jih zatreti
 Hoče jim svobodo vzeti,
 Oj krivice divjih zlob!
 Glej Hrvatom
 Našim bratom
 On pripravlja smrt in grob.

Nikdar tega ne pustiti,
 Vse se zanje mora biti,
 Kar le ima Slave imé;
 Za Hrvate
 Naše brate
 Domu, caru prevěsté.

Kakor luna zvězd obdana,
 Glej junake okrog bana,
 Ki razsvětlja hudo noć,
 Dá Hrvatom
 Svojim bratom
 Dušo, krv — življenja moć.

Da svoboda srečo čini
 V krasni mili domovini,
 Sužnosti propade zid,
 Da Hrvatov
 Slavnih bratov,
 Vseh Slovanov raste snid.

In ko tuja nas armada
S silno vojsko kje napada,
Kdo nas vendar rešil bo?

Le Hrvatje
Naši bratje
Imajo srcé za tó.

Oj zató tud' mi planimo,
In orožje zagrabimo
Kadar mati hoče nas!

Za Hrvaté
Naše brate
Če nas kliče boja čas. —

Dr. L. Toman.

Rěč domorodca.

Dusi, koji rod svoj ljube,
Netrěba, im da se snube
K domoljubnoj zabavi,
Pustmo dakle plaho žitje,
Na pó mrtvo ono bitje
U živuěoj naravi.

Hajdmo krěpko, al ne bėsno,
Niti lěvo niti desno,
Već po stazi dědovah;
Slava vsakog bodi slava,
Strogo čuvat svoja prava
Prot napasti vragovah.

I po kopnu i po vodi
Nek nas božja milost vodi
Pod zakona barjaci,
Um nam vazda bio svěća,
Cilj oběeni roda srěća,
Svi Iliri vojaci!

Kada bėsna družba: gore,
Strěle, bura, grom i more
S Ulisom vojevaše,
I kad mu već jadra i vesla
Ljuta voda bjaše odnesla,
On neuplašen veljaše:

Nek utone, što ostati
Neće — put nek smrtju plati;
Moje srce nepadne.
Tako duh od straha prosti
Burno more i jakosti
Oblada nenavadne.

T. Blažek.

Ne udajmo se!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
Z Črnegore do Urala,
Od Balkana do Triglava
Kliče krasna majka Slava:
Slavjani, ne vdajte se,
Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
Kliče krasna majka Slava:
Hajd Slovani, pristopite!
Narod, krv in dom branite!
Slavjani, ne vdajte se!
Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 Kliče krasna majka Siava:
 Za menoj! Jaz bom zmagála!
 Svoboda nam bo sijala!
 Slavjani, ne vdajte se!
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

M. Vilhar.

Nebojmo se!

Nebojmo se, bračo mila!
 Naš će vodja sloga biti
 Kud udari naša Vila,
 Naš se mora vrag rušiti.
 Koj nam truže domovinu,
 Navaljuje prot naravi,
 Pravaš naših na starinu,
 I otima ime slavi:

Na njegov bračo udarajte,
 Njega zrno nek dohvati,
 Samo složno zapjevajte,
 Bog će silni uz nas stati.

Neganivo ko klisura
 Nemilujte, ko nas psuje —
 Hura bračjo! složno hura!
 Dom i kralj i Bog nas čuje!

L. Vukotinović.

Slavjanom.

Bratje, to mi dovolite,
 Da se smēm Slovenca zvati,
 Da smēm čelo vzdigovati
 Ker Slovincov sem rodu!
 Bratje, to mi dovolite,
 Da o brěgu bistre Save,
 Da na celi zemlji Slave
 Zvēst'ga skažem se sinu.

Bratje, to mi dovolite,
 Da vam dajam krěpko roko
 In ljubezen pregloboko;
 Saj sem iskren domačin
 Bratje, jaz sem Slavjan! Nikdar
 Ne bo roka spon poznala!
 Svoboda mi bo sijala
 Saj Slovinc sem, Slave sin!

M. Vilhar.

Grobničko polje.

Prosto zrakom ptica leti,
 Prosto zore zvěr prolazi,
 A ja, da se lanci speti
 Dam tudjincu, da me gazi?
 Tko ne voli umrět prije
 U tom naša krv nevrje!

Znam, da naši pradědovi
 Celim světom gospodjahu;
 A ja jezik da njihovi
 U robskomu tajim strahu?
 Tko nevoli umrět prije,
 U tom naša krv nevrje!

Sam ću ubit svog' jedinca,
 Nož u srce rinut žene;
 Neg' da vidim od tudjinca
 Slobode mi porušene;
 Tko to izvest gotov nije,
 U tom naša krv nevrije!

Sam ću palit krov nad glavom,
 Pripravit' si grob gorući;
 Neg' da tudjin mojim pravom
 U mojoj se bani kući....
 Tko to izvest gotov nije,
 U tom naša krv nevrije!

Rusan.

Vsakemu svoje!

Prosto reže ptica zrake,
 Prosto v gori srna skače
 In jaz tujca pa napake
 Bi pretrpěl njega tlače,
 Kogar v srce to ne peče,
 V temu naša krv ne teče.

Věm, da moji pradědovi
 So si zmage věnce vili
 In mi jezik bi njihovi
 V robskem strahu zdaj tajili,
 Kogar v srce to ne peče,
 V temu naša krv ne teče.

Raji vpalim krov nad glavo,
 Se pokopljem v zemlji svoji
 Kot da z mojo bi se slavo
 Tuje košatil v hiši moji,
 Ki storiti tega neče,
 V temu naša krv ne teče.

Slovanska domovina.

Gdě je slavská domovina?
 Je li ruská carevina,
 Ka orjaško svoje tělo
 U tri světa širi smělo?
 Nije ona samo, nije,
 Slava drugdě jošće bdije.

Gdě je slavská domovina?
 Je li srbská pokrajina,
 Ili stara zemlja ona,
 Gdě bi Retra i Arkona?
 Nije ona samo, nije,
 Slava drugdě jošće bdije.

Gdě je slavská domovina?
 Je li zemlja leškog sina,
 Gdě junački narod stoji
 I za slavu ljubav goji?
 Nije ona samo, nije,
 Slava drugdě jošće bdije.

Gdě je slavská domovina?
 Je l' joj veća još širina?
 Može bit se ona kriva,
 Tam z Moravcom Čeh gdě biva?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugdě jošće bdije.

Gdë je slavsko domovina?
 Je li tamo, od stariná
 Gdë panonski Slovak hodi,
 Tihi, krotki život vodi?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugdë jošte bdije.

Gdë je slavsko domovina?
 Je l' joj takva veličina?
 Il je tam, gdë tla celiva
 Dunaj, Taja, Litva živa?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugdë jošte bdije.

Gdë je dakle domovina
 Stara slavsko otačbina?
 Je li tam, gdë vlada Krajnac,
 Istran, Štajerc, Goratanac?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugdë jošte bdije.

Il je slavsko domovina
 Stan Hrvata, Dalmatina?
 Il je Bosna, Crnagora,
 Gdë već zora dan otvora?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugdë jošte bdije.

Nije tamo samo, nije,
 Veće svuda slava bdije,
 Gdëgod slavski jezik vlada
 Od severa do zapada,
 Jug i istok mili gdi je,
 Tam Slavjanski dom svudi je.

To je slavsko domovina,
 Gdë nevlada snaga ina,
 Nego narav krotka, mila,
 Ka je prvim ljudim bila,
 To je, to je druga nije,
 Prava narav gdëno bdije.

Tim potrebno vëkom nije,
 Da tko svemu svëtu krije,
 Gdë i kuda vlada Slava
 Od naravi majka prava;
 Jer gdë ona pomno bdije,
 Pritvornosti tamo nije.

Ivan Kukuljević.

Domovini.

Bodi zdrava domovina!
 Mili moj slovenski kraj,
 Ti prekrasna, ti edina
 Meni si zemeljski raj.

Tuje šege, tuje ljudstvo
 So prijatli, bratje ni,
 Slava le, slavensko čuvstvo
 Srce moje veseli.

Primi čelov zemlja mila,
 Primi srce moje v dar,
 Da bi vedno matka bila
 Ne pozabljena nikdar.

Dr. Razlag.

Domovina.

Ptica goru, zvěr pečinu
 Ljubi kô svoj mili stan:
 Kak mi nebi domovinu,
 Gdě viděsmo prvi dan?
 Koje zrakom prodisasmo,
 Koje hlěb nam hrana bi,
 Koje s vatrom ogrijasmo,
 I napismo s' vina mi!
 Gdě je naših predka slavni,
 I rodbine krvne grob;
 Gdě nas jedna sudba ravni
 Zla, il' dobra goni kob.
 Gdě na něšto kamen svaki
 Opominja sladko nas;
 I besěde naše jaki
 Gdě s' u pěsmi čuje glas!?
 Domovino, domovino!
 Sve smo tebi dužni dat;
 Zate nam je sve jedino:
 Mir, tišina, borba, rat.
 Slobodno je nama zate
 Žrtvovati svaku stvar,
 Kad nasrne dušman nate,
 Da nanese tebi kvar.

Slobodno je zate nama;
 Ustat, pasti, živit mrět;
 Jer je nama svet'nja sama
 Kamen, drvo il' tvoj cvět.
 Sladko ime domovino!
 Ko od srca nebi svog
 Ljubil tebe, za te ginó;
 Neb ljubio njega Bog.
 U krivdu bi težku pao,
 Kad bi kazô da t' je sin,
 I sam sebi zažegao
 Věčne kletve živi stinj.
 Tvojoj zemlji njeg've kosti
 Neb' amanet mogle bit:
 Neg kô znaci grdne zlosti
 Morale bi vrh nje plit.
 Ljub'mo dakle domovinu
 Kao isti život svoj,
 I s njom svezu u jedinu
 Dušu i srce svaki spoj; —
 Ljub'mo dakle domovinu
 Kano mili život svoj,
 Kao majku svim jedinu
 Sve do groba služeč njoj! —
 J. Sundečić.

Najmilija mi pěsma.

Svaka pěsma — koja
 Pěsmom zvat se može,
 Da je meni mila,
 Svědok si mi Bože! —

„Vesela“ veselju
 Mom nedaje roka;
 „Žalostna“ mi suzu
 Izmami iz oka.

Al' ta pěsma — koja
 Koda slave niže:
 Mene moću svojom
 U nebesa diže. —

J. Sundečić.

Společní.

Sedněme si k stolu,
 Bratři, přátelé!
 Píme a pak spolu
 Pějme vesele!
 Hle jak vínko perly hází!
 To nás sprostí všech nesnází!
 České víno, český zpěv
 Matnou nám rozproudí krev.

Proč bychom na světě
 Byli sloupové,
 Když kolem nás květe
 Kvítí májové?
 Vždyť po nás se rády točí
 Českých dívek modré oči;
 Pějme chválu českých děv,
 Ať slaví je český zpěv!

Aj, ti naše vlasti,
 Matko rozmilá!
 Tys do věnce slasti
 Všecky vevila:
 Zpěv a víno, děvče hezké,
 To jsou dary země České;
 Česká zem a český zpěv,
 Toť jest rajske krásy zjev!

J. Marek.

Domovina.

Besěda sladka, domovina,
 Ne prideš več mi iz spomina;
 Kot iskra živa v srcu tliš,
 Ljubezen k sebi mi budiš.

Ko solnca žar na tebe sije,
 Srcé veselo v meni bije;
 Al žalost trga mi duhá,
 Meglá nesreč ak te obdá.

Obličeje, ak' je jasno tvoje,
 Veselo moja struna poje:
 In če oko se ti solzí,
 V potokih moje se topí.

O sijaj, sijaj, solnce milo,
 Na ljube domovine krilo!
 Obličeje jasni ji temno,
 In krasi s cvětjem jo ljubo!

And. Praprotnik.

Rodu na poštenje.

Svim, koji se Slavi zovu,
 Na poštenje čašu ovu,
 Bračo mila, praznimo!
 Nek se slava svud imena
 Širi dičnoga plemena,
 Jednoskupno želimo!

Drugú rodu slovenskomu
 Svaki věrni sin nek svomu
 Na čast vrědnu napie:
 Ljubav, sloga, da sjedine
 Srca braće, nemir gine,
 Nek srdačno vapie!

Al, jer něki mudro kaže,
 Da do triput Bog pomaže,
 Zato tretju točimo:
 „Bog dao srěću svakom sinu,
 Koi ljubi domovinu.“
 Svi u skupa recimo!

Jure Tordinac.

Napitnica.

Dajmo žalosti slovo,
 Sladko vince pimo;
 Ko ga v kup'ci već ne bo,
 Druzega nalimo.
 Vsak popí,
 Ga izlí
 Brez skerbí.

Vmes naj pěsem se glasi
 V srca naj nam seže,
 Naj k ljubezni nas budí
 Zvesto naj nas veže:
 Vse okrog
 Brez nadlog
 Živi Bog.

Naj se pěsmice vrsté
 Vsaka skerb naj mine,
 Naj vesele nas storé
 Naj otožnost zginé:
 Le zapoj
 Bratec moj
 Jo z menoj.

Trěimo še enkrat vsi:
 Živili Slovani!
 Bratje naše so krví,
 Bog nam jih ohrani!
 Vse okrog
 Brez nadlog
 Varuj Bog.

Dajmo zvěsto si roké
 K zlogi ljubeznivo,
 Naj za Slavo nam srcé
 V prsiah bije živo:
 Da za njo
 Zmir okó
 Vneto bo.

Gr. Krek.

Zdravica.

Puna srca, pune čaše,
 Neka živi, što je naše,
 K tomu ljubav svaki čas,
 Braćo, neka vodi nas!

Bože živi naše krasne,
 Našeg žitja zvězde jasne!
 Neka bude čitav svět
 Njima samo jedan cvět!

Bože živi prijatelje
I sve domorodne želje!
U njih nam je prava slast,
U njih domovine čast.

Ovu čašu za Slavene!
Nek jim slava nepovene,
Od nje ime naroda
Čuva nas od propada

Jošte jednu za Ilire,
Nek se slože i rašire
U jeziku, krjeposti
I u staroj vjernosti!

Braćo! sada zadnju čašu
Za ljubav i slogu našu,
To je ona silna moć,
Ka će spravnat svē jednoć.

Aleksander Zdenčaj.

Zdravica.

Kozarce v roké,
Veselje v srcé
In pĕsem ganljiva pridrla
Ko tok bo iz gladkega grla —
Bo vse omečila
Bo vse pridobila
Duše mrtve.

Kozarce v roké
Razum pa v glavé!
In misel velika postala,
Besĕdi se jasni bo vdala,
Bo vse predramila,
Bo vse pridobila —
Duše mrtvé.

Kozarce v roké
Pogum pa v srcé!
In moč še v tělesu zakrita
V obupu, v žalosti pobita
Bo krĕpko zbudila,
Bo vse pridobila —
Duše mrtvé.

Kozarce v roké
Vzemite vrsté!
Razumnost resnici le pravi,
Srce pak priljubljeni Slavi;
In tuja bo sila
Na meji pustila —
Duše mrtvé.

Dr. L. Toman.

Zdravica za Slovence.

Slovenec Slovenca vabi
Če se ti pit' ne gabi,
Tak pridi v gorco k nam!
Smo dobre volje tam.

Bomo enó zapĕli,
Da bomo prav veseli;
Vsa žalost naj nehá,
Kjer vince je domá.

Visoke so gorice,
In žlahtne so trtice,
Ki pri nas rastejo,
In vince dajejo.

Vinógrad obdelvati
Slovenec vsak mora znati;
Kdor delal prav ne bó,
Naj pije le vodó.

Tud trte se solzijo,
Prej da vince rodijo;
Naj tudi se potí,
Kdor vince pit' želi.

Po pameti ga pimo
Da pamet ne zgubimo,
Kak grdo bi pač bló
Neznati kam damó.

Kdor vince prav uživa,
Veselje v srce vliva;
Če srce dobro ni,
Ga vince le skazi.

Zdaj kupice nalimo,
Na zdravje tvojo pimo,
Ki si povabil nas,
Da nam je kratek čas.

Napij še ti zdravico
Za družbe veselico;
Če prazen bo bokál,
Boš pa za druž'ga dal!

Slomšek.

Napitnica.

Il' ovako, il' onako —
I u ratu budmo tako,
Ko pri čaši uvek naši:
Vérni domu i caru.
Neka dija svét ognjišta,
Nek si pari glavu,
Miš nij' nikad ništa
Učinió lavu,
Nije, nije, nije.

Neboji se psina'
Naša domovina,
Doklam vruća krvca
Grije naša srca.

Bilo kak mu goder drago,
Narodnost je naše blago;
Tko ju tare il' trt daje,
Něma města med nama.
To děte kazat more
I starac u gunjcu,
Da vrana ništ' nemore
Učiniti suncu.
To ne, to ne, to ne!

Neboji se psina'
Naša domovina,
Doklam vruća krvca
Grije naša srca.

Dolenska.

Pridi Gorenc!
Z mrzle planine,
Vabi Dolenc
V gorke doline;
Mrzel je led,
Pridi se grět!

Solnce gorkó
Tukaj nam sija,
Trta ljubó
Gor se ovija,
Vince z goré
Greje srcé.

Bratři nas rod,
 Bratři nas Sava;
 Pridi na brod
 Krški s Triglava:
 Bratec, bod moj!
 Pij ga z menoj.

Trta rodi,
 Trud pozabimo,
 Vince blišči,
 Slovencom napimo,
 Bratom okrog:
 Živi jih Bog!

B. Potočnik.

Písen Čecha.

Kde můj je kraj, kde má je vlast?
 To jméno má největší slast!
 Není to blud, není to klam,
 Zem českou za svou vlast že mám:
 Není mi země jako země,
 Hlas přírody to volá ve mně,
 A srdce mé volá s plesem,
 V Čechách jen já že doma jsem.

Zde jsem zrozen a pěstován,
 Od matky české odchován,
 Ta pod srdcem mě nosila,
 Slzami lásky zrosila,
 Zde léta jsem prožil mladosti,
 Zde rajske jsem zažil blahosti;
 Protož volám polem, lesem:
 V Čechách, tu já jen doma jsem!

Zde jsem učil se Boha znát,
 Co dítě otcem svým ho zvat;
 Zde můj vzděláván byl rozum,
 A zde je můj otcovský dům:
 Na něj mé oko rádo patří,
 Zde sestry mé, tu moji bratři
 Mne touha lásky táhne sem;
 U nich tu já jen doma jsem.

K nim stejný mrav a stejný zvyk,
 K nim stejný mne volá jazyk,
 Jazyk to Jana, Václava,
 Jejich odkaz a oslava:

Reč, již Lumír a Zábój zpíval,
Až Vyšehrad se tím ozýval,
Ta jest posud i mým hlasem
Jen mezi Čechy doma jsem.

Zde jsou hroby praotců mých,
A v těchto prah svatý jejich;
Mne duch jejich obletuje,
V snách libých se mi zjevuje;
A v lůně té posvátné země
I já jejich ležet chci plémě.
Protož mení mi zem co zem,
A já v Čechách jen doma jsem!

Čelakovský.

Dolenska zdravica.

Prijatli zdaj vesel' bodimo,
Težave, skrbi pozabimo,
Nar lepši je dan
Za dolensko stran:
Čast Bogu za tó recimo.

Le bodite Gorenci u snežninah
U svojih gorah in pečinah
Žalóst je use
Kamor ozrem se,
Po vaših gorah in pečinah.

Use drugač Dolencom solnce sije,
Kolkokrat brez skrbi zavpije,
Ljubi bratec naš
Vzemi v roke glaž
Pij na zdravje tovaršije.

Tukaj se život redi in pase,
Kjer nam vinska trta rase;
Sladek je njen sad,
Vsak ga vživa rad,
In gre tebi in meni v lase.

Le primi bratec kupico v ročico
In trdi z nami dolensko pravico!
Čisto ga izpij
Pa naprej napij
Saj imaš modro glavico.

Narodna.

Gorenska zdravica.

Bratci veseli vsi
Pěsem zapojmo mi
Od vinca sladkega
Ko solnce čistega.

Glažke nalimo si,
Ven ga popimo vsi!
En glažek al pa dva,
To nam korajžo dá!

Kadar pri miz' sedim,
 Glažek u rok držim,
 Si srce mi smeje,
 Oj kakšno veselje.

Kadar pa vinca ni,
 Takrat me vse boli,
 Vince mi zdravje dá,
 Ker moč u seb' imá.

Kadar pa dnarcov ni,
 Kaj pa nas to skrbi?
 Saj birt še kredo 'ma,
 Bratci le pijmo ga!

Gorenska.

Napitnica.

Pimo ga, pimo,
 Dokler živimo,
 Saj ne dobimo
 Kaplje ga tam!
 Vince rumeno,
 Čisto in sladko
 Teče nam gladko;
 Pimo ga le!
 Pimo ga, pimo i. t. d.

Pimo ga, pimo,
 Dokler živimo,
 Saj ne dobimo
 Kaplje ga tam!
 Vince iz glave
 Sitne zabave,
 Grenke težave
 Vedno podi!
 Pimo ga, pimo i. t. d.

Pimo ga i. t. d.
 Le ga nalímo,
 Le ga popimo,
 Le ga požgimo
 Polni bokal!
 Pimo ga i. t. d.

M. Vilhar.

Čaša moja.

Čašo moja, čašo moja!
 Zašto si mi prazna?
 Natoči se, natoči se
 Stěpi na veselje;
 Pritoči se, pritoči se
 Děvam na veselje;
 Dotoči se, dotoči se
 Slavom na veselje.

Sada pijem, sada pijem
 Stěpi na veselje;
 Sad izpio, sad popio
 Děvam na veselje.
 Sad dopijam, sad popiam
 Slavom na veselje;
 Dakle daj, dakle daj izpij
 Svima na veselje.

Zdravica.

Hočeš zapěti
 Drúšino vneti
 Kupco v desnico!
 Vberi zdravico!
 Vzemi si mero,
 Kakoršno katero.

Iščeš resnice
 Brez pohlenice
 Vince t' jo kaže —
 Vince ne laže;
 Kjer je potuha,
 Vince jo zduha.

Čutiš nadloge
 Žalost in toge,
 Vinca natoči,
 Srce pomoči!
 Božje zdravilo
 Te bo zvedrilo.

Kadar pa grenka
 Smrt nam zaklenka
 Več ne pomaga
 Marvin ne Draga. —
 Pimo na mnenje:
 Daljšat' življenje.

B. Potočnik.

Napitnica.

Nikaj na svētu lepšega nij,
 Nego gorica, kada rodi.
 Kume moj dragi, daj se napij,
 Dugo nas nebu, daj se ga vžij.

Mužek se trudi, ter se vrti,
 Da se mu dělo ne zamudi.
 Kume i. t. d.

Ognec si loži, v klěti sedi,
 Kumu napija, pak mu veli:
 Kume i. t. d.

Moramo spraviti posudu tu;
 Vince i k létu rodilu bu.
 Kume i. t. d.

To mi po glavi zmirom hodi,
 Da mi se dělo dobro vgoti.
 Kume i. t. d.

Kolja nasečem, bělil ga bum,
 K trsju dopeljem, očtril ga bum.
 Kume i. t. d.

Zima prestane, rezal ga bum,
 Grebnice povalim, kopal ga bum.
 Kume moj dragi, daj se napij,
 Dugo nas nebu, daj se ga vžij.

Žene dovedem, kopal ga bum,
 Dok ga uzkopam imel ga bum.
 Kume i. t. d.

Vežal i snažil bum ga ja sam,
 Kajti ja posel taj dobro znam.
 Kume i. t. d.

Budem ga kopal, trsil se bum,
 Pak se napijem, da jakši bum.
 Kume i. t. d.

Kosi po grmu fučkavaju,
 Kopači lozu okapavaju;
 Kume i. t. d.

Bum ga prekopal još jedan put,
 Tako opravi velik ov trud.
 Kume i. t. d.

Lagve bum strugal, kace nabil,
Da me krvavi pot bu probil.
Kume i. t. d.

Do toga dojde sveti Mihal,
Grozdje dozrie, budem ga bral.
Kume i. t. d.

Kada pak sprešam svoje grozdje,
Onda pozabim na sve trude.
Kume i. t. d.

Mošta si točim, srce krěpim,
Da se bar malo razveselim.
Kume i. t. d.

Martinje dojde, krstil ga bum,
Vince postane, točil ga bum.
Kume i. t. d.

Idem iz kleti čaturicom,
Žena me čeka pogaćicom.
Kume i. t. d.

Jedem i pijem z decom, ženom,
Koji se trude skupa z menom.
Kume i. t. d.

Petar u pivnicu s klučí leti,
Pipu skreće, ter ovak kriči:
Kume i. t. d.

Zakaj se trudim, neg da pijem,
Zakaj se mučim, neg da živem.
Kume i. t. d.

Danas al sutra mrtav nam glas,
Vince ostaně, nebude nas!
Kume i. t. d.

Narodna.

Zdravica domorodna.

Kraljević je Marko
Hrabar junak bio,
Nego je i hrabro
Rujno vince pio:
Dakle i mi, braćo,
Njegovi unuci,
Naslědujmo Marka,
S čašami u ruci!

Nije zalud Marko
Rujno vince pio;
Već je njim za mejdan
Srce slobodio;
Dakle i mi, braćo,
Markovi potomci,
Pijmo i budimo
Na mejdanu momci!

Kad pokuša zlotvor
Bitje nam oteti,
I nas sokolove
U verige speti,
Onda, braćo, onda
Markovi potomci,
Svět nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Kad zatrubi trublja
U borbu za prava,
Kada krvcu našu
Tražit bude Slava.
Onda, bratjo, onda
Markovi potomci,
Svět nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Bože živi Marka
 U našoj pameti!
 Bože i nas živi!
 Pijmo, vrěme leti.
 Onda, bratjo a. t. d.

D. Rakovac.

Lízinka.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je růže rozvitá:
 Mléko, krev, jsou její tváře,
 Z očka plane nebes záře;
 Kdo ji spatřil, kdo ji zná,
 Hned se mu o ráji zdá.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je rajske stvoření;
 Promluvili neb zazpívá,
 Jako stříbro to zvonívá;
 Dech její jest — koření,
 Usta — kvítků spojení.

Lízinka — ach, to je děvče;
 Jako z větru utkané!
 V chůzi, v tanci jen se snáší,
 Vděky, kam se hne, roznáší,
 A to vděky neznané,
 Půvaby nehledané.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je anděl vtělený;
 Dobrá, vlídná ku každému,
 A pobožná k Bohu svému;
 Když poklekne k modlení,
 Každý by se modlil s ní.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je Češka upřímná:
 Nestydí se mluvit česky,
 Ach jak jí to sluší hezky!
 „Oni“ nikdy neříká,
 Každému hned zavýká.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je blaženosti hram!
 Toli děvče nedostanu,
 Radši mládencem zůstanu,
 Ve věnci se pohřbit dám,
 Sám a sám — ach, sám a sám!

J. Marek.

Zadovoljni Kranjec.

Od straže Hrvaške
 Gor solnce mi pride,
 U nograde Laške
 Po poldne zaide;
 Z Beneškega morja
 Jug čelo poti
 Od Štajerca borja
 Pri děl' me hladi.

Mi brazd'jo konjiči
 Za hajdo, pšenico,
 Nevtrudni dekliči
 Pa běljo tančico;
 Kaj maram, se hruha
 Prisluzi zadost',
 Ni sile trebuha
 Okoli mi nost'.

Imam oblačilo
 Domač'ga padvana,
 Ženica pa krilo
 Iz pravga mezlana;
 Se světi na lice
 Ko pirh moj škrlát,
 Nje šapelj, jeglice,
 Nje modric je zlat.

Rad plešem okrogle,
 S péto glas dajam,
 Premětam vse vogle,
 Se v cěpa dva majam;
 Nožico pa Minec
 Za mano drobni,
 Pobira stopince
 Se v kroge vrti.

Na žgancih tropine,
 Pa kislega zelja,
 Bob, kaša vse mine,
 Ko pridem od děla,
 Al bodi pogača,
 Klobasa al sok,
 Al kar se obrača
 Na rožnu okrog.

Za vsako povelje
 Mam židano voljo,
 Za brambo dežele
 Al hodit u šolo:
 Povsodi se maham,
 Kot čvrst korenjak,
 Pa dělam, pa baham
 Pa pijem tobak.

V. Vodnik.

Oda vinski trti.

Zdrava bodi draga trta,
 Necenljivi dar nebes,
 Kras gorice, slava vrta,
 Zemlji naj svetejši les,
 Večih čud ne děla luna,
 Solnce nima te moči,
 Nima take sile struna,
 Ko rodiš jo trta ti.

Ti ozdraviš srca rane,
 Bolečine utopiš,
 Tebi žalost se ugane
 Ti obupe odpodiš.
 Ti unameš čut nebesen,
 Dvigneš duha v zvezden zrak,
 V prsih zbujaš sladko pësen,
 Čela razvedriš oblak.

Ti gostiji radost daješ,
 Si na piru prvi svat,
 Ti na plesu pete maješ,
 Zvezi vtisneš ti pečat.
 Zora mu iz lica sije,
 Kogar ljubiš, trta ti,
 Kadar druge zima brije,
 Kresen žar mu vžiga kri.

Gladko, kakor val po cvětu,
 Tok živiljenja mu šumlja,
 Zdravje pije vsemu světu,
 On sovraštva ne pozna,
 Starček, kakor srna skaka,
 Ti ga trta pomladiš!
 Rěva mine siromaka,
 Sanja si kraljevi bliš.

Cvětje sěješ ti v pustino,
 Razsvětliš tamote kraj,
 Zemljo sicer solz dolino
 Premeniš u sladek raj.
 Ni jim mēre, ne števila,
 Kar učiniš čudnih děl;
 Komaj pěvec bi Ahila
 Tvojo hvalo vso prepěl.

Toraj, trta! zdrava bodi,
 Rodi vince, ko doslej!
 Vēčni točo ti odpodi,
 On te s toplim solncom grōj!

Podgorški.

Vinski hram.

Sozidal sem si vinski hram,
 Na srēdo med vinógradom;
 Če kdo prijatli ima čas,
 Naj pride k meni v vas.
 Le sladko vince pijemo,
 In hvalimo Boga,
 Z veseljem ga nalijemo,
 K' tak dobrega nam dá.

Je hladno, kakor grudnov led,
 Po sodih vince dobrih lēt;
 Natočil bodem ga bokal,
 Pa še kaj zraven dal.

Le sladko vince i. t. d.

Kdor svoje dni ni vinca pil,
 Ne pěl, ne ljubil; nič ni vžil:
 Zatoraj ljubim in pijem,
 In pojem koder grem.

Le sladko vince i. t. d.

Bog živi nas še mnogo lēt;
 Ohrani trtice in klēt;
 Na zdravje žen in vsih deklet,
 Brez njih je prazen svēt.
 Le sladko vince i. t. d.

V. Kurnik.

Veseli hribček.

En hribček bom kupil,
 Bom trte sadil,
 Prijatle povabil,
 Še sam ga bom pil.

Tam gori za hramom
 En trsek stoji,
 Je z grozdjem obložen,
 Da komaj drži.

Že čriček prepěva
 Ne more več spat';
 V trgateg velěva
 Spet pojdemo brat.

Konjiči škrebļajo
 In vozjo težkó,
 Ker vince peljajo,
 K' je močno sladkó.

Prelěpo rumeno,
 Kot čisto zlató;
 Le pijmo pošteno
 Prežlahtno blagó.

Po stari pomnožena.

Kimovec.

Trtica mila
 Jaz te častim;
 Draga mi bila,
 Dokler živim.
 Grozdiče sladko
 Zobat veliš,
 Z směhom presladko
 Vince rodiš.

Ti si kraljica
 Zlatih cvětlic;
 Razveselica
 Ljubļjenih tic.
 Trtica běla,
 Vsmili se me,
 Ti si vesela
 Oh jaz pa ne!

Mene je z jokom
 Rodila mat',
 Z jokom in stokom
 Pojdem tud' spat.

Trtica mila,
 Jaz te častim,
 Draga mi bila,
 Dokler živim!

M. Vilhar.

Ženuška.

Má tys láska jediná,
 Ženuško ty předrahá,
 Jižto srdce jsem věnoval,
 Sní se těšil a radoval;
 Má tys láska jediná,
 Ženuško ty předrahá.

Zahrádenku krásnou mám,
 Sil a sázel já v ní sám;
 Nebe mi tam požehnal,
 České kvítí rozkvétalo;
 Zahrádenku krásnou mám,
 Sil a sázel já v ní sám.

Což já o peníze dbám!
 Jen když tebe, ženo mám,
 Můj poklad je láska tvoje,
 Blaho vlasti, děti moje,
 Co já o peníze dbám,
 Jen když tebe, ženo, mám!

Ženo má, ty jsi můj ráj
 Ať jsem stár, mně květe máj,
 Ať šedivější mé vlasy,
 S tebou žiju mladé časy;
 Ženo má, ty jsi můj ráj,
 Ať jsem stár, mně květe máj.

Vše, co já od Boha mám,
 Věrně vlasti zanechám;
 Ale ženuško má, tebe
 Vezmu já s sebou do nebe;
 V jedno spojil nás Bůh sam,
 Samou tě zde nenechám.

Jeken.

Naj bolje vince.

Naj bolje, sladko vince
 Za deco — bělo je;
 Iz pod pečovja zvara,
 Prelěpo světi se.

Po logu tiho teče,
 Živinco napojí,
 Tud tičica si žejo
 Brez plače ogasí.

Od tega vinca glava
 Bolěla te ne bo;
 Telo bo tvoje zdravo,
 In spanje presladkó.

Je čista voda zdrava
 Za deco majhino,
 Tak mislim, da starejim
 Tud škodvala ne bó.

Slomšek.

Kolednica.

Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!
 Naj sprostrè nad vašo hišo
 Svoje krila angelj zlati,
 Mir, edinost in veselje
 Iz višave v hišo trosi,
 Drage vaše glave varje,
 Dobre dèla k Bogu nosi;
 Skrb, bolezen in nesreče
 Naj podi od praga hiše,
 Z dobrotljivo svojo roko
 Naj vam grenke solze briše,
 Vaše upe, vaše nade
 V svoje bukve zapisuje,
 In z periščem polnim hrame
 Vsako jesen napolnuje,
 Hišno sleme ognja varje,
 Polje toče in viharja;
 Naj vas spremlja na vsih potih,
 Sije zarja vam njegova!
 Dobri ljudi, dobri starši,
 Veselite se z družino!
 Naj gorijo vaše srca
 Za Boga in domovino!
 Da razpel bo nad Slovenci
 Svoje krila angelj zlati.
 Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!

Fr. Cegnar.

Moj spominek.

Kdo rojen prihodnjih
 Bo meni vèrjel,
 Da v lètih nerodnih
 Okrogle sem pèl.

Ne žvènka, ne cvènka,
 Pa bati se nič,
 Živi se brez plènka
 O pètji, ko tič.

Kar mati učila,
 Me mika zapět;
 Kar starko zložila,
 Je lično posnet.

Redila me Sava,
 Ljubljansko poljé,
 Navdala Triglava
 Me sněžne goré.

Vršaca Parnasa
 Zgol' svojega znam,
 Inacega glasa
 Iz gosli ne dam.

Latinske, Helenske,
 Teytonske učim,
 Za pěvke Slovenske
 Živim in gorim.

Ne hčere ne sina
 Po meni ne bó,
 Dovolj je spomina:
 Me pěsmi pojó.

V. Vodnik.

Domovini.

V domači pokrajni okoli hoditi,
 Vse znance objeti ves željen gorim;
 V domači dolini le enkrat še biti
 To samo na zemlji goreče želim.

Se v vrtu sprehajam, me v hišo poganja,
 Pa tudi v hiši srcé me boli;
 Ker je poželjenje brez vsega nehanja
 Mi v vrtu in hiši počitek grěni.

Oj, da bi mi b'lo od Bogá pripuščeno,
 Z oblaki hitěti tje, kjer sem domá!
 Življenje bi bilo spet razveseljeno,
 Dopolnjene želje goreče srcá.

Oj rad bi kot tiček se kviško povzdignil,
 Od njega perute na pósodo vzel!
 Čez gore bi hitro domu jo potegnil,
 Deželo domačo prav srěno objel.

Pa ker nam na zemlji ne gré vse po volji,
 Zamorem le v duhu pozdraviti tē;
 In vselej, ko roso zagledaš na polji,
 Se spomni na svoj'ga rojaka solzè.

Kdar vidiš ob solncu oblake goreče,
 Takrat se jaz tebi na poti smějim;
 In kadar ti najdeš cvětlice dišeče,
 Glej, takrat za tebe moliti, klečim.

In slišiš prepěvati ptičke vesele,
 Nasprot' jim prijazno obrni glavó,
 In misli da takrat iz tuje dežele,
 Rojak tvoj u pěsmi Ti poje slovó.

In kadar zvečer že temota prihaja,
 In mēsec med zvezdami lěpo blišči,
 Si misli: zdaj mene moj ljubček obdaja,
 Ker v duhu on zmirom pri meni živi.

Tako si ti misli, ne bo te goljfalo,
 V resnici sem v duhu pri Tebi vselej;
 Do zadnjega zdihljeja bode ostalo
 Srca poželjenje do tebe, kot zdaj.

Milotinke.

I.

Skupaj sva pri oknu stala,	Goste zvezdice si štela,
Gledala sva na nebó,	Gledala jih brez skrbi,
Luna mračno je sijala,	Si nad eno se zavzela
Vanjo vprla si okó.	In pobēsila oči.

Mene pa stě dvě navdale,
 Gledal vanje sem zavzet;
 Bile so oči prezale,
 Biser tvoj, najlěpši cvět.

II.

Sklěpala roké si běle,	Jaz zamaknjen v te sem gledal,
In molila si zvěstó;	Sklenil sem kot ti roké;
Kaj besēde so želēle,	Rad bi bil, prerad povedal
Ti edina věš samó.	Svoje skrivne ti željé.

Prosil oil bi, da molila
 Bi pohlevno za me zmir;
 Da bi kdaj mi izprosila
 In dobila srēni mir.

III.

Želěl bi da bil bi ptica,
Da bi zletěl čez goré;
Da prinesla perutnica
Bi kdaj v tvoje me roké.

Pravil od nesreč bi peze,
Od ljubězni, ki gorí,
Spomnil bi te prejšne zveze,
Spomnil prejšnih srečnih dní.

Věm, da bi me vpokojila,
Dala k slovesu rokó;
Věm, da bi mi obljubila,
Še ljubiti me zvěstó.

Gr. Krek.

Naša zgodovina.

Bridka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine,
Vsemu světu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

Kdo spominja se nekdanjih
V rěvni zemlji pokopanih?
Tiho bori vnuk koraka
Čez grob borega očaka.

V zlatih črkah v zgodovini
Se beró narodov čini,
Al od našega ni glasa
Z prešnjega, ne zdan'ga časa.

In če ura nam odbije,
Črna zemlja nas pokrije,
Kdo bo še za nami prašal,
Kdo se z nami oponašal?

Kako rod za rodom gine,
To pověst je domovine
Vsemu světu nepoznane
Od nikogar spoštovane.

S. Jenko.

Na vlast.

O vlasti má, drahá ty vlasti Česká!
Tys blaho mé, tys rozkoš, má;
Tvé lúno moc požehnala nebeska;
Hle, jak již nad tebou to najpěknější ráno vysvítlá!
Tu ples a zpěv vždy zaznívá,
Tu láska děv cnost šlechtívá,
To moje vlast, překrásná, vlast to má Česká!
Tu ples a zpěv vždy zaznívá,
Tu láska děv cnost šlechtívá,
To Česká vlast má krásná,
Je Česká vlast má krásná!

O vlasti má, slavná ty vlasti Česká!
 Jeť slávy tvé památník Vyšehrad;
 Ne Praha jen, mnohá i kaple veská
 Ctné předky tvé slaví, nám ukazuje v lesku na sta vnad;
 Tvé slávy květ, již zahlazen,
 Vrací se zpět jsa omlazen
 Tou láskou přátel tvých, ty vlasti má Česká!
 Tvé slávy květ, již zahlazen,
 Vrací se zpět jsa omlazen;
 To Česká vlast má krásná,
 Je Česká vlast má krásná!

O vlasti má, dobrá ty vlasti Česká,
 Z těžkého spánku nově zbuzená!
 Aj! plápolá ti láska zlatobleská,
 Vyjasni líčko své, tvá sladká řeč kolem se rozléhá.
 To štěstí přál ti světa Pán,
 Dobrý že král ti k spáse dán;
 Blahá jsi, přeblahá jsi, vlasti Česká:
 To štěstí přál ti světa Pán,
 Dobrý že král ti k spáse dán;
 Jsi, Česká vlast má, krásná,
 Je Česká vlast má krásná!

Chmelenský.

V spomin Valentina Vodnika.

V Arabje puščavi
 Se tiček rodi;
 V odljudni goščavi
 Sam zase živi.

So zvězde sestrice
 Mu měsíc je brat;
 Ni dano mu ptice
 Si ljubico zbrat.

Zanj družba ne mara
 In on ne za njó;
 V samoti se stara
 Mu leta tekó.

Naj slajše dišave,
 Ki zanje sam vé;
 Naj žlahtniše trave
 Kadila dragé.

In miro nabéra
 Netruden vse dni,
 Se vbada se vpéra
 Za smrt le skrbi.

Grmado z njih děla
 Prilěten samčè,
 Ko pride smrt běla
 Na nji se sožgè.

Ven plane 'z plamena
S svitlobo obdan,
Slovečga imena
Ptič Fenis na dan.

Tak pěvec se trudi
Samoten živi,
Se v slavi, ko zgrudi
Za smrt, prerodi. —
Dr. Prešeren.

Himnus na Vodnika.

Tvoja struna je zapěla,
Domovina se zavzela,
Srca vse je vnel nje glas.
Noč morivna je zběžala
Nevmerjoča ti ostala
Bode slava večni čas.

V pěvskem raji zdaj zahaja,
Ki Slovence nas navdaja
Tvojga dúha silna moč;
In Slovenija krog glave
Ti ovijá věnec slave
Věnec vědno nevěnj'joč.

Dr. L. Toman.

Vodniku.

Pěsmice tvoje prekrasne lěpé,
Od srca do srca po světu doné,
Kdo je Ilirje sinove budil?
Svoj dom jih ljubiti braniti učil?

Kdo je glatkěje, sladkěje zapěl?
Glavíco razjasnil, svoj narod unel?
Slavec, ki klical si brate na dan,
Tvoj duh naj nas vodi čez hribe čez plan!

Tebe, naš Vodnik, prepěvajo v přěk
Ti v srcih Ilirom boš živel na věk!
Pěsmice tvoje so věnček cvětic, —
Da lěpše bi pěle, pod nebom ni ptič!

M. Vilhar.

Vodniku.

Před tisoč spomladni
Slovcov rodu,
Slovinci so pěli
Že himne Bogu.

V širocih pokrajnah
Slovenec vesel,
Je vitezom svojim
Slavice že pěl.

Al hudih udarcov
 Omagala moč,
 Potihnejo pèsmi,
 Nastala je noč.
 In pèvska Modrica
 Noč dolgo zaspi,
 Ta pèsnika čaka,
 Da naj jo budi.

Zdaj pride naš Vodnik
 Zakliče: bod' dan!
 Modrica slovenska,
 Čas pozni je — vstan'!
 In čujte vršenje!
 Lej zarije kras!
 Kot Eola harpe!
 Blišuje se glas!

Tak' Vila slovenska:
 Budnik kdo je moj?
 Vodnik moj! al' ti si?
 Ti prvo zapoj!
 Gre, pije Savico,
 Živ pèsemski vir;
 Napije zdravico,
 Ga vname požir.

In tam, kjer „Savica“
 Pèneča bobni,
 In gor' na „Vršacu“
 Se pèsem glasi.
 Zapoje „rojakom,“
 Prebuja jim um;
 „Dovoljnemu Kranjcu“
 Porašča pogum.

In „Milico“ poje,
 Okrogle drobni,
 Tud „Anakreonta“
 Po vrèdnem slavi.
 „Ne žvenka ne plenka,
 Pa bati se nič,
 Živí se brez cvènka
 O pètji, ko ptič.“

In pèvska Modrica
 Zmlajšuje mu moč;
 In vrèdnega Sina
 Ovènča rekoč:
 „Ne hčere, ne sina
 Po tebi ne bó;
 Dovolj je spomina
 Te pèsmi pojó.“

B. Potočnik.

Triglav.

V gorènsko oziram se skalnato stran,
 Triglava bliše se verhovi,
 Prot jasnemu nebu kipi velikan,
 Kaj dèlajo gleda sinovi,
 On vidèl je zgodbo Slovenje otrok,
 Je slišal njih pètje i vrisk in njih jok.
 Vse je vihar razdjal; —
 Narod je smiraj stal,
 Gledal na Triglava nebá obok.

Pridrla je vojska iz Turških krajin,
 Tovarša nje smrt in razdjanje;
 Triglav je viděl iz jasnih višin
 Veliko nadlog, pobijanje.
 Sovražnikov štel ni junaški Slovenc,
 On hotěl je smrt al zmage le věnc;
     Krv so prelivali
     Turke pobijali
 Zadnjič zadobili zmage so věnc.

Verige žulile so nas do kosti,
 Krivice so vrat nam klonile,
 Po svētu omike že zarja bliši,
 Veselo zapojte tud Vile,
 Slovenskim sinovom da v srce doni,
 Da vikše dolžnosti in slavniše ni,
     Ko za domovja čast,
     Blagor in srečno rast
 Dělati, dokler naš Triglav stoji.

Semrajc.

Savica.

Noč na nebu zvezdice prižiga,
 V jezeru njih svit pri svitu miga,
 Nič miru ne drami tihega;
 Le Savica hči kraljeva
 Pribobni in pšsem pšva
 Od nje doma slavno mirnega.

Megla zgine, jutra zor vzdigvati,
 Mladi dan začne se oživljati,
 Vsa narava radost diha le;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pšsem pšva,
 Da srce slovensko milo je.

Kar oblaki gor se pripodijo,
 In dolino mirno zatemnijo,

Hudo vreme krog in krog vrši;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Da zmagavca čez Slovence ni.

Blisk obžari strmo peč višave,
 Grom pretresa žile sive glave,
 Piš podi razpënjeno vodó,
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Hrabrosti slovenske konc ne bó.

Kak pod šumnim slapom kamnje pleše,
 Ki ga val od trde stëne kreše,
 In v vrtincih urno suče krog;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Rod slovenski brani ljubi Bog.

Blisk povgasne grom strašivni mine,
 In nebo zdaj čisto čez doline,
 Se razpenja, hladni diha pih;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva
 Od prelëpih časov svobodnih.

Že počiva mirno vsa narava,
 Od Savice preč čolniček plava,
 Zadnjič slišim zdaj še pësmico,
 Jo Savica, hči kraljeva,
 Pribobni razglasno pëva
 Od Slovenje slavno pësmico.

Dr. Toman.

Slovo Žolcpaškim planinam.

Z Bogom hčere stare matere, mogočne Slave:
 Košata Radoha, visoka Ojstrica,
 Gorjata Rinka in zobata Olšova!
 Povzdigajte Slovencom bistre glave,
 Naj bojo vrli sini Slave.

Iz krila vašega Savina čista zvirá,
 Studenec bistrournosti, moške moči:
 Planine čedi, ravnine rodovito porosí,
 Nam v tuje kraje pot odpira,
 Mogočne plave tira.

Dereča Drava, svétla Sava in Savina,
 Mogočne vode in slovenske sestre tri,
 Vsaka po svoji stezi neprenehoma hití,
 In te uči, Slovenska rodovina!
 Kako se zadobi modrina.

V nebesa kažejo mogočni velikani,
 V nebesa vzdigajmo mi srce in okó;
 Slovencóm luč naj sveta vëra bo.
 Le bistrimo si glave, ne drëmajmo zaspani,
 Drugim rodóm prodani.

Orjaške glave starodavne, le trdno stojite;
 Za pravico in rësnicó trdno stati
 Hočmo tudi mi, da bode Slava naša mati!
 Ve, bistre reke, nam pa neprenehoma rosíte,
 Naj bodo naše dëla rodovíte.

Anton Martin Slomšek.

Husitská.

Těšme se sladkou nadějí,
 Že se vrátí (dávné časy)!
 Že nám opět zajasněji
 České meče, (české hlasy)!
 Český kroj ať každý nese,
 I vše obyčeje dávné,
 Nade všecko ono slavné
 Staročeské:
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!

Amen! rač to Bože dáti!
 Oroduj za nás, svatý Václave,
 Vojvodo české země!
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!

Dokud krev v nás česká plyne,
 Hruď zahřívá, (srdce silí),
 Sláva česká nezahyne
 Vznese hlavu (lev náš bílý.)
 Nepřátelům budem hráti
 Tak jako medvědům v lese,
 Budou oni tancovati,
 Když zazpívám:
 Milujme se a t. d.

Síla naše skály láme
 A pěst česká (hrůzu káže);
 My se podrobit nedáme,
 Dokud vládnou (naše páže)
 Ať se jak osyka třese
 Hejno ošemetných vrahů,
 Vykropíme jimi Prahu,
 Zpívající:
 Milujme se a t. d.

Svobodu jsme zas nabyli,
 Hajme ji co (klenot skvělý),
 Bychom ji zas neztratili,
 Buďme svorní, (buďme bdělí);
 Ať se český národ vznese,
 Ať se radujou Čechové,
 Ať i naši pravňukové
 Po nás pějou:
 Milujme se a t. d.

Ljubezen domovine.

Kdor ima srce,
Zna za dom solze
Za slovenske domovine raj.
Zanjo rad živi,
Zanjo hrepeni,
Njo, le njo bo ljubil vekomaj.

Čvrst Slovincov rod,
Čist prebiva tod;
Oj prijaznost čista tū cvetè.
Vsak prijatla 'má
Zvēst objema ga,
To navada stara tukaj jè.

Od sněžnih planin
Do trtíc dolin
Mile pšmice povsod pojó.
Slovinc je rad vesel;
Kaj, da bi ne pël,
Njemu pšmi iz srcá tekó.

B. Potočnik.

Prolétje domorodno.

Prolétje evo nami se javlja,
Nebo se čisti, zemlja ponavlja;
Vétarce toplo duva kroz hvoje,
Duva i šalje duhove svoje:
Budít semenje, pupove ganut,
Mirisom sladkim cvétke nadanut,
Travu uresit zelenim resom,
Lepira dignut s praha k nebesom.

Prolétje evo nami se javlja,
Narod se čisti, krèpko ozdravlja;
Srce mu toplo igra i poje,
Poje i šalje pšmice svoje:
Budít čútjenja, k narodu ganut,
Narodnom slastju žulje nadanut,
Misli uresit narodnim resom,
Narod svoj dignut s praha k nebesom.

Sunašce blaženo, blažena zvanja,
Malo po malo magle razganja;
Sněga već neima, leđ se raztaplje,
Svud u potocih žive su kaplje.

Rosa počimlje padat u njive,
Rosulje svuda proniču gljive,
Prolétje evo nami se javlja,
Nebo se čisti, zemlja ponavlja.

Bratinska sloga, blažena zvanja,
Malo pa malo smutnje razganja.
Omraze neima, gnjev se raztaplje,
Svuda u krvi žive su kaplje.
Ljubav počimlje vladat nad svima,
Ljubicah bratskih svuda već ima.
Prolétje evo nami se javlja,
Narod se čisti, krěpko ozdravlja.

P. Preradović.

Pod lipo.

Lipa dišečo
Preljubo drěvó,
Ko maš cvětečo
Košato glavó,
Drěvo si sveto
Uže od někdej,
Še je unéto
Za tebe vse zdaj.
U tvoji sěnci
So stali enok
Vrli Slovenci
U kolu okrog.

In darovali
So svojim bogom,
In prisegáli
Smrt věčno vragom.
Pěsmi donile
So daleč okrog,
Ino polnile
Nebeski obok.
Kot so dědovi
Branili svoj rod, —
(Tako sinovi
Ga bran'te pòvsod!)

Dav. Trstenjak.

Prostost.

O veselem jutru zoru
Hodil sem po hišnem dvoru,
Kar jo ptiček priskaklja:
Ah ni mogel priletěti,
Se mu mora milo zděti,
Strta je perutica.

Matica za njim prišviga,
Posvari ga, mu pomiga,
Kam da rěvček naj hiti.
Kak se spenja, kak skakuje,
Milo, milo kak žaluje,
Da oběh perutic ní.

Kupe zrnja zdaj zagleda,
 Jih obskakje, jih obsēda,
 Kupce krog i krog obgrē;
 Pa mu matica zapoje:
 Varuj, varuj dēte moje,
 Da kdo ne zasači te.

Meni zlo se ptiček smili,
 Ga oteti hočem sili
 K sebi bliže vabim ga:
 Bodi moj, te bom napajal,
 Pital pridno, ne nagajal,
 Dal ti dosti dobrega.

Kar se mati oglasila:
 Sinek! kaj sem te svarila?
 O brezskrbna ti mladost!
 Ptiček zdaj vso moč si vzame,
 In se vzdigne, ter objame
 V viših zrakih ga prostost.

Zdaj zažvrgolita sladke,
 Glasne pēsmi, milogladke,
 Da razlega se nebó. —
 Mislim, da sta hvalo pēla,
 Da jih sužnost ni objela;
 Sužen biti je strašná!

Dr. Toman.

Slovenska dežela.

Jaz vēm za deželo, prelēpo slovi;
 Vsak kdor jo pozná, jo visoko časti;
 Slovensko deželo u mislih imam,
 Nikolj je visoko, dost hvalit' ne znam.
 Zatoraj, zatoraj rēsnično povēm:
 Slovenski deželi enake ne vēm!

V tej lēpi deželi jaz mirno živim,
 Pošteno s prijatelji se veselim;
 Pošteno veselje povsod je domá,
 Slovenci povsod so veselga srcá.
 Zatoraj . . . .

V tej lēpi deželi prijatle imam,
 Od lica in srca jih dobro poznam,
 Njih srce je čisto prav kakor zlató,
 Prijatelja svojga pozablo ne bó.
 Zatoraj . . . .

V trgovti slovenski v jeseni sem bil,
 Vsak dan se pri drugih ljudeh veselil;
 Veselje jeseni pozabil ne bom,
 V jeseni Slovenja veselja je dom.
 Zatoraj . . . .

In moram svoj kruhek iskati drugod,
 V slovenski deželi ga najdem povsod;
 Navadil povsod se bom hitro ljudi,
 Saj so mi Slovenci prijatelji vsi.
 Zatoraj . . . .

In pridem kedaj še sem k vam spet nazaj
 Pogledati, káko godi se vam kaj;
 Zaupam, da boste prijatli mi še,
 Da ni še nobeden pozabil na me.
 Zatoraj . . . .

Večerni obrazi.

I.

Tihi mrak zemljó pokriva,
 Luna srěd neba veslá;
 V gojzdu slavec že počiva,
 Pěsmic milih ne žvrglja.

Božji sel skrbno iz raja
 V solzne kraje pride spet,
 S spanjem vtrudene navdaja,
 Pokoj nosi križem svět.

Ne žaluje več siróta,
 Rana več je ne bolí,
 Ker jo v tihi sen zamóta,
 Žalost vsako prepodi.

II.

V razvalino luna sije,
 Vanjo moj se vpre pogled,
 Žalost v srce meni lije
 Prejšne slave vničen slěd.

Tukaj nekdam so šetále
 Hrabrih vitezov nogé;
 Čase zlate žvenketale,
 V prsih grěle jim srcé.

Zdaj kraljuje groza tiha,
 Iz ozidja diha strah;
 Věter čez robovje piha,
 Tla zarašča zelen mah.

III.

Zvěsto gledam zvězde zale,
 Ki na nebu v kraj gredó;
 Usta polne so njih hvale
 Strune jim pojó takó:

„Srečne trikrat zvězde mile,
 Vlile mir ste mi v srcé;
 Spet obraz ste mi zjasnile,
 Proč odgnale vse željé.“

„Ne more srca pušice,
 Ki rodile so obup;
 Ne solzi se mlado lice,
 Ker ste želu vzele strup.“

Gr. Krek.

Na vlast.

Vlast! jaké to sladké jmeno,
 Usty lásky vysloveno!
 To svaté slovičko vlast!
 Heslo mé a má je slast!

Vlasti má, drahá ty máti!
 Tim jmenem chci já tě zváti;
 Vlasti! ty jsi matka má!
 Matka, — a já dcera tvá!

Tvou dcerou chlubim se slouti,
 K tobě chci co k matce lnouti;
 Láska mne s tebou pojí,
 Rány osudné hojí.

Tvou chci láskou věčně pláti,
 K tobě před světem se znáti,
 Všude tebe zastati,
 Tobě věrna zůstati.

K tobě co dcera se míti
 A co matku svou tě ctíti,
 Pro tě horlit, o tě dbát,
 Vše, co mám, v oběť ti dát.

Krev, co mé probíhá žily,
 Duševní, tělesné síly,
 Tobě dám i čela pot,
 Svě zdraví a svůj život.

Přijmi pak v poslední době
 Tvou dceru do hrobu k sobě,
 Nás ni smrt nerozdvojí,
 Chci i mrtva být tvoji!

Dle Chmelenského.

Na Dr. Prešernovem grobu.

Ko zvězde luč, poprej nikdar poznane,
 Prsvětil je tvoj duh nam iz noči!
 „Al roži so le kratke ure dane“:
 Za toboj zgodaj nam oko rosi
 Na grob, kjer tvoja struna mila j' omolknila.

Al tvoj pepel naj tihi mir pokriva,
 Da ravno hitro vzet veliko si končal,
 Objema te mladika věčno živa;
 Dokler svoj jezik bo Slovan poznal,
 Bo srce tvoja struna mila mu budila.

F. Levstik.

V spomin Prešernu.

V logu domačem na lipovi věji
 Slavec od zore do mraka je pěl,
 Čul se v dobravi še glas ni milěji,
 Vtihnile sape so, ko je začel.

Viděl, da brate so spone žulile,
 V mrěži slěpote je slišal njih stok;
 Viděl v temnici sestrice premile,
 Slišal nevěste zgučljene je jok.

To mu je vsěkalo rane krvave,
 To je ranilo njegovo srcé;
 Sam'c je oblětal domače dobrave,
 Samec obhodil sněžene goré.

Pěsme prepěval je žale in mile
 Od domovine nesrečnih sinov,
 In od ljubezni sladkosti in sile,
 Ki umorila ves up je njegov.

Da zalezvale povsod so ga sove,
 Sivi kregulji preganjali ga,
 Vendar budil je domovja sinove,
 Vendar razbil je oklěpe duhá.

Rojstvo doživěl je zvězde nebesne,
 Viděl je solnca svobodnega kras;
 Znebil veselo vezi se tělesne —
 Joka po njem se zdaj lipa na glas.

Fr. Cegnar.

Bože, Bože! . . .

Bože, Bože! . . . kad sam děte bio,
 Malo děte, razsute pameti,
 Čestoput sam gorke suze lio,
 Čestoputa k tebi, Otče sveti!
 Ruke dizô, klečeć na koleni,
 Da igračku ti daruješ meni. —

Bože, Bože! . . . kada l' mladić posta',
 Te mi ljubav njedarcem zavlada,
 Ja sam k tebi dosta puta, dosta,
 Dizô oči, dizô ruke tada,
 I molio t' sa suzam na licu,
 Da mi dadeš ljubljenu dčevicu. —

Bože, Bože! . . . potom otac kao
 Milih, nježnih i ljubeznih čeda, —
 Kad si mi ih u milosti dao,
 Moći tvojom da ih i od vreda
 Ti sahraniš, — včk pripadam tebi,
 Da nikakvom tako caru nebi. —

Bože, Bože! . . . pa baš evo sada,
 Preda te mi i pred milost tvoju,
 Sama suza i koljeno pada,
 Da t' i želju domorodnu moju
 Ja izrazim, a ti da je čuješ —
 Da se mojem narodu smiluješ.

Bože, Bože! . . . spasi narod ovi!
 Bože spasi dostojanje tvoje! . . .
 Da ustane kô Izraêlj novi!
 Da obnovi živovanje svoje! . . .
 Bože spasi! . . . četiri su včeka,
 Da s' on muči a još nema lčeka!

J. Sundečić.

Strunam!

Strunel milo se glasite,
 Milo, pčsmica! žaluj;
 Srca bolečine skrite
 Trdosrčeni oznanuj:
 Kak blčdí mi moje lice,
 Kak umira luč oči,
 Kak tekó iz njih solzice,
 Ki ljubezen jih rodi;

Od željâ kako zdihuje,
 Pó nji hrepeni srcé,
 Kak mu je veselje tuje,
 Kak od srečê nič ne vé;
 Kak seboj me vedno vleče,
 Koder hodi, njen' obraz,
 Kak obličje nje cvčeteče
 V srcu nosim vsaki čas;

In kak vé, ki bi nje hvalo
 Rade péle zanaprej,
 Ak se ne usmili kmalo,
 Morte vtihnít' vèkomej!

Te in take ve nosite
 Tožbe, strune! kje do nje;
 Ako mor'te, omečíte
 Neusmiljeno srcé. —

Dr. Prešeren.

Hrvatska domovina.

Vedro nebo, vedro čelo,
 Blaga prsa, blage noći,
 Toplo lèto, toplo dèlo,
 Bistre vode, bistre oči.
 Vele gore, veli ljudi,
 Rujna lica, rujna vina,
 Silni gromi, silni udi; —
 To je naša domovina.

Žanju srpi, mašu kose,
 Dèd se žuri, snope broji,
 Škriplju vozi, brašno nose,
 Snaša preduć dète doji:
 Pase marha, rog se čuje,
 Oj, oj, zveči, oj, u tmini,
 K ognju star i mlad putuje,
 Eto slike našoj domovini. —

A. Mihanović.

Slovenka.

Kaj maram, da nimam
 Srebra ne zlata;
 Ljubezen goreča
 Tud nekaj veljá!
 Kaj maram, da nimam
 Prekrasnih oblèk;
 Zvéstoba naj mene
 Odéva na vèk!

Kaj maram, da nimam
 Na hribu gradú;
 Po hišici nizki
 Še več je mirú!
 Kaj maram, da nimam
 Po zimi cvétic;
 Saj cvete mi vèdno
 Nedolžnost iz lic!

Kaj maram, da nimam
 Obilo blagá;
 Ne hodim po svètu,
 Sem rada domá!
 Kaj maram, da v dar mi
 Ne prstan že zlat;
 Še lože brez njega
 Grem dèlat in spat!

Kaj maram, da nimam
 Ne røk ne morjá;
 Ne bo mi po vodi
 Ljubezen ušlá!
 Kaj maram, da nimam
 Ne gor, ne planin;
 Samo da moj ljubček
 Slovenski je sin!

M. Vilhar.

Nitra.

Nitra milá, Nitra, ty vysoká Nitra !
Kde že sú te časy, v ktorých si ty kvitla ?
Nitra milá, Nitra, ty slovenská máti !
Čo pozrem na tebe, musím zaplakati.
Ty si bola někdy všeckých krajín hlava,
V ktorých tečie Dunaj, Visla i Morava ;
Ty si bola bydlisko kráľa Svatopluka,
Keď tu panovala jeho mocná ruka ;
Ty si bola sväté mesto Metudovo,
Keď tu našim otcom kázau božie slovo.
Včilek tvoja sláva v tuoni skryta leží ;
Tak sa časy mená, tak tento svet beží !

Pobratimija.

Naj čuje zemlja in nebó
Kar dans pobratimi pojó ;
Naj se od ust do ust razlega,
Kar vsak med nami dans prisega :
Da srce zvesto kakor zdaj,
Ostalo bode věkomaj !

In če ločenja pride čas
Na razne pota zžene nas,
Tu na, pobratim, roko mojo,
Ti pa podaj desnico svojo :
Da srce zvesto kakor zdaj,
Ostalo bode věkomaj !

Besěda dana vez veljá ;
Ne moč zemljé ne moč nebá,
In ne peklá ognjena sila
Vezi ne bode razrušila :
Saj srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bode věkomaj !

Slovenskim dekletam.

Oj hčerice zale naroda slavite!
 Slušajte naročbe budivnih glasov;
 Globoko si v srčeku jih ohranite,
 Iz prs so plamtečega Slave sinov;
     Pomembni so časi,
     Potrèbni so glasi,
 Slovenje prerodba naj bode naš slov.

Predrage sestrice, ko lunica mile,
 Blišeče, ko jutranji solnčica žar,
 Vam bijejo v prsih prežlahadne le žile,
 Nebeške ljubezni napolnjeni dar;
     Ošabne visosti,
     Pregrèšne slabosti
 Gotovše vas varje, kot tabor in var.

Moči ste bogate si srca unèti,
 Veljati pošteno in blago deklé
 Za mater naroda živèti, umrèti,
 Se staviti v vojske domače vrsté;
     Vse to vam podala
     Slovenija zala;
 O času potrebe zna tèrjati vse.

Moči ste bogate, ne iščite druge,
 Obrnite pridno jo v plodno obrest,
 Da spolnite vse sporočila zasluge
 Spolnjenja, da hvali prečista vas vèst.
     Ta mater le ljubi,
     Je nikdar ne zgubi,
 Ki v mislih in djanji ostane ji zvést.

Vrtite tedaj se v pohištvanju pridno,
 Skrbite marljivo, trudite se zló,
 Da hiša domača se snaži prav vidno,
 Da pridnost pripelje v njo radost, blagó.
     Le mater prašajte,
     In se zanašajte
 Na uk nje pobožen in skušen zvéstó.

Podpirajte starše že v lětih slabotnih,
 Kot angelj skrbèč le spremljajte jih zmir.
 Na krajih posvètnega hrupa, v samotnih
 O varite srca krèpost si in mir;
     Nezlobne radosti,
     Nedolžne mladosti
 Sladé naj življenja vam mladega tir.

Brez hlimbe, sumljivosti grde navade,
 Brez srda, napuha, prevzetja srcá,
 Prijazne, priljudne bodite ve rade,
 Vživajte vesele radosti svètá.
     Brez srčnega kvara
     Le vrèdne nje dara
 Vas hoče Sloven'ja, ki zlobe ne zná.

Če zarja čistosti mladenča pregane,
 Ljubezen goreča drvi ga za vam',
 Maj čiste ljubezni se v srcih užgane
 In pa rodoljubja zedini dvoplam;
     Le v tem se ljubite,
     Si zvesti bodite;
 Ljubezen ta dvojna je vrèdnosti znam.

Za to se z mladenčem prehrabre postave
 Obljubite v matere cenjene čin,
 Ki čuti se nepremenjivo, da Slave
 Za njeno povišbo le rojen je sin;
     Ki v njeno le zmago
     Življenje da drago,
 Če tuje ji pripravlja predrzen pogin.

In kadar veselje vas, mati postati,
 Pregrèje v srcé in rodi se otrok,
 Svarite, redite mu v srčiku zlati
 Pomen rodoljubja prežlahtni, visok;
     Od zibelke male
     Do možnosti zale
 Skrbi naj edine vam bode otrok.

Pojite mu roda presvete napěve,
 Da v srcu občutek se čisti in kri;
 Trěbite iz srca škodljive mu plěve,
 Da jedro živeljno mu ne zaduši,

Da čisto in jasno,
 Da krěpko in krasno
 Slovensko v slovenskem otroku plodi.

Da, kadar ošabno vas tujček popraša:
 Kje imate kinč vaš in vaše blagó?
 Rečete pogumno: to cvětka je naša,
 Kazajte otroka: to kinč in blagó!

Le s takim se blagam
 Ne s tujim nesnamam'
 Slovenije kinčajo hčerke samó.

Dr. L. Toman.

Uspomena na Vraza, Blažeka i Němčiča.

Oj pupolju ruže krasne,
 Što mi veneš veće sad!
 Ni razvio još se něsi,
 Što mi gineš toli mlad!

Gorko suzo, što niz lice
 Potečeš mi sada dol'
 Kojano te tajna tuga,
 Kojano te rodi bol?

Vene pupolj ruže krasne,
 Jer ga obstrè ljuti mraz,
 A men' bolnu na um padè,
 Na um padè „Stanko Vraz.“

U zelenoj vidim gori
 Slomljen ležat viti bor,
 Dični ponos gore čěle,
 Ponos, ures i uzor!

A što ti je srce moje,
 Kakov li te stiže jad,
 Da s' od bóli tako gorko,
 Zajecalo bolno sad?

Slomljen leži bor u gori,
 Vijor ljut ga baci tam,
 Tomo Blažek — Antun Němčič —
 Kud odoste vajme nam?

Slovenkam.

Děvo mila, děvo krasna!
 Vatra plane meni jasna,
 I uztrepte prsi moje,
 Kad spomenem ime tvoje.

Struka si mi vilinskoga,
 Uma pako božanskoga,
 Lica běla i rumena,
 Čela vedra i poštena.

Žarke tvoje crne oči
Bratski vežu zlobne moči,
Plam se u njih s vodom sklada,
Jer med njima ljubav vlada.

Usta, izvor sve miline,
Nježnosti su znak nevine,
Děvičanska pako njedra
Zora běla zora vedra.

Al neljubim te rad toga,
Već što s' roda slovenskoga,
Jer kada mi naši kažeš:
„Ja te ljubim“ tad nelažeš.

A. Zdenčaj.

Vltava.

Vltavo, Vltavo!
Reko Čechů, řeko síly!
Kam se děly tvoje Vily,
Kam ti ladní slavíkové,
Kam ti zpěvní Lumírové?
„Slavíkové odletěli,
Lumírové povymřeli.“

Vltavo, Vltavo,
Reko Čechů, řeko síly!
Vrátí se ti tvoje Vily?
Přilítnou ti slavíkové,
Vstanou z mrtvých Lumírové?
Bude nám zas zpěvu dáno?
„Bude dáno, ano, ano, ano!“

Picek.

Slovenska deklica.

Sem slovenska deklica,
Milka mi j' imé,
Sem obraza bistrega,
Hrabro 'mam srcé.
Ljubi moj je čvrst rojak,
Lěp slovenski je junak,
Ljubi moj je Slave sin,
Krěpki sin planín.

Kadar se možila bom
S tobój, moj junak!
Mora strašnih topov grom
Tresti zemlje tlak.
In na grada razvalín'
Te objamem, sin planín!
Dam ti roko, ljub' junak,
Hrabri korenjak.

Mati me slovenska je
Nježno dojila,
V sladkem domoljubji me
Je odgojila.
„Bog vas živi věčni čas!“
Pěla zmiraj bom na glas:
„Bog vas živi mamica
Vrla Slovenka!“

Sem rodu slovenskega
Kaj je „slava“ znam;
V srcu mi do „slavnega“
Divji snuje plam. —
Sinček moj pa mora bit'
Naroda, svobode škit,
Mora Slave bit' vojak
Srěni korenjak.

Ako spava,
 Naj bo zdrava,
 Ak me skuša, nič ne dé;
 Po nje zgubi,
 Ako ljubi
 Druz'ga, počlo bo srcé.

Dr. Prešeren.

Lahko noč.

V sladkih sanjah spiš kraljica;	Slavček v vrtiču prepěva,
Čuje nad teboj srce,	V srce vliva sanje ti;
Ki si mila mu kraljica,	Svętla luna te oděva
Ki je srečno, kadar vé,	Z žarki, ki so miljeni.
Da te var'je božja moč	Naj te var'je božja moč
Lahko noč!	Lahko noč!

Spančkaj, sladke sanje vživaj,
 Ki ljubezen jih daje;
 Sladko, mirno v njih počivaj,
 Pokoj naj objame te;
 Spančkaj, daj ti božja moč
 Lahko noč!

F. Malavašič.

Pri luni.

Mila, mila lunica,
 Kje je moja ljubica?
 Kje je, kje je Milica,
 Up moj'ga srca?
 Al še misli na me?
 Al je pozabila,
 Da živeti za me
 Mi je obljubila!

Zbudi, zbudi ljubico,
 K okencu privabi jo,
 Saj vesela z menoj bo,
 Zbudi, zbudi jo!
 Prišla bo na okence,
 Gledala bo na me;
 Dala mi bo rožice
 Zbrane oh le za me!

M. Vilhar.

Kovářská.

Není muže nad kováře!
 Mužt on celý přímé tváře,
 On zná státi na svých nohou,
 On též tuhé rámě má,
 Dila věčná krásu mnohou
 Rukou hlavou vykoná!
 U nás — u nás jde ráz na ráz,
 Ráz na ráz,
 Tu rána na ránu
 Co hrom dopadá,
 Na darmo nižádnou
 Kovář nezadá.

Kovář rád má všechno rázné,
 Reč ni rány nechce prázdné
 Slovo mužné, rány hrotné,
 Statný čin pro dobrou věc!
 A tak ohne, zmlátí protne,
 Každý odpor našinec!
 U nás atd.

Kovář je vždy muž od rány,
 Jako doma tak před pány:
 Křivé srovná, zdorné zlomí,
 Přítel práv, ne lichých slov,
 Buší kov neb zrádce hromí
 Jak co přijde na nákov.
 U nás atd.

Kovář nezná hluky marné,
 Vyčká času k ráně zdárné;
 Prv než železo je žhavé,
 Nechá hučet prázdný měch;
 Znáť se z rány v době pravé
 Pravý kovář pravý Čech!
 U nás atd.

Ceská vlasť nám Bohem dána,
 Uhlím, rudou požehnána,
 Uhlí dává světlo, plamen,
 Železo zas silu dá,
 Ohni srdcí, síle ramen,
 Světlu hlav se svět poddá.
 U nás atd.

Čech vždy býval kovář řádný,
 Bystrý duchem ranou pádný,
 Ruchadla znal kouf i stroje,
 Ostrý meč i dobrý mlát,
 Nechcem hanbiť předky svoje,
 Svoji na svém chceme stát.
 U nás atd.

Dr. Rieger.

Kovaška.

Ni moža ga nad kovača,
 Prosto svoj obraz obrača,
 Se podpira, krěpko nogo
 In prečvrste roke ima.
 Děla vedno, lěp'ga mnogo
 Z roko, glavo dokonča.
 Tu kar, tu kar, tu kar gre
 Vdar na vdar,
 Tu jeklo na jeklo
 Kot grom mu doní,
 Zastonj nikdar kladva
 Kovač ne vihti.

Kovač rad 'ma vse prav razno,
 Črti rěč, besědo prazno;
 Mož besěda; krěpko bije,
 Trdno stoji on za prav,
 Tako zdrobi in razbije,
 Kar sovražnik kolj naprav'.
 Tu kar i. t. d.

Kovač kovanje rad imá,
 Pred gospodo in domá,
 Krivo zravna, pusto zlomi,
 Pravo ljub', krivice ne,
 Jeklo kuje, vrage hromi,
 Kar na naklo pride le.
 Tu kar i. t. d.

Kovač praznih hrupov neče,
 Če se pravi čas ne steče,
 Da želézo se razběli,
 Vedno krěpko mēh bo gnal.
 V pravem čas' bije veseli
 Kovač čvrsti, Slovenc zal.
 Tu kar i. t. d.

Slovenska od Boga dana,
 Z ogljem, rudo obdarvana.
 Oglje gori, světlo plami,
 Prot vragu želézo dá.
 Ognju srca, silni rami,
 Bistri glav' se svět podá.
 Tu kar i. t. d.

Slovec bival kovač močni,
 Bistre glave, z roko točni,
 Koval orodje in ščite
 Ostri meč in dobri mlat.
 Dědov svojih nè sramite!
 Svoj' na svojem čemo stat'.
 Tu kar i. t. d.

Dr. Rieger.

Milica.

Tak je sladka, tak je mila,
 Kot bi rože dihala,
 Krasna, kakor da b' se bila
 V rajski rosi kopala.

Kakor sněg so nje ročice,
 Ki v planini se bliščí,
 Kakor zarja njeno lice,
 Ko se v zoru rumení.

Kakor zvezde nje očesa,
 Ko ozrejo se z nebá,
 Kakor jelka nje tělesa
 Rast visokoravnega.

V njo sem tako se zamaknul,
 Da mi solnce vgasnulo,
 Da mi čeli svět je mraknul,
 Vrajskem svitu zrem le njo!
 Fr. Cegnar.

Naj lepši.

Lépše rožice rodila
 Še nobēna ni pomlad,
 Kakor ti predraga mila
 Si narave ředki sad.
 Zarja sije ti z očesa,
 Lica so kot rože cvět,
 S tobój bile bi nebesa,
 Gorše nima celi svět.

Kdor te vidi, se zavzame,
 Više bitje se mu zdiš;
 Tvoj pogled ljubezen vname,
 Vse enake prekosiš.
 Tudi meně si ranila,
 Moji duši mir kališ;
 V celem svētu ni zdravila,
 Ako ti me ne zvedriš.

Ti si vrēdna vse ljubezni
 Meni zdiš se božji dar;
 Da bi skoraj te na desni
 Drug moj peljal pred altar.
 Zlate prstane mēnjala,
 Zvēsta biti mi vsegdar;
 Sveta vez naj zavezala,
 Srečni bō zakonski par.

V. Kurnik.

Mojemu narodu.

Ako zate rod sloveni!
 Moje srce ne gorí,
 Stvarnice mi srd ognjeni
 V divji vihri naj grmí.

Dokler mi mazinec miga,
 Dokler duša je v těles',
 Naj se vedno bolj užiga
 Ta ljubezen, dar nebes!

Kadar pod zelenim plajšam
 Bom zagrñjen mirno spal,
 Ona — trdno se zanašam —
 Bo puhtěla še iz tal!

Poženčan.

Ukazi.

Da ne smēm, si ukazala,
 Bēlih rok se dotaknit',
 Zvėdla, dėklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Moram da, si ukazala,
 Tebe se povsod ognit';
 Zvėdla, dėklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Da ne smēm, si ukazala,
 Od ljubezni govorit';
 Zvėdla dėklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Zraven si mi ukazala,
 Da te moram pozabit';
 Bogal, dėklica bi zala:
 Ak bi mōglo se zgodit'.

Moram da, si ukazala,
 Hojo k tebi opustit';
 Zvėdla, dėklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Al srcė mi drugo vstviri,
 Al poėakaj, da to bit'
 V prsih neha, — Bog te obvāri!
 Pred ni moč te pozabit'. —

Dr. Prešeren.

Sila spominja. *81/140*

Drug ti je skrbno nastavljene mrēze
 Nestanovitno zasačil srcė;
 Vendar na mene še nēkaj te veže,
 Kaj da je, komaj med nama se vė.

Marsikdaj se govorica ti zmėša,
 Ko me zagledaš med drugmi ljudmi,
 Marsikdaj tvoje okó me pogrėša,
 Išėeš okoli me s plašnim' očmi.

Večkrat, ko vtrudena praznega hrupa
 V misli zamaknjena sama sediš,
 Vsili v spomin se ti pėvec brez upa,
 Stari čas skoro nazaj si želiš.

Marsikdaj, ko ti tvoj ljubi zapōje,
 Sreče v ljubezni se baha vesel,
 V srce te zbadajo pėsmice mōje,
 Ki jih od njene nesreče sem pėl.

Sama sodila si pred me nemilo,
 Sama me zmirom še sodiš ostró;
 Pravijo vendar, da slabo plačilo,
 Kdor me pri tebi zatoži, dobó.

Trdna med nama vzdiguje se stěna
 Z brezdna globoc'ga do strmih nebés;
 Vendar ne vdrža želj skrivnih plamena,
 Da bi ne mogel on švigniti čéz.

Ne pozabiti jih, so te prosili
 Drugi, ne moje prevzetno srcé;
 V mislih ti niso, al mene posili
 Pomnila boš ti do zadnjega dné.

Dr. Prešeren.

Zgubljena věra.

Nebeško sijejo oči,
 Ko so sijale prejšne dni.
 Rudeče lica zorno šě
 Cvětejo, ko so pred cvětlě.

Se usta smějajo ko pred,
 Sladkost ni manjša z njih besěd.
 Otemnil ni ga časa bĕg,
 Nič manj ni bĕl prs tvojih snĕg.

Život je tak, roké, nogé
 So kakoršne poprej bilé.
 Lĕpota, ljubeznivost vsà
 Je, kakoršna je pred bilà.

Al vĕrvat' v tebe moč mi ni,
 Kakor sim vĕrval prejšne dni.
 Le sveta, čista gloriija,
 Ki vĕra da jo, je prešla.

En sam pogled je vzel jo preč,
 Nazaj ne bo je nikdar več.

Ak bi živěla věkomej,
 Kar si mi b'la, né boš naprej.
 Srce je môje bílo oltár,
 Pred bogstvo ti, zdaj — lépa stvár.

Dr. Prešeren.

Vojenská.

Vzhůru bratři! zbrojme páže,
 Král a láska k vlasti káže,
 Doba k boji zve;
 Déle, déle neměskejme;
 Ruce bedra opásejme —
 K spáse vlasti své!

Trouba volá, prápor věje
 Necht se zdráhá, necht se směje
 Plémě váhavé;
 Pevně, pevně v slibu stůjme
 Mužně vůdce následujme,
 K spáse vlasti své!

Boj se blíží! boj se blíží!
 Brzo spadne, co nás tíží
 Břímě hubivé,
 Z boje, z boje zkvete sláva;
 Chrabře chranme svatá práva
 K spáse vlasti své!

Nuže! zhoubců svých se chopme,
 V proudu vlastní krve stopme
 Škůdce žiznivé,
 Rychle, rychle meče tasme
 Věrně krále svého spasme
 K spáse vlasti své!

Bol. Jablonský.

K slovésu.

Kaj od mene preč okó,
Preč obraz obračaš mili?
Kdo te mene ljubit' silí?
Rajši koj mi daj slovó.

Desno roko brez skrbi
Daj k prijaznemu slovésu,
Solz v nobenem ni očésu,
Žal-beséde v ustih ní.

Žale misli v srcu ní;
Saj ni pred bilo veselo,
Ko se za te je unelo,
Naj ne bo prihodnje dní!

Vrnil bo se prejšni čas;
Hodil pota bom temotne,
Kamor sreče bo togotne
Gnal nemili me ukaz.

Moja stara ljubca bó,
Bo potrpežljivost mila
Zvezo z mano ponovila,
V zakon dala mi rokó.

Od pomoči nje podprt
Nosil bom življenja pezo,
Dokler zmaga sreče jezo
Zadnja ljubca, — běla smrt.

Dr. Prešeren.

Mornár.

Nezvěsta! bodi zdrava,
Čolnič po mene plava,
Na barko kliče strél;
Po zemlji varno hódi,
Moj up je šel po vódi,
Mi drug te je prevzél.

Pri Bogu sim obljubil,
Da pred bom dušo zgubil,
Ko nehal te ljubít',
Si z desno v desno segla,
Pri Bogu si prisegla,
Mi vedno zvěsta bit'.

Morja široka čěsta
Peljala me je v města,
Kjer lépe děklice;
Obrazov njih lépota,
Sněg běli njih života
Zmotila nista mě.

Spet so se jadra běle
Od južnih sap napéle,
Prinesle me nazaj;
Děkleta mojga ženo
Sem najdel poročeno, —
Prestal sam Bog vě kaj!

Le jadra spet napnimo,
Valovom se zročimo,
Kak je čisto morjé!
Kaj njemu upat' směmo
Mornarji dobro věmo;
Děkletam kaj, — kdo vě?

Ne straši moč viharja,
Ne grom valov mornarja,
Se smrti ne boji.
Spomin v potopu mine,
Ljubezni bolečine
Vsak dan spet oživi!

Po morji barka plava,
 Nezvesta, bodi zdrava,
 Sto tebi sreč želim!
 Po zemlji srečno hodi;
 Moj up je šel po vodi,
 Le jadrajmo za njim! —

Dr. Prešeren.

Kam ?

Ko brez miru okrog divjam,
 Prijatli prašajo me, kam ?

Prašajte raj' oblak nebá,
 Prašajte raji val morjá,

Kadar mogočni gospodar
 Drvi jih sem ter tje vihar.

Oblak ne vě, in val ne kam,
 Kam nese me obup ne znam.

Samo to znam, samo to věm,
 Da pred obličje nje ne smēm,

In da ni mēsta vrh zemljé,
 Kjer bi pozabil to gorjé!

Dr. Prešeren.

Nezvesta.

Ljubca moja, kaj si st'čila,
 Da ti druž'ga ljubiti greš,
 Ah zakaj si prelomila
 Mi prisego, al ne věš,
 Kol'kokrat si obljubvala,
 Večkrat roko mi podala,
 In si rekla: ljubček moj!
 Jaz sem tvoja, bod' ti moj?

Več ne věš in več ne pomniš
 Kar še jaz tak dobro vem?
 Tak' pověj, zakaj prelomiš
 Mi prisego? — Potlej grem!
 Ah kako sem se jaz spekel,
 Ah zakaj ti nisem rekel,
 Da ne maram več zaté,
 Ko si jela ljubiti mé!

Čez vse sem tebe ljubil,
 Dušo dal bi bil za-té!
 Mislil sem ne bom te zgubil;
 Pa odpadlo mi je vse.
 Menila si bit nezvesta,
 Pa postala si nezvesta;
 Bi te mogel še ljubiti',
 Pojdi, pojdi se solit'.

Jamar.

Nezvěsti.

Ti si djala
Minka zala,
Da ne maraš za me več,
In sadila
Bi nemila
Meni rada v prsi meč.

Prekanila
Si se mila;
Jaz še nisem blédih lic,
Kamor zajdem,
Tamo najdem
Pěvajočih sladkih ptic!

Če za mene
Oh nobene
Zvēste ptičice ne bó,
Voščim večo
Tebi srečo
Ino ljubljeno rokó.

Ti si strupom
Namest upom
Nalivala si srcé!
Z Bogom hodi,
Zdrava bodi,
Jaz pa vriskam čez vrhé.

M. Vilhar.

Žalost.

Ko ptičica sem pěvala,
Sem sladke sanje sanjala;
(Oh zdaj pa nikdar, nikdar več
Veselje preč je preč.)

Cvėtěla sem ko rožica,
Nebeškim žarkom ljubljena;
Oh zdaj i. t. d.

Ročice moje miljene
So zale vėnce splėtale;
Oh zdaj i. t. d.

In lesketala oč'ca sta
Kot zvezdė dvě, kot solnca dva;
Oh zdaj i. t. d.

Le pod menoj še biva mir,
Krog mene pa ga ni nikir;
(Srce le tje, le tje želi,
Kjer angelj moj leži!)

Zagorska.

Bom šel na planine,
Na strme goré,
Bom slišal od daleč
Zagorske zvoné!

Zagorski zvonovi
Premilo pojó,
Nemara preljubo
K pogrebu nesó.

Pa če jo nesejo,
Le naj jo nesó;
Saj dalj je ne bodo,
Da neb' šel za njo.

Zvoniti bom rekel,
Kropiti pa ne;
Kropile jo bodo
Le moje solzé.

Zagreble jo bodo
Le moje roké;
Krog groba sadil bom
Cvëtica lëpé.

Med lëpe cvëtica
Naj mene ložé,
Saj vëm, da mi počí
Na grobu srcé.

Narodna.

Spomen.

Sëčas li se onog sata,
Kad si meni okó vrata
Bële ruke savila,

I krijuči svoje lice
Meni skoro nehotice
Tajnu ljubav odkrila?

Sëčas li se onog jada,
Kad glas dojde iz nenada,
Ko iz vedra neba grom:

Da ja moram odlaziti,
Tebe dragu ostaviti
I svoj mili stari dom?

Suza zasja u tvom oku,
I otvori preduboku
Ranu tužnog srca mog.

Reči ništa ti nemogo;
Žalost nema rëčih mnogo —
Pitaj glasak srca svog.

Odkad s tobom se oprostih,
Odrekoh se sve radosti,
Prazan mi je cëli svët.

Jer bez tebe nema mene
Kano što bez rose vene
U livadi mladi cvët.

Kad će opet danak dojtí,
Da će moji jadi projtí,
Odpast s moga srca led?
Kad ću opet srëtan biti
Z nježnostju te zagrliti,
Srkat s tvojih ustah med?

S. Jović.

Slovo Milice.

Obljubil ti z menoj
 Si věnčike plesti,
 Ko rožce rodila
 Bo mila pomlad; —
 Al mogla sem čakati
 In prizanesti
 Ti věnček ljubezni podat.

Obljubil ti z menoj
 Klasovje si brati,
 Ko polje jesensko
 Bo mrak nam zakril; —
 Al mogla sem čakati
 Tebe na trati:
 Se věnček ljubezni ni zvil.

Obljubil si travico
 Z menoj kositi,
 Po logu zelenem
 Kjer rožce cveto; —
 Al mogla sem čakati
 In věnček razdrěti:
 Ker nisi ti vil ga z menoj.

Zdaj věnce in klasje
 Zeleno nabiraj,
 In pleti jih za me —
 Za hladni moj grob,
 Začelo okó mi je
 Mračno umirat:
 Te Milica vab' na pokop.

Narodna.

Slovo.

Draga Minka, bodi zdrava!
 Čez planine se podam!
 Prej ko solnce zopet plava,
 Za seboj naš hrib imam!

Grenke solze bom prelival,
 Žalost trla bo srcé;
 In kjer koli bom prebival,
 K tebi stegal bom roké!

Saj ljubezen naju veže
 Čez doline čez goré!
 Če okó te ne doseže,
 Pa doseže te srcé.

M. Vilhar.

Vse mine.

Kje so moje rožice,
 Pisane in běle,
 Mojga srca ljubice,
 Žlahtno so cvětele?
 Ah spomlad je šla od nas,
 Vzela jih je zima mraz.

Kje so moje ptičice,
 Kam so zdaj zletele,
 Oh nedolžne pěvčice,
 Kak so žvrgolele?
 Zanjke b'le nastavljene,
 Ptice so se vjele vse.

Kje je hladni potok moj,
Kjer sem se sprehajal,
Kjer skušnjav nevarni boj
Mene je obdajal?
Vel'ka, vel'ka suša b'la
Zemlja je popila ga.

Kje je moja utica,
Utica zelena,
Kje je hladna sēnčica
Z lipice spletena?
Hud vihar podrl je njo,
Oh zelena več ne bó.

Kje je tista dēklica,
V vrtu je sēdela,
Lēpa kakor rožica
Pēsmice je pēla?
Hitro, hitro mine čas,
Mine tudi lēp obraz.

Kje je fantič zdaj vesel,
Ki je to prepēval,
Da bi enkrat še zapēl,
Kratek čas nam delal?
Hitro, hitro mine čas,
Ah, ne bo ga več pri nas.

Orožen.

Svarjenje.

Stoji, stoji tam lipica,
Pod lipo hladna sēnčica,
Pa v sēnci miza kamnata,
Na štiri vogle rēzana.

Okoli mize stolici,
Prelēpi stoli rēzani;
Na stoli fantje mi sēdē,
Med fanti dēklice mladē.

Vesele pēsmi si pojó,
Pijejo vinčice sladkó,
Prijazno se pomenkvajo,
In samski stan obrekvajo.

Že priletēla ptičica,
Oj drobna ptica pisana,
Že sēdla je na lipico,
Zapēla tako pēsmico:

„Dēvičice, noričice,
Če fantom vse verjamete;
Vam bēli grad obētajo,
Pa črne kočē nimajo.“

„Vesele pēsmi vam pojó,
Vam vince točijó sladkó;
Ve z njimi se pomēnkvate,
In samski stan opravljate.“

„Le pazi, pazi ptičica!
Oj drobna ptica pisana;
Če fantje tebe vjamejo,
Ti zlato perje spulijo.““

„Če meni perje spulijo,
Življenja mi ne vzamejo,
Jaz novo perje spod redim,
In spet v zeleni log zletim.“

„Tam bom po vējah lētala,
Dēkletam milo spēvala:
Jaz sem ostala pisan ptič,
Oj, ti pa nisi več deklíč.“

Narodna.

Svornost v národu.

Svorně, bratří, stůjme k matce,
 K matce velké jediné,
 Ať se leskem dávné slávy
 Prápor se lvem rozvine:
 Spánek dlouhý dal nám síly
 S jitem kyne oslava:
 Jenom svorně: — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Zářivalo slunce slávy
 Nad vítěznou Čechií,
 Zářivalo českým vlastem
 Od Baltu až k Adrii.
 Slunci dána vlast je velká
 Slunci Čechu oslava:
 Jenom svorně: — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

České slovo světem tráslo
 Vyzývajíc k zápasům,
 Český chorál nebem hýbal
 Národ když pěl k nebesům.
 V kůru světíc česky zní též
 Tvůrci věčná oslava.
 Češi svorně! — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Věren řeči, věren víře
 Cyrillů a Metodů
 Čech na hoře dokrvácel
 V oběť dal svou svobodu!
 Zatluč, Čechu, na tu horu
 Tam spí tvoje oslava:
 Jenom svorně; — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Velebnějším byl pád říší
 Po zoufalém závodu,
 Když se přidružil k nim strašný
 Pád českého národu!
 Však z plamenů těch jak fénix
 Vzlétne Čechů oslava:
 Jenom svorně; — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Národe můj zaslepený
 Osudným tím plamenem,
 Nevidíš, jak krev prolitá
 Proudí opět pramenem?
 Plamennou tou krví z hory
 Vzplane nám zas oslava:
 Jenom svorně; — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Kosti otcův v zem jsou vsety,
 Krev jim stydla ve spánek,
 Z kostí pučí velikáni,
 Z krve rudý červánek:
 Červánek, že národ vstává,
 S nebe plá mu oslava:
 Jenom svorně; — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Nuže svorně, bratří, k dílu,
 Naděj' kyne z východu
 Přišla doba, volá nás již
 Ku slávě Pán národů!
 Čech se vzhlížel v slunci slávy
 Čechům kyne oslava:
 Jenom svorně; — svorné hájí
 Štít svatého Václava!

Sarafan.

Stara mama, o ne šivaj
Sarafana več,
Pusti dělo in počivaj,
Zlati čas je preč!

„Hčerka k meni sedi,
Ljuba hčerka ti!
Mlada si pa vĕdi,
Da mladost zbĕži.“

„Poješ veselice,
Kakor ptič, sladko;
Bereš si cvĕtlice;
Pa minulo bo!“

„Prešle bodo lĕta,
Z njim veselja slaj,
Lic rudečih cvĕta
Več ne bo nazaj!“

„Tudi jaz sem pĕla,
Mlada dĕklica;
Zdaj sem tiha, vela,
Stara mamica!“

„Al nad hčerko sladje vživam
Prešlih veselin,
Sarafan rudeči šivam
V mladih lĕt spomin.“

Ruska.

Hajd na gore!

Hajd na gore, tam visoko
Sloboda još vlada,
Gledaj, kŭdgodj stiže oko
Tmina svuda pada,
Hitmo gore, više, više,
Rajski duh tam diše!

Sunca trak i šumska jeka
Tam nas okružuje,
Žubor pticah, rumon rĕka'
Po svuda se čuje,
Bus i trava izpod rose
Cvĕt i miris nose.

Tam je tihi mir i pokoj,
Tam je duši bolje.
Dole, zemlji na širokoj
Ljudske su nevolje.
Tam srĕd zraka studenoga
Svak je bliže Boga.

Hajdmo gore, što smo više
Prostiji zrak piri,
Slobodnije tam se diše,
Padaju sindžiri,
S kojimi nas dole kuju
I život naš truju.

Hajdmo gore, tam visoko,
Gdĕ zrak čisti vlada,
Gdĕ nevreba tudje oko,
Vlast čovĕčka pada,
Hitmo gore, više, više,
Božji duh tam diše.

J. K. S.

Žalosten glas zvonov.

Pojo, pojo zvonovi
 Od daljnih dvéh strani,
 V běl' dan done glasovi
 K' ga zarija zlati.

U gradu začrnělem
 Glasi se prvi don;
 Pa v samostanu bělem
 Odpěva drugi zvon.

U gradu gospodična
 Je zapustila svět,
 V cvětlicah blědolična
 Leži mladosti cvět.

U samostanu druga
 Prisego govori,
 Zvěsto ljubiti spruga,
 Ki v nebu ji živi!

Pojo, pojo zvonovi,
 Dvéh src je mir otet'.
 Slovo jemljó zvonovi:
 Bog te obvari svět!

Večernica.

Glejte že solnce zahaja,
 Skoro za goro bo šlo;
 Hlāden počitek nam daja,
 Pojdmó veselo domó!
 Čujte zvoniti,
 Počivat zvoni. Čujte . . . .
 Zvoni le zvoni nocoj,
 Sladko počivat zapoj!

Čujte po dřevji šuměti,
 Glejte kak vetrič pihlja;
 Urno že začne mračiti,
 Hitro da bomo domá.
 Čujte zvoniti . . . .

Dělo smo danes storili,
 Naj se vsa ves veselí;
 Bomo se tudi požvili,
 Že se večerja hladi.
 Čujte zvoniti . . . .

Sedmo za mizo in jějmo
 S pametjo božje dari,
 Srce hvaležno imějmo
 Stvarniku, ki nas živí.
 Čujte zvoniti,
 Počivat zvoni. Čujte . . . .
 Zvoni le zvoni nocoj
 Sladko počivat zapoj!

Vzem'mo po jědi in pimo
 Sladkega vinca bokal,
 Svojga očeta hvalimo,
 Ki je tak dobrega dal.
 Čujte zvoniti . . . .

Zdaj si počímo po volji,
 Naj nas petelin zbudi,
 Kadar škrjanček na polji
 Juternjo pšesem slovi.
 Čujte zvoniti . . . .

Vsi bomo enkrat zaspali,
 V miru počivali vsi,
 Dělo na vselej končali,
 V hišo očetovo šli :

Takrat zvonovi
 Zvonite lěpó : Takrat . . . .

Kličte k očetu domó,
 Kličte nas v sveto nebó !

Slomšek.

Zvonikarjeva.

Ko dan se zaznava,
 Danica priplava,
 Še sliši zvonjenje
 Čez hribe čez plan :
 Zvonovi zvonite !
 Na dělo budite,
 Ker naše življenje
 Je kratek le dan.

Kdor hoče živěti
 In srečo iměti,
 Naj děla veselo,
 Pa moli naj vměs :
 Zvonovi zvonite !
 K molitvi vabite,
 Ker prazno je dělo
 Brez žegna z nebés.

Če dělavc se vpěha,
 Trpljenje mu neha,
 Ga dělaupt vabi,
 Večér ga hladí :
 Zvonovi zvonite !
 Neděljjo znanite,
 Gospod ne pozabi
 Plačilo děli.

Oh naglo nas mine
 Ves trud, bolečine,
 Utruden se vleže
 Na pare trpin :
 Zvonovi zvonite !
 Domu ga spremite ;
 Gre z děla in teže
 Adamovi sin.

B. Potočnik.

Veselja dom.

Preljubo veselje, oj kje si domá,
 Pověj, kje stanuješ, moj ljubček srcá ?
 Po hribih, dolinah za toboj hitím,
 Te viděti hočem, objeti želím.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedó,
 Na plesí pri godcih, kjer sladko pojó ;
 Al' prav'ga veselja na rajanji ni,
 Pijance, plesavce veselje běži.

Te iščem po polji, kjer rožce cvetó,
 Po logu zelenem, kjer ptice pojó,
 Pa ptice vesele in rožice vse
 Le majo veselje za mlado srcé.

Poslednjič veselje še le oslédim,
 Na vaško ledinco pridirjam za njim;
 Glej tamkej z otroci prijazno igra,
 Jim kratek čas děla, pri njih je domá.

Oh blažene léta nedolžnih otrók,
 Vi 'mate veselje brez težkih nadlóg;
 Oh kako vas srčno nazaj poželim!
 Alj vi ste minule, zastonj se solzim.

Le eno veselje še čaka na mé,
 V presrečni deželi, kjer mlado je vse;
 Trpljenje v toisto deželo ne zna,
 Le tamkej je pravo veselje domá.

Slomšek.

Novo léto.

Navada je vošiti
 Nov léto priti,
 Al rěš al z jezikom,
 Mora se st'riti,
 Dělavcu nese
 Bogate dari,
 Pratkarja časi
 Tud kaj doleti.

Privošim en konec
 Starmu bolniku,
 Dolgove pobrisat
 Lenmu dolžniku;
 Zdravniku grobé
 Pogosto gnojít,
 Doktorju srečno
 Vse pravde dobit.

Sleparju saj nekaj
 Vrědnosti plačat,
 Tim dnarje, ki znajo
 Z njimi obračat;
 Zdiha katira
 Že dolgo moža,
 En' zaročeni
 Ne več k enega!

Ohranit poštenim
 Njih dobro voljo,
 Hinavcu pomětat
 Enajsto šolo;
 Mladmu priženit
 Zadosti petic,
 Babi jezični
 Obilno novic.

Prijaznost in pokoj
 Celemu světu,
 Zakonskim ljubezen
 Saj eno leto;
 Da čebelarju
 Vse muhe rojé,
 Kmetu da dež po
 Prijatlih ne gré.

Raztrgane norce
 Al skrite v žamet
 Želim da b' lètos
 Srečala pamet;
 Birtu pokredat
 Tram, stèno in strop;
 Pivcu porajtat
 Prej ide u grob.

Bogatmu, sromaku
 Polno mošnjico,
 Da lahko za pratko
 Vrže petico;
 Ako pak ima
 Pri lanskem ostat,
 Pojde moj trebuh
 Pod rebra vasvat.

V. Vodnik.

Pojmo radi.

Le veseli pojmo radi,
 Dokler smo nedolžni mladi!
 In zakaj bi mar ne pèli,
 So nas angeljci veseli.

Saj tud angeljci pojejo,
 Svet, svet, svet Bogu ženejo;
 Ptice čast mu žvrgolijo
 In pojo, se veselijo.

Kdor nedolžen je, rad poje,
 K' ima čisto srce svoje;
 Če tud rëven je, ne toži,
 Rajši eno si zakroži.

Mi pa vsi nedolžni mladi,
 Pojemo poštene radi,
 In zakaj bi jih ne pèli?
 K' so nas angeljci veseli.

Vesela šola.

Šola bod' pozdravljena,
 Ti nas veseliš;
 Si za nas pripravljena
 Da nas podučiš.
 Se učiti prav lèpó
 Naj edina skrb nam bó.

Šolarjem:
 Bog daj srečo, dober dan,
 Pridnim šolarjam;
 Vse igrače zdaj na stran,
 Nauk v skrb je vam.
 Naj srcé, ne le okó
 Uku posvečeno bó.

Pred šolo:

Oče mili iz nebes,
 Jaz te prosim zdaj!
 Zlijaj milost čez in čez
 Šole srečni kraj,
 Pošlji svetega Duhá,
 Da pomoč mi pravo dá.

Po šoli:

Slava tebi večni Bog!
 Za nauke vse,
 Milost skazal si otrok;
 Poje ti srce,
 Šola je končana zdaj;
 Bodi hvaljen věkomaj!

Učitelj.

Učitelj kraljiček
 Učencom vsém je,
 On vlada, strahuje,
 Postave dajè.

Učitelj očeta
 Tud ima imé,
 Učence vse ljubi,
 Skrbuje za nje.

Učitelj vrtnar je,
 Učence redí,
 Jim čednosti rožce
 Na srca sadí.

Učitelj je rěvež
 In bogat je tud',
 Plačilo veliko
 Ga čaka za trud!

And. Praprotaik.

Slovo učencov.

Povzdignimo veseli glas,
 Junaško zapojimo,
 Da nam prijetno teče čas.
 Po bratovski živimo,
 Da b' tud za se dosti dni
 Vedno pěli brez skrbi:
 Živite prijatli, se glasi.

Slovenska zemlja naj živi
 K' je Bogu ljubezniva;
 Naj vedno sladek sad rodi,
 Se sreča nanjo zliva,
 Da očetje, mamice,
 Bratje ino sestrice
 Zdravo mirno z nami naj žive.

Prijatli če se ločimo
 Iz šole zdaj veseli;
 Obljubiti si hočemo,
 Da bomo vedno pěli.
 Naj ostane nam spomin
 Od življenja vsèh stopinj,
 Bogu zvesti ino domovin'.

Nedolžnost.

Naj lepše veselje
 Nedolžnost nam dá;
 Nam slajša življenje,
 Po rožcah peljá.
 Prelěpo se svēti
 Srebro in zlató,
 Še lepše nedolžno
 Je srce mladó.

Veselo po drevji
 Golobček frfrá,
 Veselo po trati
 Jagnjice skakljá;
 Pa lepše še bije
 Nedolžno srcé,
 Ne vě za trpljenje,
 Ne grenke solzé.

Glej solnčice sije
 Nedolžnim lepó,
 Naj lepše se svēti
 Od zvezdic nebó;
 Nedolžnosti roža
 Še lepše cvēti,
 Se naj bolj prijazno
 Nedolžnim smēji.

Pregrešno veselje
 Nam srce kazí,
 Napravlja trpljenje,
 Življenje greni;
 Podobno je kači,
 Ki pisana vsa
 Morivnega strupa
 Obilno imá.

Posvętno veselje
 Se staja kot led,
 Hitrejše ko rožic,
 Popada mu cvět;
 Le trnje bodeče
 Mladenču pusti,
 In vlēče pod zemljo
 Tud mlade kosti.

Če hoče skušnjava
 Omotiti nas,
 Poslušajmo takrat
 Svoj notrajni glas.
 Rudeče obrača
 Se lice na smēh,
 Al' angelj varh kliče:
 „Nikar, to je grēh.“

Tak čemo varvati
 Se grēha zvěsto,
 Da srca hudoba
 Omam'la ne bó,
 Naj angelj varh z nami
 Veselje ima,
 Nas lépo po poti
 V nebesa pelja.

V nebesih tam čaka
 Že angelj na nas,
 Kjer gleda veselo
 Očetov obraz.
 Iz lilje prečiste
 Ki věčno cvēti,
 Nam spleta on krono
 Nebeške časti.

Krumpak.

Sladko umřítí.

Jede mladík na svém koni,
 Jede do boje:
 Vraný koník vesel skáče,
 Ale dobrá máti pláče
 (Pro dítě svoje.)

Přiklusám já zase k tobě
 Na svém vraníku;
 Nedá Čech se snad zabítí,
 Musí Lenka věnec vítí
 (Mně i vraníku.)

Neplač, neplač milá matko,
 Pro syna svého;
 On jen jede tebe bránit,
 Jede vlast i národ chránit,
 (I Lenky věno.)

Kdybych ale v kruté seči
 Přec měl zajítí,
 Pak netruchli, milá matko,
 Pomni, že je Čechu sladko
 (Pro vlast umřítí.)

Goslim!

Gosel vsaj jemati mi nikar,
 Mojih gosel glasnih!
 Vgasnite mi raji solnca žar, —
 Gosel ne dam krasnih.
 V prsiah zvoní in doní mi sladkó,
 Ko z vajeno strun se dotaknem rokó;
 Sladkosti ljubezni pozabljenih dni,
 Zvěstost domovini mi v srcu budi:
 Gosel ne jemajte mi nikar,
 Gosel mojih glasnih.

Gosel vsaj jemati mi nikar,
 Mojih gosel glasnih!
 Vgasnite mi raji solnca žar, —
 Gosel ne dam krasnih.
 Raszaja krog mene naj divji vihar,
 In stvarstvo končati přeti naj požar;
 Prepěvajo božjo mi goslice moč,
 Dajéjo pogum mi, srcé da ne poč':
 Gosel le jemati mi nikar,
 Gosel mojih glasnih! —

Življenje.

Popotvanje bratje,
Je naše življenje,
Mož modrih od nekđaj
Je to govorjenje,
Skoz ktere dežele
Pa pot nas peljá,
Naj pësmica moja
Na znanje vam dá.

Po travnikih prva
Nas pisanih pelje;
Marjetce, zlatice,
V stezice nam stelje;
Otroci brezskrbni
Po travci tekó,
V rumenkaste lasce
Cvëtime pletó.

Mladenčev, děkličev
Je druga dežela,
Razlega se pëtje
Veselga kardela;
Si dělajo sanje
Od zlatih gradóv,
Pa skušnje jim manjka
Modrosti daróv.

Po tretji hladno je,
Gre pot čez višave,
Se kri umiri, se
Razjasnijo glave;
Se trudijo z dělom
Postavni možje,
Sad truda berejo,
Za prihod skrbé.

Čez gole vrhove
V četrti so pota,
Je mrzlo že srcu,
Ne grëje gorkota;
Pa starčekom kmalo
Dežele je kraj: —
Tako je na zemlji
Le kratek naš raj!

Uršič.

Prašanje — odgovor.

Povëjte tovarši! kaj mi smo na svëti?
Kaj naši nameni in kaj nam početi?
Priyatli predragi, popotniki smo,
Iz tuje dežele v domačo gremó!

Povëjte, kaj, ljubi, je naše življenje,
Zdaj dobro, zdaj slabo in zgol spremenjenje?
Življenje je cësta, čez plan, čez goré,
Ga naglo zapelje, kdor pota ne vé!

Povějte, preljubi, kaj čas nam poměni,
 Ki naglo nam teče v hitrosti ognjeni?
 Čas voz je nemirni, neneham' drdrá,
 Se nikdar ustavit', obrnit' ne dá.

Povějte, kaj strasti, kaj pamet, kaj věra,
 Ki srce posesti nam hoče vsaktěra?
 Nadležni vozniki popotnih so tó,
 Pa trdna le věra voznik naš naj bó.

B. Potočnik.

Majci.

Jeli jošte spominješ se,
 Majko moja premila,
 Kako si me Boga molit
 Več za rana učila?
 Kako si mi slabe ruke
 Na glas zvona sklěpala,
 A kakó je mlada duša
 Moja k nebu klicala?

Sad, kad čujem „pozdrav Gospi“
 U tudjini zvonit gđě,
 Mah sam děte, ruke sklopim,
 Kano onda uza te,
 I opet se ćutim, bavim
 U onom věku blaženom,
 Tako nebo od dětinstva
 Nosim svedj u srcu svom.

P. Preradović.

O spremenu lěta.

Staro lěto je zběžalo
 In soboj je odpeljalo
 Mnogo želj in blagih nad,
 Prinašalo tu je sreče,
 Sěkalo tam rane žgeče;
 Mnogi bil je njega sad.

Kaj prineslo bude lěto,
 Novo lěto zdaj začeto
 Nam odkrito, znano ni.
 Prehajalo al bo milo,
 Al v bridkosti nas topilo,
 Skrito nam je pred očmi.

Zagotovljen pa rěsnično
 Sem, da djanje zgolj pravično
 Ohranilo bo nam mir; —
 Rodoljubnost in poštenje,
 Blago čednostno življenje
 Bo odprlo sreče vir.

A. Praprotnik.

Slovenská.

Bože muoj, otče muoj,
 Ak je ten svet zmotany!
 Čo vystojí, čo vystojí
 Ubohý poddaný.

Každý ho sužuje,
 Platu nepopravuje,
 Bo sa každý tak nazdává,
 Že večně panuje.

Jak sedlák tak i pan,
 Každý musí umřiti,
 Každý musí v černej zemi
 Uhniti, uhniti!

Vy pani zemani!
 My jsme vaši poddaní,
 My budeme v černej zemi
 Srovnáni, — srovnáni!

Tolažba.

Ne plaši se, če burja hraste vije,
 Po hudi uri lěpše solnce sije,
 Zročuj Bogu v nadlogi vselej se,
 Ne plaši se!

Le veseluj! Ki v strahu 'ma viharje,
 Tud skrbno tebe, děte svoje var'je;
 V nedolžnosti na světu se raduj,
 Le veseluj!

Le veseluj! če je tud velka sila,
 Saj svojim je tud roka božja mila,
 Težave svoje le Bogu daruj,
 Le veseluj!

Ne plaši se! če nimaš pomočnika,
 Se ti prijatel v sili vsak odmika,
 Tožuj Bogu potrebe svoje vse,
 Ne plaši se!

Ne plaši se! le svoj pot možko hodi,
 Če tud hudoben svet krivično sodi;
 Povrni vselej hudo z dobrim le!
 Ne plaši se!

Zvëzdam.

Tam na nezmërnem nebi
 Se zvëzde svëtijo,
 In lépe navke tebi
 O ÷lovek! pravijo.
 Povzdigni le od zemlje
 K nebesom rad okó;
 Ti svët veselje jemlje,
 Bo tam povrnjeno.

Vi zvëzde ljubeznive
 Prijazno svëtite,
 In med zelene njive
 Me 'z hiše vabite;
 Oh rad se k vam oziram,
 In hvalim Stvarnika,
 Ki od začetka zmiram
 Prelëpo luč vam dá.

Srebrno luč prijazno
 Vam stvarnik je prižgal,
 Po nebu vas je razno
 Ko rože nasëjál.
 Vsaki po njenem mësti
 On pot odkazal je,
 In vse po svoji çesti
 Se ÷udno suçete.

Pa tud za nas na svëti
 Ostaje prave ni;
 Za vëčno le skrbëti
 Zveličar nas uči.
 Oj zvëzde brez števíla!
 Nad vami je moj dom,
 Ko duša se ločila,
 Nad vas povzdignjen bom.

Zatoraj rad po noçi,
 Ker vsaka stvar zaspí,
 Se solnce od nas loçi
 Veçerna prísveçtí:
 Vas zvëzde ogledujem,
 K' ste mi prijatlíce,
 V nebesa rad zdihujem,
 Kjer pravi dom moj je.

Narodna.

Pet ÷ašah.

Tvojih lozah, domovino,
 Tvoji sini piju vino:
 Tvom oltaru krvca naša,
 Tvojoj sreçi prva ÷aša!

Druga ÷aša, braço sada
 Našim slavnim mrtvim spada,
 Da oživí duh njihovi
 I u nami se ponovi.

Treća čaša svim živućim,
Koji uvijek srcem vrućim
Za dom i za narod rade —
Da drug život Bog im dade!

A četvrta onoj braći,
Koji vid i razum kraći
Stranputice basat čini,
Da se vrate k domovini.

Petu čašu svaki svomu,
Što na srcu leži komu —
Il je ljuba, il je zlato —
Da mu od Boga bude dato!

P. Preradović.

Zvězde.

Tukaj gori se neznani,
Velki světi sučejo,
Z lučjo solnca so obdani,
Krogle pote tčkajo.
Zvězda zvězdi je sosedu,
Njih za nas števila ni,
Ena v drugo světlo gleda,
Vsaka božjo čast gori.

Světla čěsta je rozpeta
Čez neba brezkončni zid,
Tam se vozi čast Očeta
Viža pote zvězdnih rid;
Vse je kroglo, vse se miga,
Vse od ognja světi se,
Vse oznanja, da velika
Roka svět stvarila je.

U. Jarnik.

Star pěvec ne boj se pětí.

Čebelca visoka
Gori v planine
Prilětna si upaš
Sněžne na brine?

Si lětala nizko,
Zberala cvětje,
Nanašala mladim
Čělo polětje.

Kraljeva te roža
Vab' na pušave,
Te matica pošlje
Na goličave.

Hitiš prot oblakom
Nič ti ne maraš
Tvoj rod je nebeški,
Ti se ne staraš.

Ne boj se mi pėsma
Ak si globoko,
Naj běli se glava,
Stopi visoko.

Anakreon sivček
Na gosli poje,
Vmes lasce rumene
Zaplěta svoje.

V. Vodnik.

Na grobih.

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti v Bogu spi!
Lepše solnce njemu sije,
Lepša zarja rumeni.

Tiba zemlja ga ne drami,
Strasti ne buči vihar;
Bratoljubje vlada v jami,
Greje prah ljubezni žar.

Bridke tuge, bolečine,
Duhomorni trop skrbi,
Žalovanje grenko mine,
Potok solz se posuši.

Ne slèpi rumeno zlato,
Čast, imé, naslov in stan;
Smrt pobrati pod lopato,
Kar rodil je běli dan.

Žezla, palice beraške,
Kdo med temi zbiral bo?
Krona, krila siromaške,
Komur mar je tam za to?

Krije vse odeja ena,
Rëve in škrlatnike;
Zgrinja travica zelena
Vsi enake prtiče.

Kar je črna zemlja dala,
Vzeme črna zemlja spet;
Duša je iz ječe vstala,
Spela se nad zvezdni svet.

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti v Bogu spi!
Lepše solnce njemu sije,
Lepša zarja rumeni.

Fr. Cegnar.

Oluja (toča).

Oblaci se viju naokolo,
Kiša pada
Iznad grada
Sěva munja, puca grom.

A ja gledam sa prozora
Mutnim okom
Po širokom
Razplakanom svētu tom.

Obuzme me tuga neka,
Te u svoju
Crnu boju
Zavije mi cio svēt.

Čini mi se, ko da nigda
Iza kiše
Neću više
Žarkog sunca oko zrēt.

Priroda se uvěk prima
Našeg srca,
U njem zrca
Jasnost svoju i svoj mrak.

Jasni dani, bez da znamo,
Prodju lako,
Mračni pako
Ostavlja ju uvěk znak.

P. Preradović.

Sirota.

Mati ziblje, lépo poje,
Děte milo se směhljá,
Še ne vě za tuge svoje,
Ne za žalosti světá.

Mati vmerje, zlata mama,
Milo joče děklica,
Po širokem světu sama
Se ozira Milica.

Le za mamó srce bije,
Mamó išče le okó,
Mami le ljubezen klije,
Mamó usta kličejo.

Tam na grob ji věnec dene
Žlahnih rožic, lep, cvěteč,
Z věncem děklica povene,
Nju zdaj nič ne loči več.

Dr. Razlag.

Hči na grobu matere.

Srota, srota ne zaspim;
Polnoči mi ura bije,
Groza strah me je samije —
K materi na grob bežim.

Na grobéh je tma nocoj,
Zvězde gost oblak pokriva,
Solz potok oči zaliva:
Grob ošlatam pred seboj.

Mati, mati kje ste vi?
Groba noč vas je požrla,
V zemlje mrzli dom zaprla, —
Vaš otrok na njem medli.

Oh! zastonj je hčerke stok!
Čmu li mutaste mrliče
Zapuščena srota kliče?
Groba ne predere jok!

Pridi matern duh meglen',
Te objeti se dvigujem,
V črno noč roke stegujem
In objamem križ lesen.

Križ, te kušnem sveti križ!
Znamnje mojga odrešenja,
Znamnje věčnega življenja!
Noč duha mi razjasniš.

Na te, srota, se oprem;
Kažeš z groba na zvězdišče:
Gor naj duh zgubljenih išče!
Se upljivo gor' ozrem.

Žalovala več ne bom,
Le skoz tamne groba vrata
Se odpre nam hiša zlata
Věčnega življenja dom.

B. Potočnik.

Pčela.

Zu . . . zu . . . zu . . .
Od cvětka do cvětka,
Mala pčela prelěče,
Dok s' nasrče medka.

Zu . . . zu . . . zu . . .
Tad k ulištu radka
Hiti, da ga sahrani
Do nužde i gladka.

Zu . . . zu . . . zu . . .
 Pčela mi lo zuči,
 Pa i k radu podobnu
 Činom svakog uči.

J. Sundečić.

Moja voznja.

Pučinom plovim pod stěgom svojim,
 U nebo gledam, Boga se bojim;
 Sputnicu zvezdu negubim s oka,
 Koja mi stazu světlja s visoka;
 Klik mi je čeli, bud' da što grozi:
 „Bože pomoz! Bože pomoz!“

Pučinom plovim pod stěgom svojim,
 Po srědi vala, kô labud stojim:
 Cilj mi je sveti, da naprej stupam,
 Da se u znoju krvavu kupam:
 Da pěvam pěsmu mojemu rodu:
 Sve za slobodu! — Sve za slobodu!

J. Sundečić.

Sirota.

Zunaj veter brije,
 Plan in goro krije
 Črna noć.
 Jadno dēte kliče
 Iz grobov mrliče
 Na pomoć.

Mati mu umrla,
 Očo v grob zaprla
 Běla smrt.
 Samo je ostalo,
 Tužno priběžalo
 V božji vrt.

„Zlata mama moja,
 Glej, sirota tvoja
 Tu stoji;
 Nima kaj oblěči,
 Nima kam se vleči,
 Glad prěti!

Vzemi mene k sebi,
 Dobro je pri tebi,
 Mamica!
 Nimam druge mame,
 Da bi ona na-me
 Gledala.“

Děte se sklonilo,
 Vleglo na gomilo
 K mamici.
 Zarja rumenila,
 Ni ga prebudila
 V postljici.

Fr. Cegnar.

Zvězda.

Tam za goro zvězda světi,
 Oj kak jasno se blišči!
 Světi zvězda, daj uprěti
 V tebe vsako noč oči.
 Ti spominjaš me tak milo
 Kaj za goro světlo je,
 Kaj za goro je cvetilo,
 Kaj glasilo milo se.

Děkle, kakšna je danica
 Tak je bil nje dušč žar,
 Ljubeznivosti cvětlica
 Srca kinčala oltar.
 Pěsme kot srebrne strune
 Z njenih prs so zlivale,
 B'le so vse ljubezni pune,
 Vsakega tolažile.

Dav. Trstenjak.

Dvě utvi.

Dve utvi ste prilětěle
 V jezéro pod skalni grad;
 Tam plavate družno po vodi
 Veslate v kristalni hlad.

Jaz gledam skoz okno dvě utvi,
 In v meni utriplje srcě,
 Zamišljeno v dneve pretekle
 Na lice usiplje srcě.

F. Levstik.

Na razhodu.

Kje so časi, kje so dnovi,
 Ko smo Slave mi sinovi
 Vedno bili združeni?
 Čas vrtil se v večnem tiru,
 Dan hiti po časnem viru,
 Dan blišči, in dneva — ni! —

Kje domači glasi mili,
 Ki svobodno so glasili
 Se iz srca mladega?
 Ah so pošuměli v gaji
 Na veselem, ljubem kraji
 Doma srčno dragega. —

Oj! kje družbe so vesele,
 Kjer zdravice so se pèle,
 Kjer šumelo vince je?
 Ah! so družbe se ločile —
 So zdravice potihnile;
 Časa morje vse požrè. —

To ločitva opominja,
 Ponovi se bolečina,
 V tem solzice nam lijó,
 Pred ko gremo, se objimo,
 Zvesti biti prisežimo
 Slavi, kamor kol' gremò.

Kmal' na mejah bomo stali,
 Bratom dragim zajokali,
 Bratom milega srcá;
 Bratjel z Bogom ostanite,
 Nikdar nas ne pozabite —
 Vsi smo doma enega.

Težko je pač ločen biti,
 Dom in drage zapustiti,
 Tega, tega se bojim;
 Ker le z brati v kup živèti,
 Z brati svojmi vkup umrèti
 Vedno, vedno si želim.

Če grobovi se odprejo
 Daleč unkraj nam za mejo,
 K njim prijatli romajte;
 Pojokajte na gomile
 Solze bridke, srčnomile
 Na košice bratovske.

Z Bogom, z Bogom si recimo,
 Bratje zadnjič se objimo,
 Dokler čas nam pripusti; —
 Kmalo, kmalo čez doline
 Drage, slavne domovine
 V tuje kraje nas drví. —

Dr. Toman.

Slovo od lastovke.

Mrzel veter tebe žene
 Drobna ptičica od nas,
 Ki iz lipice zelene
 Mi si pĕla kratek čas.

Vsako jutro ptič'ca moja
 Zgodaj si prepĕvala,
 Vsako noč je pĕsem tvoja
 Sladko me zazibala.

Kolkokrat si ti zletĕla
 V svoje nježno gnjezdice,
 Tolkokrat si mi zapĕla
 Milo pĕsem v srčice.

Zdaj pa iz zvonika line
 Zadnjo pĕsem žvergoliš,
 Ker čez hribe in doline
 Toplih krajev si želiš.

Zdaj boš zapustila mene,
 Ah, kak srce me boli,
 Mrzel veter tebe žene,
 Pojdi, kam te veseli!

Ah, da ni mi perje dano,
 Rad, o rad bi spremljal te,
 Ali v ledje zakovano
 Moje rĕvno srce je.

V. Orožen.

Lahko noč!

Lahko noč!
 Daj nam Bog svojo pomoč!
 Ker smo dĕlo dokončali,
 Da bi tudi sladko spali.
 Vsa vročina je zdaj proč.
 Lahko noč!

Srečen je,
 Kdor dopolni dĕla vse.
 Vsaki dan 'ma svoje dĕlo,
 Źalostno pa tud' veselo;
 Kdor dolžnosti vse stori,
 Lahko spi.

Vsaki dan
 Naj bo dobro dokončan!
 Zdaj počivat zdravi gremo;
 Al pa vstanemo ne vĕmo:
 Smrtna ura, zadnji dan
 Je neznan.

Sprav'mo se,
 Roke si podajmo še!
 Naj sovraštvo naše mine,
 Vsaka jeza 'z srca zgine,
 Prej da solnce zašlo bo
 Za goro.

O Gospod,
 Le ne hodi ti od tod!
 Ker se nam bo vse stemnilo,
 Nam življenje to minilo,
 Jezus ne zapusti nas
 Zadnji čas!

Enkrat pa,
 Ko se nam pot dokonča,
 Bomo zemljo zapustili,
 Se k očetu povrnili,
 Pojdemo vsi trudni spat,
 Zopet vstat.

Lahko noč!
 Tamkaj vid'mo se drugoč,
 Kaj bi se več smrti bali,
 Enkrat bomo zopet vstali;
 Zdram'la bo nas božja moč
 Lahko noč!

Svĕtle so
 Vrata gor' v svetó nebó
 Težke skrbi le-te zemlje
 Srce tje seboj ne jemlje,
 O, kak bode gor' lĕpó
 Le domó!

Prej in zdaj
 Križev poln je le-ta kraj,
 Hudo z dobrim se vojskuje,
 Zemljo z révo napólnuje;
 Mira najti ni tu nam:
 Mir bo tam!

A. M. Slomšek.

Vlastenská.

Vlasti své buď, Čechu, věrný,
 Je to zákon Boží,
 Vlast Tě kojí, a když skonáš,
 V lůno své Tě složí.
 Darmo na tom světě šířím
 Hledáš jiné vlasti,
 Zde Ti žítí, zde umřítí
 V rozkoši i strasti.

To ta země, kde tvých otců,
 Tekla krev pramenem,
 To ta země ozdobená
 Mnohým slavným jmenem;
 Zde otcové boje vedli
 Za Tvůj národ drahý,
 Zde Žižka i Prokopové
 Potírali vrahy.

Když od věků pekel temno
 Rozum lidský hnĕtlo,
 Rozsvítil tu duch slovanský
 Pravdy jasné světlo;
 Čech byl ze všech za osvětlu
 Prvním mučedníkem,
 Jiří král byl národních práv
 Prvním bojovníkem.

Svobodo, zde prápory tvé
 Nejdřív zašumĕly,
 Zde v mučení z nás nejlepši
 Za Vlast utrpĕli;
 Tolikerym protivenstvím
 Hynul syn té země
 Ale ještě nezlomeno
 Stojí naše plĕmě!

Ločenje.

Če labudi odleté
 Kje v dežele bolj gorké,
 Če od drevja list leti;
 Zime ivje vse mori:
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Ko se rožce obleté,
 Slavci žalostno molčé;
 Se prijatli ločijo,
 Solzni jemljejo slovo,
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Če nam starši odmerjó,
 V črno jamo jih nesó;
 Mir in pokoj Bog jim daj,
 Nam poslednje večni raj.
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Srce bridko ne žaluj,
 Grenko žalost premaguj;
 Kar na zemlji le živi,
 Vse le kratek čas trpi.
 Vsak želi in govori,
 Da b' tud tam b'li združeni,
 Ker ločit', tam ločit' b'lo večno gorjé.

Poslovenil A. Leban.

Popotnik.

Popotnik pridem čez goró
 Od doma vzel sem že slovó,
 In kamor se okó ozrè
 Povsod se mi nov svèt odprè.
 Tud tukaj solnce gre okrog,
 Dolino vidim hrib in log;
 Pa solnce naše bolj blišči,
 In hrib naš, hrib naš lepše zeleni.

Tud tu cvetó cvétličice,
 Po njih šumé čebelice;
 Pa naših rož je lepši cvèt,
 Čebelic naših slajši med.
 Skoz města hodim in vasi,
 Povsod drugač se govori;
 Jaz tuje nikogar ne poznam,
 In srèd ljudi povsod sem sam.

Prijatli se objemajo,
 Pojejo, si napivajo;
 Jaz grem po poti tih mem' njih,
 Vse prazno v prsih je mojih.
 Može se in se ženijo,
 Veseli so in ukajo;
 Pa meni raste rožmarin
 V preljubi moji domovin'.

Dežela ljuba, kje ležiš,
 Ki jezik moj mi govoriš?
 Kjer znanci moji še živé,
 Prijatli moji v grobih spé?
 Zdihujem, prašam vedno: kje?
 Prijatli k vam želi srcé,
 Peruti iméti si želim,
 Da k vam domú ko ptič zletim.

Opomin k veselju.

Veseli bodimo, bratje, veseli!
 Vetrovom skrbi moreče
 Pustimo, tugo in žalost,
 Pustimo kesanje.

Še sije na nebu luna srebrna,
 Še vrne se vsako leto
 Pomlad, se vrne zelenje
 In cvetje na drévje.

Še cvete, zori se trta po solnčnih
 Goricah, in vino zlato
 Pregarja skrb in težave,
 Pregarja oblake.

Med travo se bistri potok razliva
 Navdolj po svitem kremenu,
 V grmiču zraven prepěva
 Na vėjici slavec.

Kak lěpa je zemlja, kak je nebeška!
 Ko vstane iz morja zjutraj
 Spet solnce, rože cvetejo
 Prepěvajo ptice.

Na zemlji je raj, na zemlji nebesa
 Kapljajo so vsako zarjo,
 Jehove dih se razliva
 Po brdih po logih.

Priliznjene sapice zibljejo v drévja
 Verhéh se, šumljajo kakor
 Kerubskih citer šeptanje,
 Ko pësem nebeška.

In bratje v pozemskih takih nebesih!
 Ki vrédne so dane biti
 Serafom v dom in svetnikom,
 Ne bomo veseli?

Dokler mi še prsi bodo dihale,
 Oživljala duša truplo,
 Iz žile v žilo kri tekla,
 Se čem veseliti.

Vzamite muhe, protne radosti,
 Vetrovi! skrbi moreče
 Vzamite, tugo in žalost,
 Vzamite kesanje!

Fr. Levstik.

Želja Slovenca na tujem.

Kje prijazne ste višave,
 Ki obdajate moj dom?
 Kje cvēteče ve planjave,
 Vas še kter'krat vidēl bom?
 Kje predraga si dolina,
 Kjer preživel sem mladost?
 Kje višina, kje planina,
 Kjer užil sem tolk' radost?

Kje si zlat'ga časa zlati
 Blagi ljubeznivi kraj,
 Kjer so draga moja mati,
 Dragi oče časni raj?
 Žárneje tam solnce sije,
 Vētrič bolj hladán pihljá;
 Bolj zeleno žito klije,
 Bolj prijazno vir šumljá!

Toda gora vid ovira,
 Siva megla vmēs stoji;
 Se zastonj okó ozira,
 Vidēt' dom zastonj želí.
 Zgini megla, gora zbeži,
 Perutnice Bog mi daj;
 Me na tuje več ne veži,
 Da zletim prot' domu zdaj.

V. Urbas.

Tolažba.

Za vsako cvětko bělo,
Ki zima v okno jo vsadi,
Stotero rožic daje
Spomlad, ko zemlja se zbudi.

In v vsaki uri bridki,
Ki rod človeški stiskajo,
Slědijo kmalo druge,
Ki mir in radost prinesó.

Tedaj srce le trpi!
Se kmalo vse prenaredí,
Po kratki tu nevihti
Se ondi vse spet prevedrí.

J. P.

Tuga.

Odkar, dušo, ti mi ode
Mome oku iz okruža,
Na srce mi pade tuga,
Kao mraz na jadan cvět.
Moje misli bez slobode
Kano pčele usrěd zime,
Neče, da se leta prime,
Studen im je čeli svět.

Neznam nigdě mira za se,
Simo tamo hodajući,
Kad sam vani, moram kući,
A iz kuće moram van.
Tako trajem svoje čase;
Vrěme kao iz olova,
Pritiskuje prsa ova,
Věčnost mi se čini dan.

Niti spavam niti bdijem,
Već onako čudno 'e meni,
Živim samo u spomeni,
Da si živa još mi ti.
Jeste dušo, reči smijem:
Da si život žitja moga,
Da si prva mi do Boga,
Angelj njeg've ljubavi.

P. Preradovič.

Danici.

Tebe še gledam,
Ti mi še siješ
Ljubo in milo,
Zgodnja danica!

Kakor sijala
Si mi otroku
V sladkem naročji
Matere mile.

Nepremeljivo
V sreči, nesreči
Ti si mi vedno
Zvěsta ostala;

Upe podrte
Z nova budila,
Vsako veselje
Z menoj dělila.

Ti me spremljala
Z doma na tuje,
Z doma po svētu
Zgodnja danica!

Vendar še gledaš
Moje domovje,
Majki migljaš še
V srebrne lase.

Je li še zdrava,
Srečna, vesela
Ondi za goro,
Ondi za morjem?

Še bi jo enkrat
Videl v obličje,
Kanila z oka
Solza bi gorka. —

Vendar še siješ
Ljubo in milo
Tje na mogilo
Mojga očeta;

Rad bi pokleknil,
Križ bi objel še
Ondi na grobu
Svojga očeta:

Preden posiješ
Ljubo in milo
Meni na rako,
Zgodnja danica!

Fr. Cegnar

Vinske Mušice.

Ženicam Mušicam
Duh vinski je znan,
Od vòde jih bode,
Je močnik neslan.

Dolensko, Gorenško
Le vinček ohran'
Že take namake
So tudi v Ljublján'.

Je mlada, ga rada
Saj merco na dan,
Je stara, ne mara
Se petih ne bran'.

Ga studna odljudna
Si vtoči na stran,
Ni čudne neumne,
Da b' né bil srkljan.

Popivka ga civka,
Bod slab al' močan;
Pa sveta mu pèta,
Pa srèba še kan.

V. Vodnik

Děvy slovanské.

Děvy ruské, děvy panské,
Kdožby vám nesloužil rád?
Vy Britanky jste slovanské,
Sluha váš se rád chci zvat.
Sotva ohněm zplápoláte,
Již zas nadra kryje led,
Teď jednáním nás bodáte,
Teď zas ránu léčí zhled.

Děvy polské, děvy sladké,
Kdožby vás nelibal rád?
Váš mrav něžný, řeči hladké
Nám i náš ošlechtí pád.
Jste vy sestry se lesknoucí
Lehkorouché Francie,
Děvy vábné, jež květoucí
Pěstí jen Arabie!

Děvy srbské, děvy zpěvné,
Kdož u vás by nedlel rád?
Vaše krásy polozjevné
Jen milenci možno znát.
Vy slovanské jste Italky:
Kdož té kráse odolá?
A však láska jen Vcstalky
V nadržích vašich plápolá.

Děvy naše, děvy české,
Kdožby vám se nevzdal rád?
Vy jste obrazy nebeské,
Vám chci srdce, duši dát!
Vy jste děv slovanských růže,
Jež rozvíjí záhy máj:
Kdo ty písně popsat může,
Jež slýchává český háj?

Vy nemáte v světě rovných,
Vtělení jste andělé;
Líbezností nevýslovných
Česka cestou nastele.
Ať je dcera, ať je máti,
Ať je sestra, choť milá:
Všude dívčí šlechtu znáti,
Vždy je Česka spanilá!

Chmelenský.

Brodar.

Oj talasi mili, ajte,
Čamac dalje moj tĕrajte,
A ti vihru doć nemoj!
Put je danas dalek moj;
Oj, oj, oj!
Put je danas dalek moj!

Svedjer s mirnom mora svĕsti
Brodar u svoj čamac sĕsti —
I tad vesel pĕva oj!
Velik ti si, Bože moj!
Oj, oj, oj!
Velik ti si, Bože moj!

Morske pute svedj miluje,
 Srčcu traži — Boga štuje,
 Smělo s morem vodi boj,
 I dom věrno ljubi svoj,
     Oj, oj, oj!
 I dom věrno ljubi svoj.

Kod kuće su sestre, braća —
 K svojim rad se brodar vraća,
 Žena s čedom više oj;
 Gdě si družē — čačko moj?
     Oj, oj, oj!
 Gdě si družē — čačko moj?

Oj talasi mili, ajte,
 Čamac dalje moj tĕrajte,
 A ti more mirno stoj,
 Dok se u dom vratim svoj,
     Oj, oj, oj!
 Dok se u dom vratim svoj!

J. Trnski.

Spomin otročjih lĕt.

Kje našel vas bom lĕta blage,
 Ko sem v naročji mame drage
 Okušal slastno sad ljubezni
 Ter kljuboval nesreči jezni?

Težave bile so mi tuje,
 Neznane rane, žalost, nuje
 V življenje stopal sem veselo,
 Vsaj še srcé ni nič želelo.

Ker zdaj so se zbudile želje,
 Ki srcu vzele so veselje;
 Ozrem se rad na lĕta mile,
 Ter pojem: „da bi se vrnile.“

Gr. Krek.

Bleško jezero.

Otok bleški,
 Kinč nebeški
 Krajnske zemlje ti!
 Vĕnc iz raja
 Te obdaja,
 Vse se veseli.

Vali igrajo
 Ribce imajo
 Dobrovoljni ples,
 Ladja giblje
 Se in ziblje
 Nas k Kraljic' nebes.

Z vrhnje srēde
 Skale blēde
 Stari-Grad je rob;
 Čez od Grada
 Mutast strada
 Strmi Babji zob.

Kdor si tukaj,
 Le zaukaj
 Tu brez vse skrbi!
 Krajna mati
 V svojem zlati
 Draga naj živi!

K. Huber.

Tujki.

Prosim te, tujka ljubezniva,
 V mé ne vpiraj tamnih oči,
 Da se ljubezen nepremagljiva
 V mojem srcu ne obudi.

V njem že nosim ljubezen verno,
 Spremlja me zmiraj in povsod;
 Davno v udanostjo neizmerno
 Ljubim naš slovenski rod.

Lēpa tujka, kako boš dělila
 Ti udanost verno z menoj,
 Reci, kako boš ti ljubila
 Narod moj neizmerno z menoj.

S. Jenko.

Pomladni sprehod.

Za menoj ostani, o město!
 Z veselo te dušo pustim;
 Čez travnik, čez polje in cęsto,
 Od griča do griča hitim.

Sijati pomlad je začela,
 Gorkoti umiče se mraz,
 Vsa zemlja je zopet vesela,
 Vesel je človeški obraz.

Studeneč in rēka se taja,
 Vsa rast iz zemljice hiti,
 In tukaj in tam se sprehaja
 Družina veselih ljudi.

V naj krasneji dobi nam lěta,
 Naj človek bo star ali mlad,
 Veselja up. naj več oběta,
 Oběta še mnogi nam sad.

O kar je življenja po světi,
 In kar je na zemlji stvari,
 Ko pomlad začenja cvetěti,
 Vse giblje in se veseli.

Tud meni srcě se dviguje,
 Skrbi pa umičejo sě;
 Iz misli se misel mi snuje,
 Iz radosti radost cvetě!

Veselje mi daja peruti,
 Ko ptiču, ki ječe je prost,
 Zemlje skoraj noga ne čuti,
 Navdaja me up in mladost.

Fr. Levstik.

Na jezeru.

Po jezeru
 Bliz Triglava
 Čolnič plava
 Semtertje,
 V čolnu glasno
 Se prepěva
 Da odmeva
 Od goré.

Mile ptice
 Po dolinah
 In planinah
 Se budé;
 Ker so čule
 Pěsem mojo,
 Vsaka svojo
 Žvergole.

Ribam srca
 Vsem igrajo,
 Da skakljajo
 Nad vodó,
 Še valovi
 Šepetajo
 In šumljajo
 Med sabó.

Tukaj Slava
 Věnce vije;
 Srce bije
 Nam gorkó!
 Čujte gore
 In brěgovi,
 Da sinovi
 Slave smo!

M. Vilhar.

Slovan jsem a Šablenka.

Slovan jsem a Slovan budu,
Černé čížmi nosit budu;
Černé čížmi a čizmára,
Ostruhenky od kovára.

Šablenka brušena,
To je moja žena,
Ona mě vyseká,
Až bude potřeba.

Šablenka brušená
Na obě dvě strany,
Ona mě vyseká
Z Uher do Moravy.

Neumrem na sláme,
Umreme na poli,
A keď s konja spadnem,
Šablenka zadzvoni.

Ptičici.

Blago tebi ptičice,
Ah ptičice mala!
I u gori zelenoj,
I kraj marskog žala!

Kak u duši osětiš,
Pěvaš pěsmu tako;
Kako t' grlo podnosi
Lzvijaš je 'nako. —

Ah ptičice zavidim,
Zavidim ti vesma,
Što je tako slobodna
Mila tvoja pėsma;

Jer se moja slěditi
Čestoputa mora,
Baš na ustnam, — kada joj
Neugadja hora.

J. Sundečić.

Lahko noć!

Sunce zajde, mrak proteže
Po obzoru svoju moć;
Sanak spušta svoje mreže
I sve hvata; — lahko noć!

Opet jedan danak prodje,
Kao što će i svi proč,
Dozvati ga nitko ovdje
Već nemože; — lahko noć!

Dan za danom tako gine,
Motajuć nam život proč,
I posljednji dok nemine,
I smrt reče: lahko noć!

P. Preradović.

Moja ladja.

Plovi, plovi moja ladjo
 U koj godjer kraj;
 Ja ti cilja još nenadjó,
 Sama cilj si daj!

Kad te 'e amo već zanesla
 Tvoje sudbe moć,
 Razpni jadra, pruži vesla,
 Plovi dan in noć!

Uzdaj se u větra volju
 I valovah bĕg,
 U budućnost gledaj bolju,
 K nebu digni stĕg.

P. Preradović.

Ribar.

Ribice lude
 Hodite amo,
 Ribice kuda
 Bĕžite tamo?
 Méka je sladka,
 Udica tanka,
 A živĕt krasno
 Na zemlji vanka.
 Ribicam ovdje
 Ljuska se snima,
 Bojnog oklepa
 Netreba njima;
 Jer svatko živi
 Š njimi u miru,
 Bogci i bogati
 Stol im prostiru.

Svatko im gleda
 Pribavit slasti,
 Mĕsto u vodi
 Plove u masti.
 Ribice lude
 Kušajte samo
 Kako je ovdje
 Bolje neg tamo —
 Kušajte jednoč,
 Tako mi sreće
 Znam da nijedna
 Vratit se neće.

P. Preradović.

Noč na Blejskem jezeru.

Žarki solnčni so vgasnili
 Po robéh Triglava že
 Tičev kori potihnili,
 Mrak pokriva vse goré.

Jezero stoji pokojno,
 Tiha noč razširja se,
 Zvezdnih lučic svit nebroyno
 Doli v ogledalo zré.

In čolniček po vodici
 V gladkem teku priveslá,
 Lěpo kakor v srebrnici
 Z neba žarki se igra.

Bratje zvésti, srčnomili
 So v čolniciu združení,
 So od šuma se ločili,
 Da bi prosto pěvali.

Pěsmi sladke, srčno vnete
 V tiho noč odměvajo,
 Srca v prsih všem pregrěte
 V zvezdni plan se širijo. —

Čolnici mirno dalje plava
 Čez globine jezera,
 Od mogočnega Triglava
 Krěpka sapa mu pihljá.

Duh slovenski srca viža
 In edini tako naj
 Slave čolnič, da se bliža
 Srečno čez globine v kraj!

And. Praprotnik.

Zdravljica.

Prijatli, obrodile
 So trte vince nam sladkó,
 Ki nam oživlja žile,
 Srcé razjasni in okó
 Ki vtopi
 Vse skrbi
 V potrlih prsih up budi.
 Komu naj prej veselo
 Zdravljico bratje! čmo zapět?
 Bog našo nam deželo
 Bog živi ves slovenski svēt!
 Brate vse,
 Kar nas je
 Sinov sloveče matere.

V sovražnike z oblakov
 Rodu naj naš'ga treši grom!
 Prost ko je bil očakov
 Naprej naj bo Slovincov dom.

Naj zdrobé
 Njih roké
 Si sponé, ki jih še težé.

Bog živi vas Slovenke
 Prelépe žlahtne rožice!
 Ni take je mladenke
 Ko naše je krvi děklè,
 Naj sinov
 Zarod nov

Iz vas bo strah sovražnikov.

Mladenči! zdaj se pije
 Zdravljica vaša, vi naš up,
 Ljubezni domačije
 Noben naj vam ne vsmrti strup,
 Ker zdaj vas
 Kakor nas
 Jo srčno branit kliče čas.

Dr. Prešeren.

Grabljice.

Zima in pomlad počivale ste,
 Grabljice moje, od zdaj pa več ne!
 Kosa že poje, hajd, hajd na goró,
 Hajd na zeleno goró.

Děčko pred menoj z veselo rokó,
 Brusi in šviga strupeno kosó,
 Travica pada in pada pred njim,
 Jaz pa raztěpam za njim!

Rožice bléde krog mene ležé,
 Več jim ne bije nedolžno srcé;
 Moje pa bije in bilo še bó,
 Jemljem od rožic slovó!

Solnce pripěka v zagrabek hitim,
 Měšam, obračam, se jako drvim;
 Preden ko lunica sije nad nam',
 Peljem na sěni se dam!

Urno in čisto pograbite ve
 Grabljice moje, travice lépé,
 Kadar dograbimo mrvo nocoj,
 Pojte počivat z menoj.

M. Vilhar.

Podskalská.

Ti jonáci z Podskalí
 Jaký je to statný rod,
 Český a zachovalý,
 Bez cizoty a bez mód:
 Ať to jak chce v Čechách chodi,
 Podskalák
 Vlasti své se neodrodí
 Nikterak.

Jako stará Vltava
 Nezměnila posud běh,
 Podskalák vždy zůstává
 Starý, vlasti věrný Čech:
 Jak se proti bouři brání
 Vyšehrad,
 Podskalák národnost chrání
 Dosavad.

Český jazyk, český zpěv
 Nikdo nám nenahradí,
 Pro ně statek, pro ně krev
 Každý mile nasadí:
 Co nám slavní zachovali
 Otcové,
 Hodno, aby zastávali
 Synové.

Dokud máme silnou pěst
 Nedejme si pouta klást,
 Branjme svého rodu čest
 Nezrazujme českou vlast:
 Pakliže se kdo z nás bratří
 Odrodí,
 Toho hoďme jak se patří,
 Do vody!

P.

Ipava.

Ipavska dolina,
 Lěpota světá,
 Nam grozdja in vina
 Presladkega dá.
 Pod trto počiva
 Se hladno ljubo;
 Veselje se vživa,
 In věnča glavo.

Ipavska planjava
 Je krasna zares!
 In řeka Ipava
 Je radost očes!
 Spod skale pridere,
 Skoz mlake šumí,
 Cvěťice opere
 In trte hladí!

Slovenske Ipavci
 Prepěvajo tlá,
 Veselo ko slavci
 Gorečga srcá!
 Čez vrhe planine
 Njih grozdje nesó,
 Zastran domovine
 Zneso se krěpkó.

Naj laška ravnina
 Še bolj se blišči
 Pa lěpša dolina
 Se tale mi zdí!
 Tedaj naj Ipava
 Na věko žíví,
 Ker prva in prava
 Slovenska je hěí.

M. Vilhar.

Bohinska.

Cudapolna krajnska zemlja
 Daleč tebi para ni,
 Imenitna sestra Švajca,
 Vse od tebe govori!
 'Maš planine
 In doline
 Da okó mi ostrmi.

Mi Bohinci v srědi raja,
 Radost sladko vživamo;
 Hladna sapica izhaja
 Tu Savico pojemo.
 Rožce krasne,
 Zvězde jasne,
 Mične tukaj vidimo.

Po jezeru rib'ce igrajo,
 Gladko plava ladjica;
 Ptice spévajo po gaji
 Žlahtna raste travica
 In Bohinka,
 Ljuba Minka
 Je naj zaljša dĕklica.

Triglav naš je kralj planine,
 Premogočni star oĉak;
 On navduši naše sine,
 Nepremagani mejak.
 Kraj gorenski,
 Kraj bohinski
 Bodeš mi spomin sladĉak.

J. Fleišman.

Pozdrav.

Pozdravim te gorenska stran,
 In tebe, Bléd, široko znan!
 Snĕžnikov sivih množica,
 Prirĕno bod' pozdravljena!

Pozdravljen bodi gospodar —
 Triglav kipeĉi, močni var!
 Planine rožno vĕnĉane —
 Bodite mi pozdravljene!

Otoka mila cerkvica,
 Nebes kraljica in gospá,
 Ljubeznipolna, vsmiljena,
 Ponižno bod' pozdravljena!

In še enkrat gorenska stran,
 In ti, o Bléd, široko znan!
 Snĕžnikov sivih množica,
 Prirĕno bod' pozdravljena!

A. Praprotnik

Gorenke.

Ĉe gori pogledam
 Na strme gore,
 Se sladko zasmĕja
 Mi tužno srce;
 Gorenke priljube
 Triglava sestré
 Poštene Kranjice
 Postave lĕpé.

Ĉvĕtlice planinske
 Prežlahtno dišé,
 Dĕkleta gorenske
 Pa daleĉ slové —
 Iz ust jim premilo
 Se pĕsem glasi,
 Ko slavĉeka pĕtje
 Ki ljubco zgubi!

Rudeĉe jim lice,
 In modro okó;
 Umiva Savica
 Z lahko rokó
 Sape jim zdrave
 Bistrijo glavé
 Jezera Mati
 Pa varje srcé.

J. Fleišman.

Peričnik.

Tam za Triglavom visokim,
 Ki gleda, kod Sava se zviija;
 Iz srēde zale
 Strme skale
 Ven kipi,
 Jo čez skališe
 Mrzlo piše
 Veličanski Peričnik.

Tamkej med hribi v samoti
 Nam Krajne imenitnost skazuje,
 Krog sebe meče
 Lesketeče
 Kapljice;
 Jo hitro dere,
 Sebe pere
 Veličastni Peričnik!

Teb' veličastni Peričnik!
 Naj vedno se slava prepēva,
 Ki sama pena
 Gor se spenja,
 K' dol' zletiš;
 Častiš s šumenjem
 In gromenjem
 Božjo vsegamogočnost.

J. Valjavec.

Na goro.

Na goro, na goro,
 Na strme vrhé
 Me kliče, me miče,
 Me vabi srcé!
 Na gori cvētica
 Naj zalše cvětó!
 In ptice preljube
 Naj slajše pojó!

Nad menoj na gôri
 Je svobodni dom,
 Iskal ga in našel
 Bliz neba le bom!
 Na gori pod menoj
 Oblaki visé,
 Nad menoj višave
 Bliščijo vedré.

Na svobodni gôri
 Ni zemskih nadlog,
 Nad menoj, pod menoj,
 Krog mene je Bog!
 Tedaj le na góro,
 Na strme vrhé
 Me kliče, me miče
 Me vabi srcé.

M. Vilhar.

Slava vinu.

Kô što iskra prahu
Sve razvija síle :
I vince junaku
Sve potresa žile;

Ugrije mu krvcu,
Razžari mu grudi;
Te k srčanu dělu
Silnoga pobudi.

S tog je Marko 'nako
Nemilice pio,
Da b' nakičen vina
Bolji junak bio. —

Slava vinu daklen
Porad moći take!
Sokolilo uvěk
Naše nam junake!

J. Sundečić.

Ach ne-ní.

Ach ne-ní tu, ne-ní,
Co by mne těšilo,
Ach ne-ní tu, ne-ní,
Co mne těší!
Co mne těšivalo,
Vodou uplynulo.

Jaké je orání
Bez pluhu, bez koní.
Jaké je orání
Bez koleček?
Takové orání,
Jako milování,
Jako milování,
Bez hubiček!

Pořád mně dávají,
Co se mně nelíbí;
Pořád mně dávají,
Co já nechcí:
Dávají mně vdovce,
Ten má jen půl srdce;
Půl ho dal nebožce,
Půl by dal mně. —

Planinar.

Visoko vrh planin stojim,
V veselji rajskem tu živim;
Tam dol' ljudje prebivajo,
Veselje rědko vživajo.
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

Men' prvo solnce zablíšči,
Ko zajde, meni še světli;
Mrakovi dol' stanujejo
In srca omrzujejo.
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

Men' bistre sape zrak vedré,
Mi jasnijo glavó srcé;
Tam dol' megle se vlačijo,
Duhá moré in tlačijo.
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

Je poln čvrstih cvětic moj stan,
Stojé viharju, zimi v bran;
Tam dol' mehkužne hirajo,
Se razcvětó, že vmirajo.
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

Studenci bistri mi tekó,
Pojé mi čredo in travó;
Tam dol' se reke zbirajo,
Jězove, brěg podirajo.
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

Po jasnem meni solnce gré,
Al' zvězde migajo světlé;
Tam doli strěle švigajo,
Med gromom hiše vžigajo.
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

B. Potočnik.

Lovska.

Pustimo zidovje,
Hajd! bratje na lov
Skoz gozde, lěsovje,
Skalovje in rov.

Katerega mika,
Le brž na nogé,
Nasujmo smodnika
Dovolj si y rogé.

Po čutarah pjače,
Po torbah jedi,
Kaj hlěba al krače
Kar lakot podi.

Pa puške na ramé
In hanžar na stran,
Naj uré že rane
Se pride na stan.

Svoboda je naša
Do naših ograj,
Zavrěla bo kaša
Če zine kdo kaj.

Prem dan se zaznava
Zatrobí že rog,
Da stresa dobrava
Se daleč okrog.

Čez hribe, doline
Krdelo vihrá,
Obišče planine
Visokih gora.

Kar z goše zelene
Srňjak prileti
Otét si življenje,
Ker smrt mu přeti.

Al risanca počí,
Mu pride do dlak,
In kviško poskoči,
Pa zvrne se znak.

Po daljni pečini
Razlega se strěl,
Ki plašni zverini
Življenje je vzel.

Krdelo veselo
Prihrope z dolin,
Tje, kjer je grmělo
Kjer dviga se dim.

Kmet.

Ko pomlad se bliža,
Svoj vrtec gradim,
In orjem in sějem
In trte sadim.

Po létu koševam
Planine, dolí,
In srpe bruševam,
Ko žito zori.

V jeseni gozdarim,
Otavo kosim,
Pšenico omlatim,
Pa grozďje mestim.

Ko vidi bėguna,
Ni konca zdravíc,
Od šuma in hruma
Ne sliši se klic.

Vse hurra! upije,
Ker z njimi drvi,
Klobuke prizdigje
In strělca slavi.

Loviti, drviti
Je nam čezi vse,
Divjino strěliti
Nam lajša srcé.

Saj srėnosti sine
Poznajo povsod,
K' Diane boginje
Obhajamo god.

Zdaj pa se spočimo,
Konėali smo lov, —
Kosilo zavžimo
Bog daj blagoslov!

V. Kurnik.

Po zimi počivam —
Kmet truden je vsak —
Orodje popravljam
In puham tobak.

Ves teden se trudim,
Si žulim roké,
V neděljo hladim si
Glavico, srcé.

Če nimam le preveč
Na rami nadlog,
Vrtim se in vriskam,
Če ravno sem vbog.

Ak peče srce me,
Pa vendar molčim,
Ker vsem, da sem rojen,
Da naj več trpim.

Če kdo zaničava
Težavni moj stan,
Taj nima al srca,
Al nima možgan.

M. Vilhar.

Dobrovoljni kosci.

Že drobne ptičice pojó,
Zapojmo tudi mi;
Bogu naj čast in hvala bo,
Kateri nas živi.
Moj Miha ti zaspani ptič!
Ne slišiš nič? clo nič?
Fantiči vstanimo, tri slišal sem bit',
Vodirje nalijmo, in pojd' mo kosit'.

Poglej naš sosed že kosi,
Prav jasno nebo je;
Zaspanci, da vas sram kar ni;
Le brž vzdignite se.
Moj Jurka, oj ti veli ptič,
Ne poješ danes nič?
Le koso zdaj v roke in hitro za njoj!
Ledine so šroke; bo likof nocoj?

Matevž naj gorši kosec je,
Res para njemu ni;
Glej, kak jo premiljonsko žge:
Čuj koso kak žviži!
On děla kakor turški meč,
Le smuk! jo maha preč.
Pa Boga zahvali za tolko moči;
Glej vsi smo se gnali, al' predi si ti.

Nekteri ima dost moči,
Pa ostrit' prav ne zna;
Kosišča prav naravnal ni,
Za to mu malo zda.

Tomaž pobrusi le kosó
 Da prav zapěla bo.
 Po tem jo spet rěži prav gladko naprej,
 Junaku se košnja ustavljat' ne smě.

Krtin in kamnja ogni se,
 Da kose ne skrháš.
 Prav hladna rosa danes je:
 Jelj Grega, moj pajdaš?
 Tam gospodarja zdaj poglej;
 Le brž naprej, naprej!
 Rad jesti in piti obilo nam da,
 Saj-smo pokosili skor vsaki za dva.

„Fantiči! danes pridni ste,
 Ne bil bi ne věrjel!
 Iz čutare napijte se,
 Da vsaki bo zapěl.
 Ti Blaže dobro grlo 'maš,
 Zasukati jo znaš.“
 Pač z grlom premorem děkličev devet;
 Pa skrhano koso poostril bom spet.

Pomahali zdaj travo smo,
 Pred solncem kose skrij,
 Da jih oškodvalo ne bo;
 Z vudirjev vodo zlij.
 Noj, Grega, kar ne bodi tak,
 Ne bodi meglenjak!
 Ostrila poberi in pridi pod hrast;
 Veselo zaukaj všem koscom na čast.

Juhe! Juhe! skončali smo,
 Dobili vina pit';
 Potica se prilegla bo,
 Jo čemo zdaj drobit'.
 Glej mati nam za likof dá
 Plečeta dva, glej dva!
 Njej zdravje napijmo: Bog živi nas vsě,
 Ki daje nam rosó in lěpo vremě.

Mladenči ne pozab'te vi,
 Da nosi smrt kosó,
 Pokosili smo rože mi,
 Smrt nas kosila bó.
 Le glejmo, da nas ne vlovi
 Brez božje milosti,
 Tak shranil po smrti, kot žlahtno senó,
 Bo Oče nebeški nas v sveto nebó.

Jož. Lipold.

Mlatič.

Urno čěpec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok!
 Bratje naša doba je,
 Hajd za rano na nogé,
 Urno čěpec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok.

Urno i. t. d.
 Vdarimo na polni snop!
 Zlato zrnje skakaj v strop.
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Snope koj obrnimo,
 Krěpko jih namlatimo!
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Škopo strani, slamo v kraj!
 Zlato zrnje na vršaj!
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Zadnič žito zvějajmo
 Vina semkaj, žejni smo!
 Urno čěpec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok.

M. Vilhar.

Orač.

Pomlad potrka
 Hajd na nogé,
 Nam bo ogréla
 Možko srcé!
 Plug iz pod stréhe
 Brano na dan!
 Jarme na vole,
 Kdor ni zaspan!

Zemlja se tala,
 Svet Valentin
 Vabi na dělo,
 Děla sem sin!
 Zjutraj naprežem
 Plug svoj držim,
 V desno in lévo
 Brazde drobim!

Žito posějem
 Tukaj in tam;
 Marno povlěčem,
 Potlej pa dam'!
 Sprežem voliče
 S plugom pa v kraj!
 Jesen klicala
 Bo ga nazaj!

M. Vilhar.

Kosec.

Železa, dvě osli
 In čutarico
 In koso na ramo,
 Pa hajd na goró!
 Zelena senožet
 In trave lěpé,
 Me vabijo k sebi
 Na hladne vrhé!

Pred solncom že sklepljem,
 Nabrusim kosó,
 Po travi jo sučem
 Z veselo rokó!
 Za menoj raztěpa
 Pošteno děklé,
 Obrača in grabi
 Travice lěpé!

Nad nama razgrinja
 Se jasno nebó,
 Pa moje nebesa
 So njeno okó!
 Voziček nalagam,
 Naprezam in grem,
 Zapojem, zavriskam,
 Bogú hvalo vém.

M. Vilhar

Plěvica.

Me smo děklice vesele,
Kakor běla rosa mlade,
In prepěvamo kaj rade,
Kadar žito plějemo.

Urno, urno sestře drage
Ves plěvel iz plodne njive!
In sadike vse škodljive
Urno naj populimo.

Krog in krog pojó škrlice,
Proti solněku letijo,
In molitvice puhtijo
Gor za njimi do nebá!

Urno, urno sestře drage!
Njivo moramo doplěti!
In po tem pa pěsem pěti
Věčnemu na věčno čast.

M. Vilhar.

Ženjica.

Pšenica je zrěla,
Ko čisto zlató,
Bom srpek uzela
Z veselo rokó!
Na blaženo polje
Pred dnevom hitim,
In dobre sem volje
Pěvaje trpim!

Moj srpek prav poje
In rěže ko strup,
Pa pěsmice moje
Navdaja mi up.
Pred srpom podira
Se klasje ljubó,
Zastonj se upira
In maja z glavó!

Moj dragi pa snopje
Za menoj vozlá
Ga vozi v poslopje
In spravljá z vozá.
Sem pridna ženjica,
Za klasje skrbim;
Na tleh je pšenica
Očeta častim!

M. Vilhar.

Perice.

Mati zakličě pridně děklice:
Hitro vstanite! prat se mudi.
Srajce, rokavce, rute in pěče,
Prte poberte, prat se mudi.

Žehto končale, lug ste izprale,
 Le na perišče nesite prat!
 Ptičke vesele vam bojo pële,
 Ribice hočjo vas pozdravljat.

Pridne perilje, da b' se učile
 Tudi oprati svoje srcé,
 Grenke solzice vaše dušice
 Bojo omile, očedile.

Dobro ožmíte ino splaknite,
 Vmazano p'stiti, b'lo bi grdó;
 Solnce sušilo nam bo perilo
 Bëlo ko snëg se bliščalo bó.

Prav spokoriti, dobro omiti
 Grešniki mormo svoje srcé;
 Milost bo sjala, srce nam vžgala,
 Da bo v ljubezni svëtilo se.

Solzice.

Tebe kličejo solzice,
 Ki pred menoj zdaj bëžiš,
 Oblëdvati moje lice
 Brez usmiljenja pustiš.
 Si nad srcem se motila,
 Vedno vnetim le za te,
 Ko ga, draga, si zvolila,
 Ni zvéstobe bolj čistë.

Naj ti mir cvëtë na svëtu,
 Z mojega srca bëži,
 Lipico pozabi v cvëtü,
 Kjer mi tvoj spomin živi.
 Se ti odpirajo sladkosti,
 Dragi vënciki pletó,
 Lahko ranjeno bridkosti
 Moje srce pilo bo.

Bi le mogel pozabiti
 Tvoj ljubezni poln obraz!
 Te li moram zapustiti,
 Pomnil te bom vsaki čas!
 Žalost mi srce zaliva,
 Le po tebi hrepenim,
 Dokler grob me ne pokriva,
 Ljubi mir zastonj želim.

Věvec ljubezni.

I.

Zemlja se zagrne v tmine,
 Glava težka mi zaspi;
 Duh čez hribe in doline
 - Na perutah k teb' hiti.

Teb' v naročje glavo trudno
 Denem, gledam ti v obraz,
 Ti pa smējaš se priljudno
 Ko si se nekdanji čas.

Mi kušuješ mlado lice,
 K srcu nosiš mi rokó,
 Brišeš radostne solzice,
 Ki po licu mi tekó.

II.

V ljubem si ostala kraji,
 Jaz pa šel sem daleč preč,
 Morebiti sreča naji
 Tu ne združi nikdar več.

Ves čas, ko si mi odvzeta,
 Štejem ure, štejem dni,
 Z ur so mēsci, z dni so lēta,
 Mēscov, lēt pa konca ni.

Pomlad se na zemljo vrne,
 Pětje slavicov se zbudi,
 V cvětje zemlja se zagrne,
 Za me pa pomladi ni.

III.

Čas vrti se neprestano,
 Celi rane in děli,
 Meni pa někdanjo rano
 Vsak dan zopet obudi.

V tēku, ki tekó ga lēta,
 Draga, ti postala boš
 Modra žena iz děkleta;
 Jaz iz fanta moder mož.

Srce mirno bo postalo,
 Zginol čas bo sladkih sanj,
 Drugega ne bo ostalo,
 Ko solzé v spominu nanj.

IV.

Moja pēsem bo nosila
 Tvojo hvalo križem svēt,
 Z ust mladenčev se glasila
 Bo še v času poznih lēt.

Iz solzá, ki so vesele
 Mi rosile moj obraz,
 Rože bodo razcvětēle,
 Ko spet pride cvětja čas.

Iz solzá, ki so otožne
 Zalivale mi okó,
 Vijolice pa pobožne
 Pomlad obrodila bó.

S. Jenko.

Samo.

Kje nek zemlja grobe krije,
 Kjer junaci domačije
 Mirno smrtno spanje spé?
 Al nihcé za njé ne vé?

Rad nad tvojo, hrabri Samo,
 Bi pokleknol černo jamo,
 Kušmol rušnjo, ki pod njo
 Hrabro ti leži těló!

I klečé tik tvoje rake
 Sebi moč ljubezni take,
 Kakoršno si ti gojil,
 V srce bi le-to le vlil.

V pěsmih glas bi svoj povzdignol,
 Z njim Slovence bi navdihnol;
 Tvojo vrėdnost rod spoznal,
 Tebe vrėden bi postal. —

S. Jenko.

Vysoká hora.

Horo, horo, vysoká jsi!
 Má panenka vzdálená jsi,
 Vzdálená jsi za horama,
 Vadne láska mezi náma.

Vadne, vadne, az uvadne!
 Není v světě pro mne žádně,
 Není žádně potěšení,
 Pro mne více k nalezení. —

Sila spominja. = gh. 81-2

Drug ti je v skrbno nastavljene mreže
 Nestanovitno zasačil srcé;
 Vendar na mene še nekaj te veže,
 Kaj da je, komaj med nama se vě.

Marsikdaj se govorica ti změša,
 Ko me zagledaš med drugmi ljudmi,
 Marsikdaj tvoje okó me pogrěša,
 Iščeš okoli me s plašnim' očmi.

Večkrat ko vtrudena praznega hrupa,
 V misli zamaknjena sama sědiš,
 V sili v spomin se ti pěvec brez upa,
 Stari čas skoro nazaj si želiš.

Marsikdaj ko ti tvoj ljubi zapoje,
 Sreče v ljubezni se baha vesel,
 V srcu te zbadajo pěsmice moje,
 Ki jih od njene nesreče sem pěl.

Sama sodila si prej me nemilo,
 Sama me zmiraj še sodiš ostró;
 Pravijo vendar, da slabo plačilo,
 Kdor me pri tebi zatoži, dobó.

Trdna med nama vzdiguje se stěna
 Z brezna globoc'ga do strmih nebes;
 Vendar ne vdrža želj skrivnih plamena,
 Da bi ne mogel on švignoti čez.

Ne pozabiti jih so te prosili
 Drugi, ne moje prevzetno srcé;
 V mislih ti niso al' mene posili
 Pomnila boš ti do zadnjega dné.

Dr. Prešeren.

Borba.

Kud ste svibnja mog časovi kratki?
 Nade sancu zlatni dan i noć?
 Kan pod lěto ode slavulj sladki,
 Vidio sam vas hitrom jagmom proč. —

Smrki sunce! danah mi nerodi!
 Dosta dugo čekô sam zahman:
 Čas mladosti tonu, kó tone u vodi
 Zlatan prstan . . . prošo je moj dan.

Tražih sladki mir u prašnih knjigah
 Kan u ružah pčela traži med;
 Plaća praha, plaća gorkih brigah
 Sad je meni uspoměne jed.

Iz srca mi nauk sanke dere,
 Mladih mojih danah sladki dar:
 Razbjenog se hvatam čuna věre
 Ko razbjenih dasakah mornar.

Nu čas běži ko noćca ozori;
 Razbjen čun mi izbaci talas . . .
 Gdě ste sancu? gdě li zlatni dvori?
 Gdě ti zvězdo, što sjala on čas.

Stanko Vraz.

Sanja.

Pri zeleni mizi
 Možki ino ženske,
 Drušina gospode
 Bila je slovenske.

Z družinjo možakov
 Gosposdične zale
 V našem so jeziku
 Gladko vse kramljale.

Ves zavzet sem gledal,
 Čudu sem se čudil,
 Da iz sanj goljufnih
 Kviško sem se zbudil.

S. Jenko.

Srca sile.

Kadar gledam v nebo jasno,
 Kadar gledam v tihi, mirni ščip,
 Mi veselja bije glasno
 Srce, kaže mi okó nje kip!
 Ko vidim tako zvezde mrgolěti,
 Mi srce mora pěsmico zapěti.

Kadar pride zora zlata,
 Kadar solnčni žark mi priblišči,
 Se zelena vzdiga trata,
 Ptica melodije mi glasi;
 Tedaj v natoro krasno le hitěti
 Me sili in pěsmico zapěti.

Tam ko vidim cvětke mile,
 Ko natore vidim zelenjad,
 Kamor srca so me sile
 Gnale, si želim le zmir ostat',
 In slušat ptice sladko žvrgolěti,
 Pa tudi z njimi pěsmice si pěti.

Janko Vijanski.

Bčelar.

Bučelice rojite,
 Iz ula izletite!
 Po pisani livadi;
 Razpnite perotnice,
 Preljube sirotice!

Skopněli so sněgovi,
 Potihnoli větrovi,
 Že rožice cvětijo
 In kronice dišijo;
 Bučelice rojite,
 Na pašo izletite!

Po nebu solnce plava,
 Vesela je narava;
 Metulj po polji lěta
 Od cvěta pa do cvěta;
 Bučelice rojite
 Na cvětje poletite.

Le pojdite po polji
 Po cvěticach okolji,
 Medu mi naberite,
 Na dom ga nanosite,
 Da bote svoje cele
 Za zimo preskrběle.

Naložite nožice
 Za božične potice,
 Napolnovajte stene
 Za svečnike crkvene;
 Bučelice rojite,
 Iz ula izletite!

Lěpa Anka.

Ala je lěpa naša Anka!
 Da P' je istina? dal je san?
 Tresu se bor i jela tanka,
 Navidjajuć joj struk tanan.
 U lugu sladki sbor slavuljah
 Šuti nje čujuć sladji glas;
 Nad njome trepti roj metuljah
 Mnijuć da j' cvětak nje obraz.
 U vrtlju s dive krasne ruže,
 Gledeć taj licah, ustah raj;
 Hitri ju hladci grleć kruže,
 Da ju odvedu u svoj gaj.
 Niz stěnu pljuska, u dol skače
 Brže i brže vodopad,
 Gdě igrajuć se, prst namače;
 Da ga poljubi, nosi hlad.
 Tako sve čezne, da ju prati
 I grli ljubeć njezin slěd;
 Samo ja moram ovdě stati,
 Gdě me začara nje pogled.

Stanko Vraz.

Moj vrtec.

O ljubi vrtec, vrtec moj!
 Veselje imam vse s tobój;
 Razgrinjaš mi cvětice mile,
 Ki dušo bodo mi vedrile.

Cvětlice mile so samé,
 Ki v srce moje govore;
 Iz njih besěda sladka vėje,
 Ki dušo celo mi pregrėje.

Človeška govorica ni,
 Iz rožic ki nam govori;
 Nebeški glas iz njih se čuje,
 Ki čudno giblje, navdihuje.

Zatoraj ljubi vrtec moj!
 Veselje imam vse s tobaj;
 Razgrinjaj mi cvetlice mile,
 Ki dušo bodo mi vedrile!

A. Praprotnik.

Na vrtu.

Po vrtu sem hodil,
 Cvětlice sem bral,
 Otrokom naj lepše
 Za věnce dajál.

In věnce splětali
 So mične, lěpe,
 In zraven ustíli
 Besěde sladké.

O mila nedolžnost!
 Kak sladko živiš!
 Pri rožcah minljivih
 Se tak veseliš!

Nedolžne ročice
 In čisto srcé,
 Te rožce so tiste,
 Ki tebe zlaté.

Oj zmiraj tak sladko
 Tvoj cvět, da bi klil!
 Med rožce naj raje
 Bi v věnce ga vil!

A. Praprotnik.

Mati.

Děte řěvno, děte malo,
 Kdaj nek bodeš poplačalo
 Vse skrbi, kih tvoja mati
 Za-te móгла je prestati?

Sem pod srcem te nosila,
 Z lastnim mlěkom te dojila,
 Noč in dan za te skrběla,
 Noč in dan za te živěla.

Postljo kolkokrat prestlala,
 Zibelj tvojo sem zibala,
 Ti zapěla pěsem sladko,
 Da zaspalo si čez kratko.

Čez te potlej se nagnila,
 Srěno k Bogu sem molila:
 „Oče hudega ga brani,
 Meni, sebi ga ohrani.“

Děte malo in ubožno,
 Bodi pridno in pobožno:
 S tem skrbi mi boš plačalo,
 Děte řěvno, děte malo!

S. Jenko.

Planinarica.

Rožic ne bom trgala,
Da bi věnce splētala;
Mirno, svobodno, ljubō
Po planinah naj cvētō.

Ako bi jo trgala,
Rožica bi vmirala,
Glavico obēsila,
Solнца ne bi včakala.

Tudi jaz sem rožica,
V božji vrtec vsājena,
Skrivam se zdaj tu zdaj tam,
Trgati se pa ne dam.

Rožic ne bom trgala,
Srca so nedolžnega;
Naj z menoj še vživajo,
Mir, ljubezen, svobodo!

M. Vilhar.

Jadransko morje.

Buči, morje adrijansko!
Bilo nekđaj si slovansko,
Ko po tebi hrastov brod
Vozil je slovanski rod.

Ko ob tebi mēsta bēle
Naših dēdov so cvētele,
Ko so jadra njih imē,
So nosile njih vojské.

Tiho morje! kam si djalo,
Al brodove pokopalo,
Si jih zbilō ob peči,
Da jih vidēti vēč ni?

Morje ni jih pokopalo,
Ob peči jih ni razdjalo;
Da jih vidēti ni vēč,
Tega kriv je tuji meč.

S. Jenko.

Moja gomila.

Ko zaspal bom v smrti,
Ne kopljite jame,
Kjer vrste se križi;
Tam ni mēsta za me.

Na visoki Tatri
Jamo mi skopljite,
Tri drēvesa svete
Na-njo zasadite.

Tam moj duh bo gledal
Na vse štiri strani,
Dokler svētla zora
Dneva ne oznani.

S. Jenko.

Pěsem starega Krajnca.

Kaj doživel sem na svēti?

Bog se usmil', kaj se godil
Vsak nerodno če živeti
In pregrēhe kraja ni.

Če zmešnjavo oblēk pogledam,
Skoraj Krajncov ne poznam;
Vsi podobni so sosedam,
Bit' Slovenci jih je sram.

Pri tih spakih je vganjvati:
Biba leze, biba ni —
So Slovenci imen'vati,
Če polž kozel je z rogmi.

Vsak oškomban po soldaško,
Zajc mu striže pod brado,
Hlače nosi po francozko,
Němec, Lah je za pestjo.

Zdajne kmetiške dēkleta
Kakor žlahrne so gospé,
Vsaka 'z škatljice uzeta
V zlatu, svili: to se vé.

Oblačila vse imajo
Iz angleškega blagá,
Vsēm domačim slovo dajo,
Kar je tujgá, to veljá.

Barke nam blago nesejo,
Vino, žganje ljubi vsak,
Že kofé berači p'jejo,
Kmal bi vrglo to me znak!

Vsak čez hude čase toži,
Da nikjer ni dnarja vzet;
Pa si slēp sam težo množi,
Potlej z lahko če živet.

Kar srce je zlezlo v hlače,
 U opasico pa vrat,
 Glava biti če drugače,
 Jela torej se mēšat.

Mladi star'ga več ne sluša,
 Stari mlad'ga še spoštuj!
 Moj Bog, kaj še človek skuša,
 Svēt pa je če dalje huj.

„Stara šema tiho bodi,
 Drži jezik za zobmi,
 Al pa te jemal bo zlodi“
 Tak mladina govori.

Ni ga več moža besēde,
 Ko bi z lučjo ga iskal,
 Namēst mož so brze zmede,
 Noč'jo vēdēt' kar je prav.

Dēlavci le na goljfijo
 Dēlajo in na okó,
 Kupci imajo odrtijo
 Za tovaršico zvēsto.

Kdor gospodski dim če biti
 Začne vēro zaničvat';
 Da ga svēt začne hvaliti,
 Trapa včnega imenvat'.

Ženske naše več ne znajo
 Tihe sramožljive bit',
 Vse z jezikom obravnajo,
 Zlodja znajo ž njim krotit'.

Se po dviških šapljih praša,
 Proč so prešli že povsod;
 Čganost se za mizo znaša,
 Dvištvo šlo za duri v kot.

Silno silno vĕra pĕša,
 U pregrĕhah vse tiĉi,
 Čudno se nam štrenja mĕša,
 Voz nam le pod pot leti.

S Ńibo lakote, boleznĭ
 In z vojsko je Bog svaril;
 Nas oteti vĕĉnem brezdni —
 Pa se je zastonj jezil.

O ko b' rajnci oživĕli,
 Vidli, kaj je zdaj na svĕt',
 Za glavó bi se prijeli,
 Naglo si želĕli vmrĕt'.

Če tako še dalje pojde,
 Sam ne vĕm, kaj bo 'z tegá,
 Pa saj bo brez moje Ńkode
 Kmalo pojdem iz svĕtá.

Naródna

Ruža.

„Vidio sam ruže cvĕtak mlad
 U krasnom njegovom blĕsku;
 Sjaše kó zora, rano kad
 Iznese luĉ nebesku . . .“

Kaži mi,
 Krasna dĕvo!
 Kaži mi:
 Hoĉeš li igrat? . . .

„Digne se Ńapat, hvale Ńum,
 Svako ju dvorit prosi;
 Jer svako srdce, svak ju um
 Nad ruže sve uznosi . . .“

Kaži mi,
 Krasno srdce!
 Kaži mi:
 Hoĉeš li igrat? . . .

„Dojde i junak p̄šnik k njoj,

Uzhićen roneć p̄šme:

Divna je ruža i nje goj,

Al se je taknut nesmē . . .“

Ah slasti,

Krasna dušo!

Ah slasti

Igrajuć s tobom!

Stanko Vraz.

Pomlad.

Pomlad mila

Odklenila.

Svoj veseli nam je raj;

Cv̄tje klije,

Radost sije,

Zeleni že vrt in gaj.

Zdaj le hiti

Vēnce viti

O mladina! zdaj je čas!

Dan zbēžuje,

Cv̄t vsahuje,

Kmalu mine rožni kras.

Zraven tudi

Ne zamudi

Poiskati dušni sad!

Pomlad ide

Zopet pride

Čas mladosti le enkrat.

A. Praprotnik.

Dobro jutro.

Lahno gine

Groza tmine,

Petelina glas

Drami tiho vas.

Dobro jutro!

Skozi vrata

Neba zlata

Zora priblišči,

Nebes rudeči.

Dobro jutro!

Mrak se vrne

V jame črne,

Tamne zemlje dn̄o.

Zv̄ezde gasnejo.

Dobro jutro!

Sv̄et se maja,

Ino vstaja;

Ptiči zapojó,

Duri se odpró,

Dobro jutro!

V bliska slavi
Zdaj pozdravi
Plan, goro in zrak,
Solнца běli trak.
Dobro jutro!

Vname dělo
Se veselo
Nešťěvilnih rok,
Vrt miglja in log;
Dobro jutro!

Solnce hoče
Biti vroče
Odneha hlad;
Toraj zadnjikrat:
Dobro jutro!

Podgorski.

Studenček.

Studenček pod skalo
Samotno kipi,
Vodico prezalo
Pred seboj vali.
U sěncu se skrjuje,
Ko solnce gorkó
Po logu zasije
Nad bistro vodó.

Zdaj mrzla vodica
Po sěnci šumi,
Iz ktere se ptica
Napiti želi.
Bliz tebe stojijo
Vijolce lěpé,
Prežlahtno cvětijo,
Prijazno dišé.

Pri tebi počijem,
Se dobro hladim; —
Se vode napijem,
Ter žejo vgasim.
Studenček pod skalo
Samotno kipi;
Vodico prav zalo
Pred seboj vali.

Obalo.

Petelinček.

Petelinček se j' oženil,
Pri lěpi běli pišici.

Muha je bla družica,
Komar pa starašina.

Komar je z muho plesal
Da se je medvėd trěsal.

Muha se je spodteknila,
Piskre vse preobernila.

Komar je segel po poleno,
Pa vdaril muho čez koleno.

Pošljimo ji po padarja,
Po tega ljub'ga dragarja.

Pređen padar priteče
Pa muhi kri odteče.

Narodna.

Šent-Urbanova.

Preljubi sveti Urban,
Ti dober naš mejaš,
V goricah ti stanuješ,
In žlahtno grozdje 'maš;
Le zori ga — in medi ga
(Boš dal nam dober mošt.)

Iz gorce v gorco gleda,
Al Urban zeleni;
Veseli mejašu kaže,
Kdar zelen plašč dobi.
Povabi ga, da b' v hramek šla,
(In pila vsak en glaž.)

Veselo te na hribcu
Vsak kmetič počasti;
Okol' podobe tvoje
Rad brajdo naredi.
Le varji nam — oskrbi nam
(Gorice žlahten sad.)

Po svetemu Mihelu
Trgatev dobra je,
O svetemu Martinu
Pa vince krsti se;
Le pijmo ga, hval' mo Boga,
(K' nam dobro vince dá.)

Vsak priden kmetič skrbno
Vinograd okopà,
In k svetemu Urbanu
Se v gorco rad poda;
Pogledat gre, kak kaže se,
(Al čepek še drži?)

Na zdravje vsëh Slovincov
Naših prijatelov,
Posebno pa Dolencov
Urbana sosedov:
Nalijmo mi, popijmo vsi
(Slovence Bog živi!)

Narodna.

Občutki.

Ko zagledam jasne vas goré
Z večnim snëgom bëlodëte,
Iz srca vzdigujejo željé
Še popred nerazodëte,
Čudno v meni gane se srce,
Kaj godi se mu, samó ne vë.

Ko zagledam lépo zelenjad,
 Kjer studenc se bister vije,
 In pihljaje tiholjubni hlad
 Med cvétlice divne dije,
 Čudno v meni gane se srcé
 Kaj godi se mu, samo ne vě.

Ko zagledam polno zvézd nebó,
 Milo-sjajno bělo luno,
 Skozi gajev slišim v noč temno
 Biti miloglasno struno.
 Čudno v meni gane se srcé
 Kaj godi se mu, samo ne vě.

Ko zagledam žarovnet obraz
 Čiste ljubljene děvice,
 Kteri vije žlahtnoglادki las
 Se čez bělo, zorno lice,
 Čudno v meni gane se srcé,
 Kaj godi se mu, samo ne vě.

Ko zagledam polno radosti
 Drago svojo domačijo,
 Ko se struna srčna oglasi
 Pěsmi mile se zbudijo,
 Čudno v meni gane se srcé,
 Kaj godi se mu, samo ne vě.

Kaj, prijatli, je le vendar to
 Čudno srca hrepenenje?
 Čujte, čujte, to srca blago
 Je nebeško poželjenje.
 Kadar v meni gane se srcé,
 Njega v njem občutki se budé.

Dr. L. Toman.

Novolětnica.

Vsak kaj drugega si vošči
 Vsak kaj drugega želi:
 Taj na suhem in na morji
 Sreče najti hrepeni.

Toraj vstrěči je težavno,
 Všem vošilo prav ne bó,
 Temu čast le, čast dopada,
 Drug le pazi na mošnjo. —

Tu bi dobro bilo solnce,
 Tam bolj dež prillega se;
 Pač je križev polna zemlja
 Kdo sošteti more vse?

Vse to dobro poravnati
 More milost le z nebes,
 Le od zgoraj se razširja
 Blagostanje čez in čez.

Toraj mir in zadovoljnost
 Naj nebesa nam rosé,
 Da zacelijo se hude
 Rane, ki nas še skelé.

Zjutraj.

Solnce čez hribček gré
 Luna pa za goré,
 Zvezdice presvitlé
 Se potopé.
 Solnce čez hribček gré;
 Rožice se budé
 V rosi pa njih glavé
 Krasne bliščé!

Solnce čez hribček gré,
 Ptičice žvrgolé,
 Žarkov se veselé,
 K nebu leté!
 Solnce čez hribček gré,
 Pěsmi v nebo doné,
 Rajati tudi smé
 Moje srcé.

M. Vilhar.

Pod prozorom.

Moja pęsma krotko moli
 Kroz tu tihu noć:
 Dodji s běla grada doli,
 Dodji, dušo, dodji!
 Šušteć tresu grane bori
 U mēsećini:
 Nek te, dušo, strah nemori;
 Neprijatelj spi.

Čuj slavića u dubravi!
 Vapi njegov pęv:
 „Utěši ga, što ga stravi
 Najkrasnija dęv’!“
 On razumi srdca jade,
 Milih udes hud;
 On razblažit pęsmom znade
 Svaku nježnu grud.

Ded' i tebe da razblaži!
 Sidji k men' u gaj!
 Ah smiluj se i pokaži
 Pěvcu put u raj!
 Ah put u raj!

Stanko Vraz.

Dělapust.

Prijazno zvonenje
 V dolino doni,
 Nam praznik znanuje
 Veseloglasi!
 In dělo težavno
 Končali smo že
 Dovoljno, veselo
 Nam bije srcé.

Hvaležni zapojmo
 Zdaj slavo Bogú,
 In pojd'mo veselo
 Počivat domú!
 Gospodovi praznik
 Približal se je,
 On duši veselje
 In moč nam dajé.

O kako zahaja
 Nam solnce lěpó,
 Ozira se milo
 In jemlje slovó!
 Oj solnce prijazno
 Vabiti nas če,
 Na praznik veseli,
 Da ž njim bi šli tje.

Tam vedno obhaja
 Se praznik vesel,
 Nikoli ne mine,
 Ga Bog je začel!
 Ko enkrat se stekel
 Življenja bo čas,
 Bo dělapust věčni
 Tud prišel za nas.

A. Praprotnik.

Moje jutro.

Vse že rože ljubo cvětu
 U prijaznem cvětnem lětu;
 Rosna vsa je trava,
 Al' mâ ljuba spava.

Ali roža ni rumena
 Ino kita ni zelena
 Ni vabilna trava,
 Dokler ljuba spava.

Solnce zlato toplo sije
 Popke mlade s cvětjem vije,
 Ali cvětja slava
 Moja ljuba spava.

Kadar ona mila vstane,
 Takrat moja zora svane,
 V slasti srce plava,
 Ljuba več ne spava.

Ljudevit Vukotinić.

Zvečer.

Solnce je že utonilo,
 Žarki vzeli so slovó,
 Mrak in megla pogrnila
 Sta dolino in goró.
 Tihe so premile ptice,
 Skrile so se v perjiče;
 Tam vise do zlate zore,
 Zibljejo jih vějice.

Rosa pada na ravnine,
 Krčijo se rožice,
 Zavijajo se v peresa,
 Da ne zmrzne srčice.
 Měsec blěde žarke sije
 Za oblake plavajoč, —
 Drage sestre, sladke sanje,
 Spite mirno — lahko noč.

M. Vilhar.

Udaljenoj.

Mlada krasna domorodko,
 Světlo-kosa, bělo-ruka!
 Znaš li vrěme, kad má děsna
 Vila ti se oko struka?

Od sto svěčah sja dvorana,
 Od sto zvězdah — krasnih očiu';
 A ja htio bi sad, da mogu,
 Taj noćni dan sasrt noćju.

U kolo se momčad hvata,
 Al nij meni do zabave,
 Več ja žudim, kó što lani,
 Igrat s kosom tvoje glave.

Žudim čarom od celovah
 Usta moja k njoj prilěpit,
 Gledajuć ti rajske oči
 Za ostali svět oslěpit.

Ali z Bogom, što si prošó,
 Čase kano strělja s luka!
 S Bogom i ti, domorodko,
 Světlokosa, běloruka!

Stanko Vraz.

Večerna.

Solnce se je skrilo,
Zvon je že odpěl;
Dělo se storilo,
Dan je slovo vzel.
Začne se drugoč
Za počiti noč,
Nam za mlado jutro
Dati novo moč.

Pod perutmi božjim'
Lahko sladko spim,
K Jezusu izdihnem
Ko se prebudim;
Božji angeli
Bojo varvali
Njega, ki se z Bogom
Vleže in zaspi.

Zvezde lesketajo,
Nebo se svetli,
Nam na znanje dajo,
Da tam noči ni.
Solnce je Bog sam
Svojim ljubejam!
Věčna luč jim svēti
Kjer je věčni dan!

Srečen, kdor nedolžno
Ino prav živi,
Srečen, kdor pobožno
Sklene svoje dni,
Srečna družina
Tamkaj čaka ga;
Ž njo na věčne čase
Gledal bo Boga.

Kolko rěvni, vbogih
V noči zdaj trpi,
V sili in nadlogah
Spanja si želi.
Nočem pozabit
Lěpo zahvalit
Věčnega, ki meni
Daja si počit.

Oče tebi hvala
Za dobrote vse;
Ki mi jih darvala
Tvoja roka je.
Ljubi angelj moj
Varuj me nocoj!
In prihodnjo jutro
Bodi Bog z menoj!

Sprehod.

In srce, ti se ne zbudiš,
In jezik vedno le molčiš?
Zdaj klije tebi dvojni cvět:
Spomladni čas, čas mladih lět.

Poglej obrni se okrog,
Zelena gora živ je log,
Povsodi pomladanski cvět
Vesvoljni v svate vabi svēt!

Podaj prijatelj mi rokó,
 Pod milo ideva nebó,
 Kjer njiva zopet zeleni,
 Nad njo škranjec žvrgoli.

Al spet si tukaj znanec moj?
 Le dvigni se na glas zapoj;
 Naj pètja glas veselja klic
 Oznanja nam prihod cvétlic!

S. Jenko.

Zvezdica.

Mrak tihotni vas že krije,
 Sladki mir na zemljo lije
 Mili žar večernice.
 Ptica v logu mirno spava
 Le oblakov čreda plava
 Pod obnebjem semtertje.

V majhni izbi dète bolno
 Blèdih lièic tuge polno
 Spi na rèvni postljici.
 Zraven čuje mati blèda
 In zvezdica svètla gleda
 V izbo tihe žalosti.

Zdaj zarudi dète v lica
 Vtrne svètla zvezdica
 In zleti pred oknice;
 Čuj glasove sladkomične,
 Od zvezdice žarnolične
 Govor ti zasliši se.

„Sladki sinek, dète bolno,
 Vbogo dète, tuge polno,
 Čuješ li, poznaš moj glas?
 Gledaj, jaz tvoj oče mili,
 Prišel v zvezdosvètlem krili
 Sem na zemljo k tebi v vas.“

„Pojdi z menoj, sinek blagi,
 V moji domovini dragi
 Ni bolezní, ni solzá;
 Tamkej zdravje věčno klije,
 Žar veselja vedno sije,
 Družba angeljčkov igra.“

„Pojdi z menoj sinek mili,
 Angeljčki ti bodo vili
 Světlozlate věnčike;
 Běle trgal boš cvětlice,
 Božal světle boš zvězdice
 Kakor krotke ovčice.“

„Pojdi z menoj v stanje krasno,
 Kjer nebó je vedno jasno,
 Kjer je mili oče tvoj!
 Čuj, kak pěsmice donijo,
 Angeljci nasprot hitijo,
 Pojdi, pojdi sinek moj!“

In glej! hrepeneč ročice
 Děček dvigne, žarno lice
 V sladkem směhu oblědi;
 Milo mamico pogleda —
 Vgasne zvězda světloblěda,
 Vbogo děte v smrt zaspi.

Jeriša.

Slanca.

Je pa davi slanica padla
 Na zelene travnike,
 Je vso travco pomorila
 In vse žlahadne rožice.

Meni pa nič ni za rožce,
 Ako slanica jih vzemě;
 Meni je za děčlo mojo,
 Ki pustiti hoče me.

Ravno srědi mojga srca
 Edna rožica cvěti,
 Če ne boš ji prilijala,
 Se gotovo posuši.

Kaj ji bodem prilijala?
 Nimam vinca al' vodé,
 Jaz pa bodem le prilila
 Světle svoje solzice.

Narodna.

Uzrok.

Pitaš me: šta uzroči,
Kada nas svet razstavi,
Zašto nam suzne oči?
Zašto nas tuga travi?

Kada nad reke, gore
Odnese sudba drago,
Duša u te prostore
Svoje ide tražit blago.

Tako bez duše tuži
Srce nam danke, leta —
Kano metulj na ruži,
Na kojih nejma cveta.

Tuži i u sve veke
Tužeći neprestaje,
Dokle nad gore, reke
Nestigne u svoje raje.

Stanko Vraz.

O polnoči.

O polnoči moj duh bedi
Vzdiguje se v nebesa
Kjer lučnate telesa
Vrtijo se skoz veke že;
O polnoči moj duh bedi.

O polnoči moj duh bedi
Za domovino milo
In nje krvavo silo
Žaluje ter toguje se,
O polnoči moj duh bedi.

O polnoči moj duh bedi
In Boga moli milo,
Da njo bi božje krilo
Obsenčalo, obvarvalo
O polnoči moj duh bedi.

Dav. Trstenjak.

Slava mladosti.

Oj mladosti, oj dragosti!
Dobo snage, dobo zdravlja,
Dobo burne odvažnosti
I na zemlji rajskog slavlja!
Silo divna u naravi!
Tebe moja pesma slavi.

Ti si lepo vito drvce,
Što put neba pružaš grane,
Zdrava soka — čiste krvce
A žestine razigrane,
Pomamna si i vilovna
U pomami napredovna.

Stas ti vitak, lišce krasno,
Noga brza, neumorna,
Oklo bistro, grlo jasno,
A ruka ti ratoborna.
Dalje vidiš, bolje čuješ,
Rasteš, bujiš, obiluješ.

Tebi zora lepše rudi,
Tebi sunce lepše sine,
Većma nadme miris grudi,
Tebi vreme brže mine;
Krasna jutra i uranci,
Divne noći, srećni danci.

Ti uz srdca glas prianjaš,
 Tebi guče to golublje,
 Ti najsladje sanke sanjaš,
 Ti uzdišeš ponajdublje.
 Na oblacih gradiš dvore,
 Gdē angjeli s tobom sbore.

Tebi samoj sav svēt tepa
 I naděva uz tepanje
 Imena ti sladka, lěpa:
 Ti si svētu milovanje,
 Dika, duša i srdašce,
 Zora, zlato i sunašce.

Ti si stidna i srameća,
 Veselit se ti umiješ,
 Najsladja je tvoja sreća,
 U sav grohot ti se smiješ,
 Za brigu te briga nije,
 Po srdcu ti jed nerije.

U noge se ti uzdaješ,
 U kolo se hvataš složno,
 Igre svake igrat haješ
 Razdraženo, razpoložno.
 Za igranja brza, hitra,
 Veselo se srdce titra.

A ljubeći ljubiš pravo,
 Ljubiš vërno, postojano.
 Ti se jedna nadaš zdravo
 I izgledaš pouzdano.
 Želje tvoje, želje vruće
 Gramženje su i čeznuće.

Ti se dižeš hametice,
 Da prkosiš kletoj zlobi.
 Kad tuguješ nedužnice,
 Kamen' tvrdi zaplakô bi.
 U tvom li se raju smrče,
 Suze roniš ponajgrče.

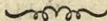
U kog da se svēt uzdaje,
 Kada mu je do poleta?
 Na mladjijeh svēt ostaje,
 Mlada lěta — nada světa.
 Mladost svako snosi breme,
 Mladost svagda slavno plem

Oj mladosti zelen bore,
 Zeleniš se svega vëka,
 A tvoje su kitne gore,
 Dol, livada, bistra rëka;
 Tvoji sladki ti doměnci,
 Tvoje pësme, tvoji vënci.

A kad mineš, dobo krasna,
 Spominjanje najsladje si,
 Razdragaš nas kadšto za sn
 Još nas žacnu tvoji bësi,
 I projuri po kostina'
 Čudna tvoja munjevina.

Blago našoj omladini,
 Ako shvaća, što nam vrëdi.
 Blago miloj otačbini,
 Kad joj mladež sreći gledí,
 Kad mladuje i dëvuje,
 I mladujuć napreduje.

Ivan Tri

A Z B U K A

crkveno-	gradjan- sko-	latinska	crkveno-	gradjan- sko-	latinska
ćiriliska			ćiriliska		
А	а	a	У	у	u
Б	б	b	Ф	ф	f, ph
В	в	v	Х	х	h
Г	г	g	Ω	ó	ó
Д	д	d	Щ	щ	šć
Е	е	e	Ц	ц	c
Ж	ж	ž	Ч	ч	ć
З	з	z	Ш	ш	š
И	и	i	Ъ	ъ	—
І	і, ѣ	i, j	Ы	ы	y
Ѓ	ђ, ѣ	dj,	Ь	ь	—
К	к	k	Ю	ю	ě ju
Л	л	l	А	я	e, ja
М	м	m	Є	e	je
Н	н	n	Оу	oy	a je
О	о	o	Іоу	ioy	ja
П	п	p	Ѡ	Ѡ	th
Р	р	r	Ѣ	Ѣ	y
С	с	s	Ѥ	Ѥ	
Т	т	t	Ѧ	Ѧ	

ЦАРСКА (ПУЧКА) ПЪСМА.

Боже живи, чувай, Боже,
 Цара нашегъ и нашъ домъ!
 Силанъ, вѣромъ да насъ може
 Мудромъ владатъ десницомъ!
 Штитимо Му царство давно
 Одъ навале свачіе:
 Съ хабсбургскомъ е куѳомъ славно
 Кобъ споена Аустріе.

Свѣстно, вѣрно и поштено
 Правду, дужностъ бранимо,
 А кадъ трѣба, тадъ храбрено
 На оръе скочимо!

Знаюћъ како слава стара
 Войску кити ловоромъ, —
 Благо, животъ, све за Цара,
 Све за Цара и за домъ!

Што грађанинъ съ мукомъ стече,
 Тому войникъ буди штитъ;
 Уме ине некъ претече
 Умъ нашъ духомъ поноситъ!

Срећа, слава некъ извиру
 Свудъ по земляхъ нашіе':
 Сунце боже некъ у миру
 Ся врхъ срећне Аустріе!

Силе наше некъ се сложе:
 Свемогућанъ еръ в складъ;
 И найтежи ласно може
 Надвладатъ се слогомъ радъ.
 Къ одной сврси погодљиви
 Сви настоймо братски ить;
 Царъ да живи, домъ да живи:
 Аустрія ће вѣчна бытъ!

Узъ нашега влада цара
 Крвлю, срцемъ родица,
 Вѣковитогъ пуна чара
 Мила наша Царица.
 Сваку срећу, сваку славу
 Излій, Боже, Ти надъ Ньомъ:
 Франъ - Госипа, Єлисаву,
 Васъ хабсбурски живи домъ!

СУДБИНА СРБСКОГЪ РОДА.

Ахъ судбино србскогъ рода, Докле ћешъ насъ гонити, И докле ћешъ Србство тужно, Све к' пропасти водити?	Мало л' ти е судбо клета На Косову несрећа? Мало л' ти е четиръ вѣка, Што немасмо пролѣћа?

Мало л' ти е, што намъ узе, Изъ срѣдъ славе Душана? Мало л' су ти наше сузе, И освѣте душмана?	Заръ те нѣ наситила Звека тежкихъ ланаца? Заръ ти нѣ доста была Бѣда нашихъ отаца!

Заръ юшь ниси ублажена
О судбино немила?
Заръ башъ идешъ да изтрѣбишь
И послѣднѣгъ Србина?

С Р Б И Н У .

Већ се србска застава Виѣ свуда јавно, И србска се браћа сва Свуда боре славно; Граничара мишица И храбрихъ шайкаша, И божія десница Брани права наша.	Србъ се биѣ и крвъ лиѣ, За своју слободу; Србъ се биѣ да добѣ Своѣга войводу. Ура, ево плода, Дошо намъ е войвода! Ура србскогъ рода, Живъ намъ био войвода!

Црна гора, Србія,
 Гди већ Србинъ влада,
 Посестрима Банія,
 Войводина млада,
 Душанъ царства унуку
 То су четиръ стуба,
 Кадъ затруби на югу
 Душанова труба.
 Србъ се бие и т. д.

Мѣсто славнихъ Неманя
 И цара Душана,
 Богъ намъ засадъ помланиа
 Войводу Стефана,
 Да се подъ њимъ рукују
 Банатъ, Сремъ и Бачка,
 Да войводство оснују
 Браћа намъ юначка.
 Србъ се бие и т. д.

Св. Милешић.

С л о г а.

Докъ е чиста љубав слога,
 И надежда текъ на Бога
 Подизала мачъ на врага,
 Крѣпила се наша снага,
 Изкопасмо врагу гробъ,
 Србинъ преста бити робъ.

Завади насъ пуста злоба
 у најгоре за насъ доба,
 А врази се сѣдинише,
 Те намъ крвцу до садъ пише;
 Залудъ светый плака гробъ,
 Србинъ оста сужни робъ!

Сила врага садъ Србину
 Прѣти спалит' домовину,
 Име, езикъ порушити,
 До скота га понизити
 И прелити туђ у родъ,
 То е распре наше плодъ!

О Србина кто ће спасти
 Зияјућихъ одъ пропасти?
 Вѣре нема у туђина,
 Свой ће спасти текъ Србина!
 Силанъ Србъ е са Србомъ,
 Као неба страшни громъ.

Сложимо се браћо мила!
 У слогѣ е наша сила,
 љубавъ рода некъ насъ снажи,
 Име, вѣра, езикъ дражи,
 Ил' побѣдит' врага ми,
 Ил' у бою остат' сви;

Нашто живогъ безъ слободе?
 Падай — падай за ню роде!
 Та едаредъ умире се! [тресе!
 Чуй — врагъ робства ланце
 Айдмо браћо, съ намъ ће Богъ
 Сломит' врага крвавогъ.

За користь се врази боре,
 Ми за вѣру, име, дворе;
 Тврдище су њини друзи,
 Домовине наше лузи.

Богъ насъ неће оставит',
 Браге ћемо ми побит'.

Зависть, злоба, наемници,
 То су врага савезници;
 Наши: правда, частъ и слава,
 Отачаства любовъ права.

Айдмо, браћо, нема стра,
 Наша бит'ће побѣда!

Ћ. Малешкић.

СРБСКА ДѢКЛИЦА.

Ј самъ млада Србкinja,
 Милкомъ ме зову;
 Имамъ другу Србкjinю
 Анку кумову;
 Имамъ драгогъ Војина
 Србскогъ сына Србина,
 Лѣпогъ дичногъ Србина,
 Правогъ Србина.

Мати ми е Србкinja
 Србскогъ отца кѣн;
 Отца си ми дойла
 Србска майко ты!
 Србъ Србина родити,
 Србска мати дойти
 Мора новогъ Србина,
 Правогъ Србина.

Ј ћу мдадомъ Србину
 Србче родити,
 Србскимъ ћу га, Србина
 Млѣкомъ дойти,
 Нека и онъ Србству да
 Опетъ новогъ Србина,
 Лѣпогъ дичногъ Србина,
 Правогъ Србина.

Волимъ едногъ Србина,
 Негъ туђъ цео свѣтъ,
 Макаръ да га одѣва
 Свила и скерлетъ!
 И кадъ будемъ умрѣти
 Кѣреть ћу мою заклети,
 Нека люби Србина,
 Правогъ Србина.

І. Суботићъ.

СРБСКИ ЈУНАКЪ.

Я самъ Србинъ србски сынъ,
 Име м' Радивой;
 Први ми в заветъ мой:
 С' Србствомъ падай, стой!
 И тогъ љу се држати,
 Докъ годъ будемъ дисати!
 Вели србскогъ отца сынъ,
 Прави србски сынъ.

Одъ отца ми остала
 Љпа дара три:
 Име Срба, мацъ и крвъ,
 Што м' у срцу ври;
 Одъ матере свети даръ:
 Србски езикъ и олтаръ
 Има сваки србски сынъ
 Прави србски сынъ.

Турчинъ има Цариградъ,
 Французъ Паризъ свой;
 Мени све в Србину
 Име, езикъ мой!
 Зато сваки нека мре,
 Ко ми име, езикъ тре,
 Вели сваки србски сынъ,
 Прави србски сынъ.

На часть Нѣмцу Нѣмица
 И нѣнъ плави власъ,
 А Енглезу Британка
 И нѣнъ горди стасъ;
 Мени дайте Србкиню,
 За ню сѣемъ, жнѣмъ за ню,
 Вели сваки србски сынъ,
 Прави србски сынъ.

І. Суботићъ.

ДАВОРІА.

Тећъ ќе вода, кудъ в текла,
 Я самъ Србинъ од порекла,
 И ко Србинъ радо мрѣћу,
 Своє недамъ, туђе нећу;
 Што в моє, то ватрено бранимъ,
 Ко светињу и аманетъ хранимъ,
 Отацъ ми в такавъ біо,
 Одъ нѣга самъ наслѣдіо.

Мила моя домовина,
 Славна србска войводина,
 Србски езикъ, србско име,
 Я самъ едно дичанъ с' нѣме.
 То немогу лако прегорѣти,
 На туђе се нећу приволѣти,
 И тогъ љу се држатъ тврдо,
 Да га бранимъ свагда люто.

Страшна бура давасъ прѣти,
 Сви при чистой да смо свѣсти!
 На опрезу валя быти,
 Нетреба се ничегъ крити.
 Кадъ помислимъ, да самъ Ср-
   бинъ прави,
 Све по мени чисто миле мрави.
 Та браниѹ Србство први
 До послѣднѣ каплье крви!

Непуштаймо войводину,
 Нашу милу домовину,
 За кою смо крвцу лили,
 Да се други по нъой шири!
 Ёдно влакно ако изгубимо,
 Грѣхота е више да живимо,
 На сабљи е добивена,
 Србскомъ крви заливена!

М. Орешковићъ.

Дѣвойци.

Ой дѣвойко душо,
 Злаѣна ябуко,
 Ти нелюби мене,
 Нити губи себе,
 Србо самъ я юнакъ
 Изъ далеке земље,
 Пакъ ѣу я отићи,
 А ти ѣнешъ остати;
 Я ѣу боловати,
 А ти неѣнешъ знати;
 Я ѣу и умрѣти,
 А ти неѣнешъ чути;
 А кадъ будешъ чула,
 Да самъ погинуо,

Непожали труда
 До могъ гроба доћи,
 Цѣломъ свѣту яви:
 Овдѣ лежи драги,
 Кога самъ люубила,
 Рукама грлила,
 А сада га тужна
 Црна земля любви,
 Црна земля любви
 А травица грли.
 Ой ти црна земльо,
 Небуд' драгомъ тежка,
 И зелена траво,
 Небуди му горка!

Народна.

ДОМОВИНА.

Кто нелюби домовине,
Миле драге очетвине,
Крвца топла му неврѣс;
Кто ю люби звѣсто, стално,
Некъ му е живльенье кално,
На земљи осамльень нѣ.

Кто нелюби дѣве благае,
Незна, што су душе драге,
Незна, што е божа сила;
Медна уста кто ѣжлива,
Райска му се сласть разлива,
Да бы само вѣчна была!

Умъ и сердце твоє буди,
Наши жуљи, наши труди,
Домовино ма милена!
Ты си дѣва племенита,
Всудъ по земљи си честита!
Моя ружица свилена!

Дрѣ. Разлагъ.

ЛЮБАВЪ ДОМОВИНЕ.

Земля намъ е плодовица,
Ту е доста добра вина,
Доста смока, воћа, жита,
Доста людій доброчина
Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Ту ме роди мила майка,
Сунце сину младу вѣку,
Туда нада мой шайка
Низъ судбине тисну рѣку.
Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Младость гдѣ ми, старость ту ми,
Ту одъ драге стекохъ рода,
Побратихъ се и покумихъ,
Дворъ се свиче и слобода!
Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Челядъ пѣва тудъ весела,
 Свога чуемъ сластъ езика,
 Ту намъ лѣпа наша села,
 Гроблѣ драгій покойника!
 Ой любимъ ю у истину
 Драгу нашу домовину!

Како неби любіо ю?
 А погибель кадъ іой прѣти,
 Зан' залажемъ главу свою,
 Зан' ѣу живѣт и умрѣти
 Ой любимъ ю у истину
 Драгу нашу домовину!

Изъ „Пророка“ 1863.

Худа осода.

Билка къ билки се нагнуе,
 Зъ нѣо се сплѣта, зъ нѣо двигуе;

Птица съ птицо жврголъва,
 Ии любезенъ разодрѣва;

Валъ се зъ валомъ скупай стѣка,
 Въ море найде зъ рѣко рѣка;

Звѣзда зъ звѣздо вкупъ лескеѣе,
 Ена въ друго жарке мече;

Ипъ облакъ облакъ кушуе,
 Въ пѣга тече зъ нѣмъ звезуе;

Все се дружи, все се пири,
 Каръ в въ створя цѣлемъ шири:

Мене ле осода жене
 Прочъ одъ любнице чещене.

Дрѣ. Томанъ.

Мой родъ.

Бура хули, мнше ужась сѣва,
 Ношь е темна, нема звѣзде днєва,
 Нема луне бѣлог' сребра очи,
 Да се сложе вднорodne моѣи.

Всака шути стварца плаха, нѣма,
 Дѣте къ майци хити, ю обйєма;
 Складно все немло се раздроби,
 Нема трага старой, среѣнной доби.

Ненадано сване намъ даница,
 Ето зоре, ето сличног' лица!
 Родъ се собира въ шаке небровне,
 Да му слава никадъ не повене.

Дрѣ. Разлагъ.

Прошня.

Ахъ ни, ахъ ни спомничиць всѣхъ
 Инъ рада трга люб'ца йнихъ;
 Предраге цвѣтке все со пречъ
 Изъ тратъ лѣпо разцвѣтенихъ.

Ахъ кай си бode тргала,
 Ко бodeва лочила се,
 Сай лѣпшихъ рожницъ земляца
 Инъ поменльвшихъ нема шє.

О Боже мой — модро небо
 Незмѣрно спеня се окрогъ,
 Дай спусти косчекъ га само
 Въ споминичице саме въ нашъ логъ;

Да бодѣ люб'ца тргала
 Си драге цвѣтке вѣкомай,
 Да бо въ „спомину“ духала
 Любезни вѣчне сладки рай.

Дръ. Томанъ.

У т у њ и н и.

Срдце мое тужно тужи
 У самоти жалостной,
 Како лепиръ вехлой ружи
 У ливади студеной;
 Захманъ разпростирамъ руке,
 Расту, расту тежке муке.
 Славудь пѣва пѣсме красне,
 Мое пѣсме тугую,
 Ноѣци сяю звѣзде ясне,
 Моїй пути темни су;
 Слзе око горке рони,
 Ёрь ми гласъ твой не зазвони.
 Руйна кадъ се зора збуди,
 Згине сладки санекъ мой,
 Срдца мога мили труди
 Съ умомъ бію вруѣи бой;
 Ахъ одъ майке в судбина
 Раздружила младогъ сина!

Всаки потокъ ромонеѣи,
 Младе луне блѣди жаръ,
 Всаки пупольецъ цвѣтеѣи
 Явля домовине чаръ;
 Нема ира, нема срѣе,
 Докъ се къ теби сынъ не креѣе.

О туѣнно ты немила!
 Твое груди су намъ гробъ —
 Среѣа буде опетъ клила,
 Славянъ ако нѣе робъ;
 Духъ божанскы на висини
 Некъ одмогне домовини!

Дръ. Разлагъ.

О СЛОВЕСУ (НА РАЗСТАНКУ).

- А. Драга моя! здрава боди,
 Тъекай потъ другамъ ме води,
 Ити морамъ въ дальни край.
 Морамъ тебе запусити,
 Морамъ люба се лочити,
 Ваби часть другоѣ ме здай
- Б. Ахъ предраги ахъ не ходи,
 Ту остави, звѣстъ ми боди,
 Страшна смртъ ти тамъ грози;
 Пуст' иймъ войске, пуст' иймъ бое,
 У нарочин любе свое
 Лъише солнце ти свѣти.

- А На боійще за очетвино
 За правично домовино,
 Ми должности гласъ вели;
 О не юкай, о не брани,
 Медъ орожемъ тежки рани
 Здраве само се доби.
- Б. Какъ пріязне со долине
 Мирнотихе домовине,
 Какъ весело все живи.
 Сиви соколъ надъ вишаве
 Стере крила ти руяве,
 Повсодъ радостъ се роди.
- А Нападавца домовине —
 Предъ орожя остъ най мене —
 Въ бой ме жене срца страсть;
 Медъ орожя грома стрѣле,
 Храбрихъ чете тье веселе
 Ваби ме юнашка частъ.
- Б. Драги пусѣ краве нув,
 Сай ше Богъ на неб' краљуе,
 Мащевавецъ кривихъ ранъ;
 Пусти, пусти шумъ орожя,
 Бо прависи рока божа
 Въ кривдахъ скални шѣнтъ и бранъ.
- А. За правико Богъ ме ваби,
 Вароват' ю не позаби,
 Вечни законъ говори;

Логъ домаћи хрибъ и трате
 Запустити свов брате,
 Любе все, должность вели.

Б. Кдо бо твою любо стражилъ,
 Любе твоє солзе тажилъ,
 Ко те гроба нощъ пожре?
 Остъ желъза впокоила
 Ране боде, умирила
 Упа крива слъпце.

А. О не плакай, драга мила!
 Кмал' се врнемъ, пословила
 О не тежи ми никаръ;
 Просто въ горахъ срна скаче,
 Просте трате со домаће —
 Здрава боди, Богъ те обвар'!

Иосифъ Радоніевичъ.

Моя любовъ.

Гди си, моя мила младость,
 Гди л' живота сладка радость,
 Кудъ си тако одетила,
 Тако нагло пролетила!

Кодике су дуге ноћи,
 Неспаваю мое очи,
 Проводећи люобавъ мою,
 Да пзвунимъ желю твою.

А што си се удалыла,
 Ти одъ мене, кажи, мила?
 Заръ ти нисамъ вѣранъ біо,
 Желю твою изпуніо?

Ево стазе, ево пути,
 По койимъ самъ доста пути,
 Рад' любви душо твоє
 Изгубіо здравлѣ свов.

Пре ће Дунавъ горе поћи,
 Него дубавъ моя проћи,
 Пре ће сян мѣсець стати,
 Негъ любити я престати.

Ч Е З Н У Ћ Е .

Немамъ мира ни покоя,
 Нит' у срцу радостъ коя,
 Све за тобомъ тугуюћи,
 Даню, нојю уздишући,
 Ёръ безъ тебе я немогу
 Живѣт', вѣруй вишнѣмъ Богу.

Кудгодъ ходимъ, Бога молимъ,
 Да се с' тобомъ разговоримъ,
 Кадъ се с' тобомъ разговоримъ,
 Весео самъ, кудгодъ ходимъ;
 Ёръ безъ тебе и т. д.

Мое здрављѣ и веселье,
 Све за тобомъ естъ мишленье;
 Ту несуди ни лѣпота,
 Веће наравъ и доброта;
 Ёръ безъ тебе и т. д.

У што самъ се залюбио
 И кою самъ намислио,
 Любићу е башъ до смрти,
 Нека завистъ како прѣти;
 Ёръ безъ тебе и т. д.

Сада, драга, ти разсуди,
 Увѣрена навѣкъ буди,
 Тебе любимъ, тебе грлимъ,
 Тебе люблѣѣхъ себе губимъ;
 Ёръ безъ тебе и т. д.

Моя зора.

Сладка туго срца мога
 И пресилна любви!
 Спѣши, спѣши милой моіой,
 Могъ существа богини!

При развитку руйне зоре,
 Кадъ ко анѣль почина,
 Престави іой лице мое
 Обаянѣмъ нѣжногъ сна.

Престави, ахъ, милой моіой,
 Како за нѣомъ тугуемъ,
 Како л' тужанъ за нѣомъ едномъ
 Даню ноѳу уздишемъ

И учини, да се па ме
 У сну мило сажали, [ствомъ
 Да ме с' топлимъ любве чув-
 У мечтаню загри;

А кадъ красне очи нѣне
 Руйна зора отвори,
 Ти учини, да се санакъ
 У истину претвори.

Сложно.

Айде сложно да піемо,
 Да се скуша веселимо,
 Слогу трѣба да држимо,
 Ако пити мы желимо.

Кто се мисли држатъ воде,
 Тай негрѣба нама овде,
 Нека и ѣ куѳи спаватъ,
 Кадъ се с' нама немож' слагатъ.

Богъ в газди дао вина,
А онъ нама дав свима,
Зашто дакле неби пили
И весели съ газдомъ были?

Домаћине, само вуци,
Ма у одной за садъ руци,
Ако намъ се неуздрѣма,
Ты ћешъ вући обадвѣма.

Домаћине, мы желимо,
До уютру да сѣдимо
Само добро ты насъ служи,
Да се никто непотужи

Кадъ устанемъ одъ астала,
Онда ћу ти рећи: хвала,
И кадъ пити неузмаримъ,
Онда да ти благодаримъ.

Орешковићъ.

МАЈОЛКА.

Мајолка бод' поздрављена,
Керъ зъ винцомъ си приправљена,
Мајолка, мајолка,
Мајол — мајол — чица — чица,
Мајолка, Мајолка,
Мајол — мајол — чица.

Од звучай дѣпо писана,
Одъ знотрай зъ винцомъ злимана,
Мајолка и т. д.

Керъ винце ради 'мамо,
Мајолчицо штимамо,
Мајолка и т. д.

Тудъ сосѣдъ най в піе,
Да жлахтно винце вжіе,
Мајолка и т. д.

Ле прими іо за роче,
Най тече, доклеръ хоче,
Мајолка и т. д.

Мајолка, кай си стрида,
Да си насъ напоїила?
Мајолка и т. д.

Здай се ти пословимо,
 Да памѣт' не згубимо,
 Маіюлка и т. д.

Че Богъ да, опетъ весели
 Ше вечкратъ бо мо пѣли:
 Маіюлка и т. д.

Народна.

НАПИТНИЦЕ.

I.

Весел'мо се, браћо мила,
 Кадъ намъ газда дае вина,
 Богъ му дао овогъ свѣта,
 Да поживи многа лѣта.

Башъ е, браћо, божа воля,
 Да не може быти боля,
 Оста чисто празно стакло
 А вино се већ измакло.

Што одъ Бога онъ желіо,
 Богъ му све то подѣліо,
 Напредакъ му свагда влад'о,
 Мы желимо врло радо.

Заръ е затимъ штогодъ стало,
 Што и' предъ нама вина мало?
 Садъ ће газда текъ донети,
 То већ мучи по памети.

Ал' е густо ово винце,
 Озвои ми мое лице,
 Неузкрати намъ га, Боже,
 Некъ се дуго пити може!

Да видите, каквогъ има
 У подруму газда вина,
 Што га човѣкъ већма піе,
 Све то већма главу гріе.

Нетрѣбамо завидити,
 Како кои уме пити,
 Како знаде, нека збори,
 И што хоће, некъ говори.

Домаћине, само жури,
 И чашице те нацури
 Изъ онога у буцаку,
 Што плесниво лежи у мраку.

Орешковић.

III.

Дай да піємо, да се веселимо
 Кодъ нашего добра домаћина,
 Кои нама дав добра вина пити,
 Добра вина пити и весело бити.
 Домаћине донесдеръ намъ вина,
 Ако хоћешъ, да т' е кућа мирна!
 Нису ови твоїи гости дошли,
 Да поседе и у тебе гледе,
 Већ су ови твоїи гости дошли,
 Да они пію и да ногомъ бію.

III.

Добры домаћине
 И сви гости с' њиме!
 Хвала драгомъ Богу,
 Кадъ вамъ данасъ могу
 Пѣвати!

Наши стари кажу,
 Који рѣдко лажу,
 Гди се вде, піе,
 Да ту дѣпо піе
 Ћутати.

А чаша намъ вели,
 Одъ свегъ срца жели,
 Да е послушамо,
 Пакъ да цѣну знамо
 Њезину.

Премного година
 Я самъ была свима
 И дрвена дѣпа,
 Ертъ су была слѣпа
 Времена.

Цару и простаку
 На травномъ асталку
 Я самъ увѣкъ была
 Служкния премила
 То памтимъ.

Ал' новіе врѣме
 Презрѣло е мене,
 За ублажит' тугу,
 Обукла самъ другу
 Кошулю.

Стаклена и златна
 Постапа самъ знатна,
 Кадгодъ ми рамена
 Цвѣће и имена
 Украсе.

Садъ ме опегъ любе
 Господа и слуге
 А незнаду, да самъ
 Я она, коя самъ
 И одпре.

Скупе л' се гди старци,
 Да с' были юнаци
 Безъ мене незнаду,
 Зато мене даду
 Дозвати.

Я свѣдочимъ таки,
 Ко е быо какви,
 Стане л' овихъ вика,
 То е моя дика
 Мирити.

Гдѣ се блага ѣуди
 Скупе млади люди,
 Са многъ пѣсме пов
 Забораве свое
 Неволье.

Овдѣ многа дѣва
 На ме окомъ сѣва,
 Юшь гдѣкоя дама
 Постапа би сама
 Чашицомъ.

Гдѣкоя невѣста
 Мени неда мѣста,
 Лончиѣ у пеѣ кривъ,
 Изъ нѣг' вино пивъ
 Потайно.

Ал' на часть юй лонацъ!
 То нив мой конацъ,
 Да у пеѣ стрепимъ,
 Веѣ меѣ' дружтвомъ лѣпимъ
 Да живимъ.

IV.

Домаѣине драги,
 Гостолубе благи,
 Дай ми чашу малу,
 Ако ѣешъ да шалу
 Проводимъ.

Царъ намъ Давидъ вели,
 Да вино весели
 Срце человекъ
 Од Ноева вѣка
 До данасъ.

Я му држимъ вѣру,
 Ал' зашт' ніе мѣру
 Оставіо свѣту,
 Да бы лакше мету
 Достиг'о.

Многа е предказао,
 Ал' то ніе знао,
 Да времена наша
 Оѣ приличнихъ чаша
 Имати.

Єрѣ оваку врѣдну
 Іошѣ да спремимъ єдну,
 С њомъ бы цѣру свети:
 С' Богомъ о памети,
 Викао.

Онѣ е мор'о знати,
 Да ће насѣ сазвати
 Добри газда данасѣ
 И справити за насѣ
 Ову частѣ.

Пакѣ некѣ піе, вели,
 Коликѣ кой жели,
 Некѣ чашице броїи,
 За се мѣру кроїи
 По волѣи.

Знао, ил' незнао,
 Ти си насѣ сазвао,
 Достоянѣ си хвале,
 Ак' и нису мале
 Чашице.

Живѣ намѣ дакле біо,
 Руйно вино піо,
 Гости дочекиво,
 С' њимѣ весео біо
 За дуго!

V.

Држете чаше сви у рѣци,
 А ти газда вино вуци,
 Части госте, докѣ це сване,

Докѣ ти буре не усане,
 Онда, газда, лахку ноѣ,
 Богѣ ти біо на помоѣ!

Дедеръ газда, госте служи,
 Да те кои не наружи,
 И напуни чашу свима,
 Да пиемо здравцу вина:
 Здравъ намъ, газда, ти буди,
 Ал' насъ опет понуди;

За велику славу нашу
 Садъ у руке сваки чашу,
 Зашто да се мы печемо,
 И у новац све течемо,
 Хитро, сложно піймо садъ,
 Кои има винце радъ!

Башъ е, браћо, божа воля,
 Да неможе бити боля,
 Оста чисто празно стакло,
 И вино се већъ измакло,
 Сладко смо га попили
 И у грло салили.

Сада опетъ некъ се точи,
 И то газди башъ на очи.
 Ма се зато онъ лютио,
 И себика нашкодю —
 Мы ћемо се веселити
 Иошъ ко томе ест' и пити!

Мы смо, браћо, краткогъ вѣка,
 Иошъ да ние овогъ лѣка,
 Богъ и душа сви бы люди
 Съ многе бриге были луди;
 Дедеръ да се куцнемо,
 И да винце гуцнемо!

Свудъ е добро, новца гди е,
 Понайбоље гди се пиє,
 Нису добра сва у раю,
 Ёръ намъ тамо пит' недаю —
 На небу е славни рай,
 А на земљи винцерай!

Данасъ есмо, сутра нисмо,
 До године, Богъ зна, гди смо,
 Богъ ће питатъ, гди смо были,
 А нисмо се ни напили —
 Ліймо дакле у грло,
 Докъ се ние умрло!

Тако, мила браћо, валя,
 То е нашегъ газде воля,
 Сваки нека добро музе —
 Утари ми, брацо, сузе,
 Да пиемо, докъ има,
 Некъ се никто неотима!

Орешковићъ.

Дойчинъ Петаръ.

Вино пие Дойчинъ Петаръ,
 Варадинскы банъ,
 Попіо е сто дуката
 Све за еданъ данъ,
 Юшъ ко томе врана коня,
 Златанъ буздованъ.
 Карао га краљ Матія,
 Земље господаръ;
 Богъ г' убіо Дойчинъ Петаръ,
 Варадинскы банъ;
 Буд' ти попи сто дуката
 Све за еданъ данъ,

Зашто попи врана коня,
 Златанъ буздованъ?
 Ал' бесѣди Дойчинъ Петаръ,
 Варадинскы банъ:
 Не карай ме краљ Матія,
 Земље господаръ!
 Да ты пиешь руйно вино,
 Што но пиемъ я,
 Да ты любишь дѣвойчице,
 К'о што любимъ я,
 Попіо би равну Пешту
 Пола Будима.

Народна.

С В Е М И Н Е .

Колико е одъ зоре
 До прнога мрака,
 Толико и до гроба
 Одъ првога зрака.

Данасъ с' дѣте играло
 По пролѣтнемъ цвѣћу,
 Сутра видишь горећу
 Самртну му свѣћу!

Докъ се човѣкъ обазре,
 И сунце већ сѣло,
 Већ е врѣме вѣчнога
 Спавања присѣло.

Рано вѣнацъ дѣвойка
 Любезнику віе,
 При вечерной роси е
 Црна земля кріе.

Шалимо се, весел'мо
 С' око чаше вина —
 Животъ овај нетрај
 Хиляду година!

Бриге, браћо, бацимо,
 Жалости се манимо,
 Омркнимо с' свиркама,
 Осванимо с' пѣсмама.

Играјте се, млађани,
 Докъ васъ младосиъ служи,
 Дѣвойчицу любите,
 Чимъ вамъ образъ пружи.

Китите се радости,
 Докъ вамъ цвѣту ружи,
 Докъ се съ вама мудрица
 И веселье дружи.

Ерѣ у гробу леденомъ
 Немирише руже,
 Сбитъ радости бездушне
 Ведре прси sluже.

ЮГОСЛАВЯНСКЫ ГУСЛАРЪ.

Овдѣ, овдѣ у забити
 Волимъ данке проводити
 Съ гуслѣмъ својомъ милѣномъ,
 Него духомъ у оковихъ
 Шетати се по градовихъ
 Башъ съ одѣномъ свидѣномъ.

Ал' што си ми ты умукла,
 Кан' да ти е струна пукла
 Гусло моя жалостна?
 Свећеръ си ми вѣрна была,
 Свећеръ бы ме утѣшила
 Чаромъ гласа радостна!

Па и наравъ, ядна мене!
 Гле! и наравъ, рек' бы, вене
 И у сузамъ огрезну;
 Кан' да яукъ Югъ-Славянства
 Изъ долине одъ сужаньства
 За срце ю загризну.

Дедеръ, дедеръ струне мое,
 Тежке яде браће свое
 Не тайимо за Бога!
 Небы л' лелекъ раньеника
 Небы л' вапай оковника
 Єдномъ допро до Бога!

Каж'те Богу, каж'те свѣту,
 Што за слободъ, вѣру свету
 Трпи рая кукава.
 Каж'те, съ наше какъ неслоге
 Юшъ поднаша ране млоге
 Одъ туѣинца лукава.

Па, некъ туѣинъ, душманъ стари,
 За нашъ яукъ и немари,
 Праведанъ ће марить Богъ!
 Што е ньему Краљевихахъ,
 Караѣорѣяхъ Єлачиѣяхъ
 Послатъ на спасъ пука свогъ?

Съ плоднихъ брда, съ кршнихъ гора
 Съ хладнихъ вода, съ синя мора,
 Чути ће нась Славянь братъ;

Ко врамъ вѣтру сламка лака
Тадъ ќе изчезнутъ мржня свака,
Сваки раздоръ и инатъ.

Тадъ ќе Србинъ пламенити
Са Словеномъ с' загрлити
А съ Хрватомъ Бугаринъ;
Одъ истока до запада
Тадъ сва она сила пада;
Што ќе тадъ намъ душманинъ?

Дедеръ дакле струне мое
Теже яде браће свое
Не тайимо за Бога!
Небы л' делекъ раньеника
Небы л' вапай оковника
Едномъ допро до Бога! ..

Ей олујо! ей громови!
Што с' орите у часъ ови,
Подайте ми вашу моћ:
Да ми гусла већма ечи,
Да силнійхъ наџемъ рѣчи,
Да крозъ срца могу проћь ..

Јалъ обиџ'те сыломъ истомъ
Югославскы народъ листомъ;
Надмите му крѣпку грудъ;
Мушю дайте м' у зьеницу
А трѣскове у десницу:
Да га с' бойи свакъ и свудъ;

Да га нитко већ не гњечи,
 Да му нитко путъ не прѣчи
 До жуђенихъ висина;
 Да у колу од народа
 И онъ изгледъ саянъ пода
 Рѣдкихъ svojихъ врлина!

— Б. —

МАРЪ И БОРЪ.

Правице народа намъ шѣтитъ инъ варъ,
 Правице народа намъ скрбъ инъ маръ,
 Правице народа всѣхъ срещъ изворъ,
 Правице народа нашъ свети боръ

Че се споштуе наша света стваръ,
 За миръ инъ справъ съ туйци намъ в маръ,
 Че стави па наспротъ се ѣихъ упоръ,
 Най внаме се за домъ юнашки боръ.

Зато присеже всакъ, алъ младъ алъ старъ,
 Да му за сречо рода змиръ в маръ,
 Зато си воли родолюбовъ зборъ,
 За мѣсто гесло свое: маръ и боръ!

Дрѣ. Томанъ.

ТРОЯ ДОБА.

Была прошлостъ, златна прошлостъ была,
 Кадъ нашъ народъ моѳанъ, великъ біо;
 Кадъ си дичне ловор-вѳице віо,
 И слободно своя стеро крила.

Садъ му тужно ядикуе вила:
 Кругъ га удесъ у сужанъство збіо;
 Спава Марко ѳеговъ юнакъ міо;
 Свудъ га ячегъ пригушуе сила.

У будуѳностъ текъ съ упанъемъ гледа;
 Слика себи обеѳани житакъ,
 Па се трза, и бори, и неда. —

Што е было? што ли е?... то знамо;...
 Што ће бити?... завѳнъ е свитакъ...
 Биће добро: мичимо се само! —

І. Сундечиѳъ.

МАЙКА ЦРНОГОРКА.

(г. 1862.)

Као гамадъ, гамадъ люта,
 Турадія кивна грне,
 Да разпуди, да прогута,
 Соколове Горе Црне.

Соколови, складна браѳа,
 Одбіаю силне чете:
 Ёданъ по три врага мете;
 Ёданъ по три у гробъ спраѳа.

Крсташъ - барякъ Миланъ
носи,

Први иде, ко лавъ коси
Око себе злobie тмуше,
Што домъ хоће да му сруше.
Ал' на едночъ сину, пуче,
Убойта пушка бойна,
Па юнаку зрно стуче
Посрѣд-срѣде прса гойна.
Съ крви нъему душа бѣжи;
Оставля га мужка снага:
Онъ издише и већ тежи
У покоя нѣдра блага, . . .
Братъ му Криле тадъ при-
скочи,

Полюби га међу очи;
Ал' непроли надъ нѣмъ сузе,
Негъ м' изъ руку барякъ узе;
А Милана мртва спусти,
На зелену траву долѣ;
„Умро за домъ!“ — текъ
изусти —

Па полети брже болье
Тамъ предъ войску, гдѣно ячи
Ужасъ лютог' боя влада;
Гдѣ се крше ножи, мачи;
Гдѣно доста свакихъ яда:
Ту што срета, све обара,
Боде, колѣ, сѣче, пара;
Безъ одмора, безъ престанка,
Све одъ ютра до по данка.

Но часъ суђенъ и нѣмъ
рупи:

Заурня се Зебекъ груби,
Па га пожемъ тежко дупи,
И на истомъ мѣсту уби —
Ко посѣчен храстъ у гори,
На земљицу юнакъ паде;
Нити екну, нит' прозбори,
Негъ душицу Богу даде.

Крвникъ скочи, барякъ
лати,

Да с' Омеру съ даромъ врне;
Али он' часъ грдно плати
Дрзовитостъ душе црне.
Нѣховъ трећи братацъ Иво,
Момче младо али живо,
У томъ трену башъ допаде
Да освети братске яде.
Отиште се за крвникомъ,
Ко разяренъ рисъ са крикомъ:
„Стани звѣру! . . . Стани
скоте! . . .“

Састїже га,
Престриже га,
И крсташъ му барякъ оте. —
Па предъ свое брже стуви,
Гдѣно врѣло зрње крупи;
Гдѣ најжешћи и најячи
Ужасъ лютог' боя влада;
Гдѣ се крше ножи, мачи;

Гдѣно доста свакихъ яда:
 Ту што срета, све обара,
 Бодѣ, колѣ, сѣче, пара,
 Безъ одмора, безъ престанка,
 До предъ сами измакъ данка.

Али и онъ — ахъ не-
 воле! —
 Небыяше срѣће болѣе,
 Него ли му брата оба,
 Што сиђоше већ до гроба.
 Съ турскогъ шанца топъ за-
 грми,
 Картачь посу попут града;
 Зрно Иви чело смрви,
 Те на землю мртав пада.
 Тко заставу садъ да но-
 си?...
 Тко да више Турадъ ко-
 си?...

Стара Сока, дивна мати,
 Овихъ тріюхъ храбрихъ чеда,
 Дошла у станъ, да ихъ гледа;
 Да ихъ оштримъ окомъ
 прати:
 Предъ злотворомъ да іой
 небы
 Окаляли образъ себи.
 Чимъ и Иву виђе насти:

„Хвала Богу! — кличе са-
 мо —

Пакъ потрча брже тамо,
 Пригушуюћ силне страсти,
 Задовольства, туге, яра,
 И майчина пустог' жара.
 Опча іой животъ слаби,
 Крешащъ-барякъ брзо зграби;
 Иву любви ал' неплаче,
 Негъ у друштву зборитъ за-
 че:

„Три имадохъ; сва тройца
 За домъ су ми данасъ пала:
 Я неквасимъ сузамъ лица,
 Срѣ су умрѣтъ храбро знала,
 Просто њима, просто буди
 Мое млѣко! прости труди!...
 А барякъ ћу сама носитъ;
 Имамъ дома два унука:
 Докъ подрасту, я ћу коситъ,
 По прилици горскогъ вука,
 Душманина, кой намъ гњести
 Слободиду и крстъ свети —“
 Ово рекавъ напрѣдъ ступи,
 Гдѣно врело зрње круши;
 Гдѣ најжешћи и најячи
 Ужасъ лютог' боя влада;
 Гдѣ се крше ножи, мачи;
 Гдѣно доста свакихъ яда...
 Ту предъ войскомъ све до
 ноћи

Свой одржа стѣгъ убави,
 Докъ у трипутъ яче моѣи
 Свог' злотвора, горски лави
 Непогнаше — распудише,
 Ко страшиве мале мише. —

Онаѣ народъ, кой има
 Майка 'вакихъ, 'вакихъ чеда;
 Заръ бы меѣу народима
 У найстражни него сѣда:

Да му мила зора сване?...
 Ёданъ, великъ да постане?...

Црногорко юнакиньо,
 Слава, слава, слава теби!...
 А ты враже нашег' рода,
 Дрѣни, бой се, презай, зе-
 би!...

И нашъ ускрѣсъ мора стиѣи
 Те изъ гроба насъ подиѣи —

I. Суидечиѣ.

Д Е Л Е Н И Е.

(Бѣлгарска.)

„Сонце, миле сонце, синокъ заранъ зайде,
 Синокъ заранъ зайде, сега си сѣ забай!⁴
 Девойко, девойко, сумъ сѣ забавило,
 Чудо сумъ гледало: Богданъ сѣ делеше
 Отъ татка, отъ майка, отъ девет-те бракя,
 И отъ осумъ сестри, и отъ седумъ снахи.
 Татко му делеше сѣжен и полъ кия,
 Майка му делеше еденъ кравай восокъ,
 Бракя му деле'а деветъ руди овни,
 Сестри му деле'а пребѣло то руво,
 Снахи му деле'а шарени чораби

Цирилица одъ Дра. Лѣудевита Гая у Загребу.

Jeka od Balkana.

Svemu svētu svitje zora,
Kod Balkana nema dana!
Usrěd gorkěh suzah mora
Gori, gori ljuta rana,
Kuju robstvo zadade.

Robstvo hudo, robstvo kledo,
Kad će tebi svrha biti?
Kad će sunce blago i sveto
Od slobode se roditi,
Da prosvětli mrku noć?

U naj daljnjoj světa strani
Već istine i slobode
Dan doprè i veće brani
Od Crnacah divlje rode
Svete pravde zlatni štit.

Samo gore od Balkana
Od vapajah tuge ječe,
Gdě slobodi nema stana,
A verige robstva zveče,
Koje vežu kristjana.

U zabitne světa strane
Slovo već se širi vĕre,
Da spasenja sunce grane
Svemu svētu, — da nevĕre
Konac jednom nastane.

Nu vremena gdě u davna
Spasovo se slovo čuše,
Gdě davnosti dĕla slavna
Ugled jesu krĕpke duše:
Tu se ruši vĕre stan!

Čuj me dakle otĕe blagi,
U kog' krilu svi su svĕti,
Kteri vid mi dade dragi,
Da istinu mogu zrĕti, —
Tvoga stvora sliši plač.

Na kamenoj evo stĕni
Bugareći Bugar sĕdi,
U zdvojenja strašnoj tmĭni
Ufajući k tebi gledí:
Gospodine smiluj se!

Srodne puke daj prosvĕti,
Težku bĕdu da poznadu
Svoje braće, — te ih sĕti,
Da izpune našu nadu,
Da nam dadu slobodu.

Čujte puci, Slave sini!
Ke junačka majka rodi;
Nij' vam srdce nalik stĭni
Od kamena, da vam godí
Braće vaše nevolja.

Spomenite svojih dĕda
Slavna dĕla! . . . da ljubite —
Vĕčni Bog vam zapovĕda —
Svoju braću. Izpuniti
Puci — božju zapovĕd!

Stare moći dajte! od sna
Probudite . . . evo slave,
Neuvehla, blagonosna
Za vitežke rĕsit glave, —
Dosti evo lovora!

Ustanite puci od sna!
 Poslušajte, kako cvile
 Sitna dětca, (nije basna!)
 Kako turske divje sile
 Kćercu majci otimlju.

Od Mostara tužne glase
 Poslušajte. . . U srěd zime
 Sědi starci kako kvase
 Gore krvju; kako ime
 Zahman sinka nariću.

Ime sinka, koi blědi
 U tamnici il' u grobu.
 Majku čujte, ka pram sědi
 Trgajući divjem robu
 Kletvu neba dozivlje.

Mlado čedo, glej! zavito
 U povojih ledna sněga
 Pokraj majke tu pokrito;
 Smrt uljulja nju i njega
 U kolěvci od leda!

Boso, gladno i bez ruha
 Tu u majke plače jedne
 Njih petero . . . „Daj nam kruha!“
 Sirotice viću bėdne,
 „Tri smo đanka bez kruha!“

„Oj dětice danas samo
 Počekajte, dok se domu
 Povratimo . . . Skoro tamo
 Kraj će biti vėku ovomu
 Od nevoljne žalosti!“

Tako nadom majka pita
 Gladnu dětcu. — Sinak mali
 Ponajludji nju zapita:
 „Turčin kuću nam upali,
 Gđe je sad naš, majko dom?“

Bėdnoj majci tad niz lice
 Gorkěh suzah potok teče;
 Gledeć tamo, gđe zvězdice
 Noćju sjaju, tužna reče:
 „Tamo . . dětco . . naš je . . dom.“

Svemu světu svitje zora,
 Kod Balkana nema dana,
 U srěd gorkěh suzah mora
 Gori, gori ljuta rana,
 Koju robstvo zadade!

Aleksandro! dobitniče
 Od Perzije . . Kastriotiću!
 Kog junačtvo i Turci diče . . .
 O vitežki Kraljeviću!
 Od Prizrena sunašce!

Sjajne zvězde bolje dobel
 Vlast nad kojim nema tmina,
 Otvorite vaše grobe! . . .
 Gle! . . . to vam je domovina!
 U verigah tužni rob!

Aleksandro, čordu hvati!
 Kastriotić! Kraljeviću!
 Vito kopje i mač lati,
 Te pokušaj svaki sriću
 Po někdašnjoj navadi!

Putnik.

Bože mili, kud sam zašo?
 Noć me stigla u tudjini,
 Neznam puta, neznam staze,
 Svuda goli kamen gaze
 Trudne noge po pustini!

Još konaka nisam našo!
 Šever brije z sněžnog' brda
 A tudjincu siromaku
 Još je veći mrak u mraku,
 Još je tvrdja zemlja tvrda.

Na okolo magla pada,
 Zastrta je mesečina,
 Nevidi se zvězdah traga:
 Majko mila, majko draga,
 Da ti vidiš svoga sina!

Da ti vidiš njega sada
 Okružena od zla svega,
 Ti bi gorko zaplakala,
 Ruka bi ti zadrhtala
 U žalosti grleć njega!

Zašto tebe nisam slušo,
 Kad si meni govorila:
 „Nejdi sinko od matere,
 Koja mekan krevet stere
 Tebi usrěd svoga krila!“

„Nejdi sinko, draga dušo,
 Nejd' od krova otčinskoga,
 Tudja zemlja ima svoje,
 Nepoznaje jade tvoje,
 Tudja ljubav ljubi svoga!“

Govoreć u sebi tako
 K jednoj kolibici klima,
 Koju spazi iznenada
 Umoreni putnik sada
 I zakuca na vratima.

Otvorajuć sve polako
 Zamišljena: kto će biti?
 Glavu pruži jedna stara, —
 „Daj u ime božjeg' dara
 Bako meni prenoćiti!“

„Primila bi tebe rada,
 Ali vidiš da spavaju
 Ovdě sinci tri i kćerce,
 Koje čelo majke srce
 I svu kuću izpunjaju.“

„Nij' daleko već od dana,
 Već pozdravlja pěvac Vile,
 Dok sagrije danak boži,
 Malo vatre bar naloži,
 Da otopim smrzle žile!“

„Vatra mi je zapretana,
 Drva nemam skoro ništa,
 Ovo malo, što unutra
 Trěba mojoj dčeci sutra,
 Kad se skupe kod ognjišta.“

„Za tudjinca ništa nemaš,
 Tudja majko, kad te moli!
 Tudje dčete tvoje nije.“
 S tim mu grozne suze dvije
 Niza lice kapnu doli.

Gdě su ruke tvoje majke
 Sad, da skupe suze sina?
 Gdě koleno, da počine,
 Da si teško brěme skine? —
 Gdě je tvoja domovina?!

Ko da su mu zmije ljute
 Ovim řeči srce stisle,
 Ukočeni putnik stoji,
 Leden znoj mu čelo znoji
 I otimlje mozgu misle.

Ali oči uzdignute
 K strani gleda — ah onamo,
 Gdě od drage domovine
 Svako jutro sunce sine,
 Tam ga želja nosi — tamo.

Tebi opet duša diše,
 Tebi srce opet bije,
 Domovino, majko sreće!
 K tebi opet sin se kreće
 Od radosti suze lije:

„Primi opet svoje děte,
 Primi, věk će tvoje biti,
 Ljubit' tebe svako doba,
 U svom polju daj mu groba,
 Svojim cvětjem grob mu kiti!“

Preradović.

Oda Bog.

(Iz ruskega od Državina.)

O ti prostranstva neizměren,
 V osnovi bitja sam čutljiv,
 Vreměu tećenja neprezěren,
 Brez lica v treh osobah živ;
 Edin in vedno duh povsoten,
 Nikolj začet, nikjer stanoten,
 Nikomur věd izkaz, izlog;
 Ki vse so soboj napolnuje,
 Objemlje, stvari, ohranjuje,
 Imenovan ki nam je — Bog!

Preměril ocean globoki,
 Soštěl bi pěsk in zvězd oči
 Modrosti bistre um visoki,
 Le tebi měre, čisla ni!
 Čělo duhovom posvećenim,

Iz bleska tvojega rojenim,
 Ni moč prebrati tvojih knjig,
 Če v tebe misli drzno vprejo,
 O veličanstvu tvojem mrejo,
 Ko v věčnosti preminjen mig.

Meteža bitnost pretečeno
 Iz brezdna věčnosti pozval,
 In věčnost, od nekđaj rojeno,
 Si v sebi samem osnoval.
 Po sebi sebe sostavlja je,
 Iz sebe lastnih sil sijaje,
 Si svit, ki světu je iztěk;
 Storivši vse z besědo jedno,
 Se prostiraje v djanju vedno,
 Si bil, in si, in boš na věk.

Verigo bitij v sebi snuješ,
 Jedinši v sebi vse živiš,
 Začetek s koncom ti sklěpuješ,
 Življenje, smrt dělě, noviš.
 Kot iskre vdirajo, pospě se,
 Iz tebe solnca tak rode se;
 Kot zimske mrazne ure v zrak
 Drobtince ivja blesketajo,
 Se zibljejo, vrtě, sijajo
 Pod tobój v brezdnih zvezde tak.

Svētil gorečih milioni
 V nezměrnosti širin tekó,
 Namena tvojega zakoni
 Življenjedarno luč lijó.
 Pa te ognjene vse lampade,
 Kristalov žarnih té gromade,
 Valov kipečih zlat obroč,
 Bleskeči jasni ti zrakovi,
 Sviteči skupno vsi světovi,
 O tebi so — o dnevu noč.

Kot kapljica spuščena v morje
 Je pred tobój obok nebes,
 Kaj z menoj vred očitno stvorje,
 In kaj o tebi, kaj sem jez?
 V nadzračnem oceanu zdatno
 Če množim světe vse stokratno
 Z milionmi drugih — in če to
 S tobój priměrim, drzen zděnja,
 Je komaj male pikce těnja!
 In jaz o tebi — nič celó.

O'lo nič! — Pa v meni ti bleskuješ,
 In z veličanstvom svih dobrot
 Ti sebe v meni obrazuješ,
 Kot solnce v mali kaplji vod.
 Nič! — Pa življenje v meni snuje,

Na kviško vedno me dviguje
 Nesitih želj někak občut;
 On biti mora, duša pravi,
 Pevdarja, misli, sklěpe stavi:
 Jaz sem — tedaj in on je tud.

Ti si! — priroda oznanuje,
 Pričuje to mi srca krič,
 Razum me tega uvěruje,
 Ti si! — tedaj jaz nisem nič!
 Vesoljnosti kolence mično.
 Postavljeno v srědino dično
 Verige krasne člen sem tvoj:
 Kjer jenjal si stvari tělesne,
 Kjer duhe si začel nebesne,
 Si konce zvezal ti z menoj.

Vezilo světov tak lětečih,
 Mejnik tělesostvarjenja,
 Srědinopičje vsěh živečih,
 Začetna črta božestva,
 S tělesom prašno prenehaje,
 Gromovju z umom ukazuje,
 Sem car, in rob, in črv in bog;
 Pa tako čudovitno bitje
 Od kod je prišlo? Jasen svit je,
 Da ni storitba lastnih rok.

Iztok življenja! blag daritelj!
 Ti duše moje duh in car!
 Izdihljej tvoj sem, o živitelj!
 Modrosti tvoje slavna stvar.
 Pravici tvoji voljno bilo,
 Da smrtno brezdnó prehodilo
 Nesmrtno bitje moje bi;
 Da v smrtnost je moj duh ovil se,
 In skozi smrt bi povratil se
 V nesmrťje tvoje věčnosti.

Razmotrenju da duše moje,
 O večni Bog nerazumljiv!
 Mogoče ni clo sence tvoje
 Načrtati, moj čut je živ!
 In ker dolžnost je slavodatka,
 Vmerjočim pa krēpost le kratka,
 Drugač ne morem te častit',
 Ko srce vzdigati do tebe,
 Pozabiti v strmenju sebe,
 In blagodarne solze lit'.

Poslovenil Koseski.

Pušku na klin.

I.

Pušku na klin, mač u tok,
 Sad je bračo drugi skok:
 Oštro pero bistar úm
 Neka nov nam tare drum.
 Na oprezu dosta bjasmó,
 Baruta se nakusasmó;
 Al nam oprez barut oči
 Otudjiše svijetloči;
 Pušku na klin i. t. d.

II.

Pušku na klin, mač u tok,
 Sad je bračo drugi skok:
 Oštro pero bistar úm
 Nek svetloče tare drum.
 Oružnica puna dike
 I stēgovah lovorike;
 Njiva znanja pusta, pusta,
 Svagdē magla gusta, gusta;
 Pušku na klin i. t. d.

III.

Pušku na klin, mač u tok,
 Sad je bračo drugi skok:
 Oštro pero bistar úm
 Neka znanju tare drum.
 Šakom do sad borismo se,
 Duhom od sad digajmo se;
 Šakom da smo štit kršćanstvu,
 Duhom pružimo stup slavjanstvu.
 Pušku na klin i. t. d.

Slovensko děklé.

Věnček na glavi se
Bliska ti 'z kitice
Rožic zelenih,
Slovensko děklé!

Lilija, vrtnica,
Mila ti šmarnica
Ličice krasi, —
Slovensko děklé!

Svitla ko svit nebá
Plamena vtrinjata
V tvojih očeh se, —
Slovensko děklé!

Zalo ko rožica
Srca pobožnega
Bistre glavé je
Slovensko děklé!

Kakor vijol'ce cvět,
Razveseluje svět
Modro, ponižno
Slovensko děklé.

Lěpo ko angelji
V cvětji nedolžnosti
Sladko prepěva
Slovensko děklé!

Žlahtno ko trtica,
Milo ko lunica,
Solnce děklet je
Slovensko děklé!

Dokler člověški rod
Ima po zemlji hod
Bodé slovělo
Slovensko děklé!

Koseski.

Některé srbske in česke besěde.

- Amanet sr.** — svetinja.
Bacim sr. — vržem.
Balkan, visoka gora na bolgarskem in srbskem.
Barjak sr. — zastava, banděra.
Běda sr. — nevolja.
Boja sr. — barva.
Briga sr. — skrb.
Bus sr. — grm.
Buzdovan sr. — pernatı kij.
Celov — poljub.
Cizi č. — tudji sr. — tuji, ptuji.
Cnost č. — krěpost.
Čamac sr. — čoln.
Čaša sr. — kupica.
Čedo sr. — děte.
Čestoput sr. — dostikrat.
Čeznutje sr. — hrepenenje.
Čorda sr. — sablja, meč.
Čuvati sr. — varovati.
Darmo č. — badava sr. — zastonj.
Dbati č. — marati.
Dostanem č. — dobim.
Dravi č. — dereč.
Dušmanin sr. — sovražnik.
Evo sr. — glej.
Gamad sr. — drhal.
Gazda sr. — hišni gospodar.
Grana sr. — věja.
Grudi sr. — prsi.
Hajiti č. — braniti.
Hejno č. — krđelo.
Hezky č. — lěp.
Hiljada sr. — tisuč.
Hoditi č. — baciti sr. — vreči.
Hubička — celov — poljubec.
Hubivy č. — pokvareni.
Hvatati sr. — loviti.
Chasa č. — mladež.
Chůza č. — potovanje.
Ili sr. — aneb č. — ali.
Iliri — Jugoslovani.
Jad sr. — nevolja.
Jeka sr. — odměv.
Jen č. — samo.
Každy č. — vsaki.
Kiša sr. — dež.
Klam č. — prekana, laž.
Klesnouti č. — pogreznoti se.
Klisura sr. — pečina.
Kob sr. — osoda.
Kojiti č. — dojitı.
Kolěvka sr. — zibika.
Komad sr. — kos.
Kosovo polje, bojišće med Srbi in Turki na dan sv. Vida (15. rožnika) lěta 1389.
Košulja — robača, srajca.
Krevet sr. — postelja.
Krkavec č. — krokar, vran.
Květ č. — cvět.
Kynem č. — gibljem.
Laska č. — ljubav sr. — lju-bezen.
Lepir, leptir sr. — metulj.
Lnouti č. — pilepiti.
Loza sr. — trta.
Lučina č. — travnik.
Ludi sr. — neumni.
Lůna č. — val.
Lv č. — lav sr. — lev.

Marny č. — prazní.
 Mejdan sr. — dvoboj.
 Meka — vabilo.
 Meta sr. — konec, cilj.
 Mezi č. — medju sr. — med.
 Miris sr. — blagi vzduh.
 Mluviti č. — govoriti.
 Mrav č. — nprav, navada.
 Munja sr. — blisk.
 Mutno sr. — kalno.
 Nadežda — naděja — nada —
 upanje.
 Nahuditi sr. — naškoditi.
 Nebožka č. — pokojna, rajnka.
 Nemeškati č. — ne odlagati.
 Nevin — nedolžen.
 Niče sr. — klije.
 Nužda sr. — sila, potřeba.
 Obarati sr. — podirati.
 Obodriti se sr. — ohrabriti se.
 Okruten sr. — ljut.
 Olovo sr. — svinec.
 Omraza sr. — sovražtvo.
 Oprostiti se sr. — slovo vzeti.
 Oriti se sr. — razlegati se.
 Oroduj č. — prosí.
 Osveta sr. — mašćevanje.
 Osyka č. — trepetlika.
 Ošemetny č. — zvit, zvijačen.
 Otvoriti sr. — odpréti.
 Pan č. — gospod.
 Paže č. — naročje.
 Pěkny č. — lěp.
 Perivoj, bašća sr. — vrt, ograd.
 Perun, bog groma pri paganskih
 Slavjanih.
 Pestra č. — pisana.
 Pevny č. — čvrsti.

Plačem — jokam.
 Plapolati č. — plameněti.
 Poběda sr. — zmaga.
 Poběditi sr. — premagati.
 Podrum sr. — klět.
 Pocháziti č. — pohoditi, izvi-
 rati.
 Poreklo sr. — narečje.
 Pram sr. — vlas, las.
 Prama sr. — proti.
 Pramen č. — žar.
 Pratim sr. — spremim.
 Pritvornost sr. — himbenost.
 Prkositi sr. — vkljubovati.
 Pro č. — za.
 Proč č. — zakaj.
 Projuriti sr. — prešínoti.
 Prouditi č. — naganjati.
 Prozor sr. — okno.
 Puk sr. — ljudstvo.
 Raditi sr. — dělati.
 Raja sr. — kristjani na Tur-
 skem.
 Rat sr. — boj, vojska.
 Resiti sr. — kinčati.
 Rozen č. — rodjen sr. — rojen.
 Rozkoš č. — radost.
 Rychle č. — hitro.
 Sarafan, ruska deviška haljina.
 Sat sr. — ura.
 Sboriti sr. — govoriti.
 Sěčati se sr. — spominjati se.
 Sedlak č. — kmet.
 Sitan sr. — droben.
 Skot sr. — živina.
 Skveti č. — lesketati.
 Slib č. — obluba, obećanje.
 Sloup č. — mreža.

Slovan, Slavjan, splošno ime
vseh Slovenov, namreč: Slo-
vencov, Hrvatov, Srbov in Bul-
garov na jugu, potem Čehov
in Slovakov, Poljcov in Rusov
na severu, vseh skupej 84 mi-
lijonov duš.

Smělo sr. — pogumno.
Sotva č. — jedva sr. — komaj.
Spana č. — giba.
Spasiti sr. — rešiti.
Společní č. — družtveni.
Stejný č. — jednak.
Stiditi se sr. — sramovati se.
Stignuti sr. — doseči.
Stinĵ, stěnj sr. — duša v sveči.
Stol č. in sr. — miza.
Stoprv sr. — še le.
Stožer sr. — steber.
Střibro č. — srebro.
Strogo sr. — ostro.
Studení sr. — mrzli.
Svibanĵ sr. — veliki travenj, maj.
Svornost č. — složnost, sloga,
edinost.
Šablenka č. — sabljica.
Štěst č. — sreća.
Šutiti sr. — molčati.
Tajni sr. — skriven.
Talas sr. — val.
Trag sr. — slěd.
Tražim sr. — iščem.
Tvař č. — podoba.
Upřimen č. — iskren.
Uzkrs sr. — vuzem, velika noč.
Ušlechtilý č. — blagi.

Utlěti č. — vgasnoti.
Uz, uza sr. — zraven, poleg.
Užas sr. — strahota.
Vadne č. — pomankljiv.
Vahavy č. — zamuden.
Vapiti sr. — upiti, glasno kli-
cati.
Vatra sr. — ogenj.
Vděky č. — mil.
Velebny č. — veličanski.
Venovati č. — posvetiti.
Věno č. — dota.
Více č. — više sr. — več.
Vlast č. — domovina.
Voće sr. — sadje.
Volati č. — klicati.
Vznik č. — izvor.
Vždýcky č. — vsegdar.
Vy č. — iz.
Vysloviti č. — izgovoriti.
Zabava sr. — veselica.
Zahman, zalud sr. — zastonj.
Zanecham č. — ostavim sr. —
zapustim.
Zdar č. — teknoti.
Zdor č. — vkljub.
Zmar č. — pogin.
Zmija sr. — kača.
Znoj sr. — pot (od vročine).
Zoufaly č. — zdvojen.
Zvyk č. — navada, nrav.
Žadny č. — nobeden.
Žadostiv č. — poželjiv.
Žiznivy č. — žeden, poželjiv.
Žuditi sr., žadati č. — želěti.
Žurno sr. — brzo.

Kazalo.

---

	stran		stran
Molitev	4	Moji sabljici. Oj ostra moja sabljica	19
Predgovor	5	Davoria. Rad našinci idu	20
Cesarska pësem	7	Popotnica srbska. Rado ide Srbin	”
Slovenija careviću Ru- dolfu	9	Davoria. Bujanj zove	21
Kdo je mar	10	Naprëd. Hajda braço	”
Naprej zastava slave	11	Pësma junačka. Hajd u bitvu	22
Vojaška. Kaj bliska se	”	O bitvi. Bili nam junaci	”
Vojaška. Oj tovarši	13	Slovenski duh. Hej Slo- venci	”
Vojaška. Pet črëvljev më- rim	14	Slavska reč. Brod nek čuti udarca	23
Budnica. Bratje, kliče do- movina	15	Slavjani. Tko je rođen Slavjan	25
Lavdon pri Bëlemgra- du	”	Hej Slované!	”
Pësem brambovska	”	Kje dom je moj?	26
Prisega. Pred Bogom smo	16	Moj stanak. Gdë stanak moj?	”
Brambovska dobra vo- lja	”	Kde domov müj?	27
Vojakom za slovo	17	Podëbradská. Moravo! Moravo	”
Molitva graničara	18	Rojakom. Hej rojaki	28
Ljubav junaka prama svojoj majci	”	Hajdmo! hajdmo braço	”
Oproštaj vojnika s lju- bovcem	19		

	stran		stran
Složno, složno braćo mila	29	Lizinka — ach, to je	
Slogi. Čista děvo . . .	„	děvče!	45
Slava Slovencom . . .	30	Zadovoljni Kranjec.	
Za Hrvate naše brate	„	Od straže hrvaške . . .	„
Rěč domorodca . . .	31	Oda vinski trti . . .	46
Ne udajmo se! . . .	„	Vinski hram. Sozidal sem	
Nebojmo se braćo mila .	31	si	47
Slavjanom. Bratje to mi	„	Veseli hribček. En hrib-	
Grobničko polje. Prosto		ček bom kupil	48
zrakom	„	Kimovec. Trtica mila . . .	„
Vsakemu svoje! Prosto		Ženuška. Má tys láska . .	49
rěže	33	Naj bolje vince	„
Slovenska domovina . .	„	Kolednica	50
Domovini. Bodi zdrava .	34	Moj spominek. Kdo ro-	
Domovina. Ptica goru .	35	jen	„
Najmilija mi pěsma . .	„	Domovini. V domači po-	
Společni. Sedněme si .	36	krajni	51
Domovina. Besěda sladka	„	Milotinke I, II, III . . .	52, 53
Rodu na poštenje. Svim,		Naša zgodovina. Bridka	
koji se	„	žalost	„
Napitnica. Dajmo žalosti	37	Na vlast. O vlasti ma . .	„
Zdravica. Puna srca . .	„	V spomin Valentina	
Zdravica. Kozarce vroké	38	Vodnika	54
Zdravica za Slovence	„	Himnus na Vodnika . . .	55
Napitnica. Il' ovako . .	39	Vodniku. Pěsmice tvoje . .	„
Dolenska. Pridi Gorenc .	„	Vodniku. Pred tisoč spo-	
Písen Čecha. Kde můj je		mladmi	„
kraj	40	Triglav. V gorensko ozi-	
Dolenska zdravica.		ram se	56
Prijatli obrodile . . .	41	Savica. Noč na nebu . . .	57
Gorenska zdravica.		Slovo Žolcpaškim pla-	
Bratci veseli vsi . . .	„	ninam	58
Napitnica. Pimo ga, pimo	42	Husitska. Těšme se slad-	
Čašo moja, čašo moja! .	„	kou naději	59
Zdravica. Hočeš zapěti .	43	Ljubezen domovine . . .	61
Napitnica. Nikaj na světu	„	Prolětje domorodno . . .	„
Zdravica domorodna .	44	Pod lipu	62

	stran		stran
Prostost. O veselem jutru zoru	62	K slovesu. Kaj od mene preč	84
Slovenska dežela	63	Mornar. Nezvěsta bodi zdrava	„
Večerni obrazi I, II, III	64	Kam? Ko brez miru okrog Nezvěsta. Ljubca moja	85
Na vlast. Vlast, jake to	65	Nezvěsta. Ti si djala	86
Na Dr. Prešernovem grobu	„	Žalost. Ko ptičica sem	„
V spomin Prešernu	66	Zagorska. Bom šel na planine	87
Bože, Bože	„	Spomen. Sěčaš li se onog sata	„
Strunam. Strune milo se glasite	67	Slovo Milice	88
Hrvatska domovina	68	Slovo. Draga Minka	„
Slovenka. Kaj maram	„	Vse mine. Kje so moje rožice	„
Nitra. Nitra milá	69	Svarjenje. Stoji, stoji tam lipica	89
Pobratimija. Naj čuje	„	Svornost v narodu	90
Slovenskim dēkletom	70	Sarafan. Stara mama	91
Uspomena na Vraza, Blažeka i Nēmčiča	72	Hajd na gore	„
Slovenkam. Dēvo mila	„	Žalosten glas zvonov Večernica. Glejte že soln- ce zahaja	92
Vltava. Vltavo, Vltavo	73	Zvonikarjeva	93
Slovenska dēklica	„	Veselja dom	„
Kranjski fantje	74	Novo lēto	94
Kud? Kud trtamo bračo	„	Pojmo radi	95
Pod oknom. Luna sije	75	Vesela šola	„
Lahko noč	76	Učitelj	96
Pri luni. Mila, mila lu- nica	„	Slovo učencov	„
Kovářská. Není muže	77	Nedolžnost	97
Kovaška. Ni moža ga	78	Sladko umřiti	98
Milica. Tak je sladka	79	Goslim. Gosel vsaj jemati	„
Naj lēpsi. Lēpše rožice rodila	80	Življenje. Popotvanje, bratje je naše	99
Mojemu narodu	„	Prašanje — odgovor	„
Ukazi. Da ne smēm	81		
Sila spominja	„		
Zgubljena vĕra	82		
Vojenská. Vzhůru bratři	83		

	stran		s ran
Majci. Jeli jošte . . .	100	Spomin otročjih lět . . .	118
O spremenu lěta . . .	"	Bleško jezero. Otok ble-	
Slovenská. Bože muoj . . .	101	ški kinč nebeški . . .	"
Tolažba. Ne plaši se . . .	"	Tujki. Prosim te . . .	119
Zvezdam. Tam na nezměr-		Pomladni sprehod . . .	"
nem	102	Na jezeru	120
Pet čašah	"	Slovan jsem a Šablen-	
Zvezde. Tukaj gori se ne-		ka	121
znani	103	Ptičici. Blago tebi . . .	"
Star pěvec ne boj se		Lahko noč	"
pěti	"	Moja ladja. Plovi, plovi	122
Na grobih. Blagor mu . . .	104	Ribar. Ribice lude . . .	"
Oluja. Oblaci se viju . . .	"	Noč na Blejskem je-	
Sirota. Mati ziblje . . .	105	zeru	123
Hči na grobu matere . . .	"	Zdravljica. Prijatli, ob-	
Pčela. Zu . . . zu . . . zu . . .	"	rodile	"
Moja vožnja	106	Grabljice	124
Sirota. Zunaj věter brije . . .	"	Podskalská	125
Zvezda. Tam za goro . . .	107	Ipava	126
Dvě utvi	"	Bohinska. Čudopolna . . .	"
Na razhodu. Kje so časi . . .	"	Pozdrav. Pozdravim te . . .	127
Slovo od lastovke . . .	109	Gorenke. Če gori pogle-	
Lahko noč	"	dam	"
Vlastenská	110	Peričnik	128
Ločenje. Če labudi od-		Na goro, na goro	"
leté	111	Slava vinu	129
Popotnik pridem črez		Ach ne-ni	130
goro	112	Planinar. Visoko vrh pla-	
Opomin k veselju . . .	113	nin stojim	130
Želja Slovenca na tu-		Lovská. Pustimo zidovje . . .	"
jem	114	Kmet. Ko pomlad se bliža . . .	131
Tolažba. Za vsako cvětke . . .	115	Dobrovoljni kosci . . .	132
Tuga. Odkar dušo	"	Mlatič. Urno čěpec . . .	133
Danici. Tebe še gledam . . .	"	Orač. Pomlad potrka . . .	134
Vinske Mušice	116	Kosec. Želěza, dvě osli . . .	135
Děvy slovanské	117	Plěvica. Me smo děklice . . .	136
Brodar. Oj talasi mili . . .	"	Ženjica. Pšenica je zrěla . . .	"

	stran		stran
erice. Mati zakliče . . .	136	Sprehod. In srce, ti se . . .	"
olzice. Tebe kličejo . . .	137	Zvezdica. Mrak tihotni . . .	157
čenc. Ljubezni I, II,		Slanca. Je pa davi . . .	158
III, IV	138	Uzrok. Pitaš me	159
amo. Kje nek zemlja . . .	139	O polnoči moj duh bedi . . .	"
ysoká hora	"	Slava mladosti	"
ila spominja	140	Cirilska azbuka	161
orba. Kud ste svibnjamog	141	Carska (pučka) pësma . . .	162
anja. Pri zeleni mizi . . .	"	Sudbina srbskog roda . . .	164
Srca sile. Kada gledam . . .	142	Srbinu. Već se srbska za-	
Bčelar. Bučelice rojite . . .	"	stava	"
Lěpa Anka	143	Sloga. Dok je čista ljubav	165
Moj vrtec	"	Srbska děklica	166
Na vrtu. Povrtu sem hodil	144	Srbski junak	167
Mati. Dēterěvno, dēte malo	"	Davoria. Teč' će voda . . .	"
Planinarica	145	Děvojci. Oj dēvojko dušo	168
Jadransko morje	"	Domovina. Kto ne ljubi	169
Moja gomila	"	Ljubav domovine	"
Pěsem starega Kranjca	146	Huda osoda	170
Ruže. Vidio sam ruže . . .	148	Moj rod. Bura huli	171
Pomlad. Pomlad mila . . .	149	Prošnja. Ah ni, ah ni . . .	"
Dobro jutro. Lahno gine	"	U tudjini	172
Studenček	150	O slovesu	173
Petelinček	"	Moja ljubav	175
ent-Urbanova	151	Čeznutje. Nenam mira . . .	176
Občutki. Ko zagledam . . .	"	Moja zora. Sladka tugo . . .	177
Navolětnica	153	Složno. Ajde složno da pi-	
Jutraj. Solnce čez hrib-		jemo	"
ček gre	"	Majolka	178
Pod prozorom	"	Napitnica I. II. III. IV.	
Dělapust. Prijazno zvo-		V.	179
nenje	154	Dojčin Petar	184
Moje jutro. Vse že rože	"	Sve mine	"
Zvečer. Solnce je že uto-		Jugoslavjanski guslar	185
nilo	155	Mar i bor	188
Udaljenoj	155	Troja doba	189
Večerna. Solnce se jeskrilo	156	Majka Crnogorka	"

	stran		stran
Delenije (bolgarska) . . .	192	Slovensko děklé. Věn-	
Jeka od Balkana . . .	193	ček na glavi se . . .	199
Putnik	195	Některe srbske in če-	
Oda Bog	196	ske besěde	200
Pušku na klin	198	Kazalo	203

Tiskarne pomote :

Stran	18.	v	8.	vrsti	čítaj :	bojištu.
"	32.	"	5.	"	od	spodej : gore.
"	55.	"	4.	"	na	desno : Ga.
"	72.	"	5.	"	na	srědi : gorka.
"	92.	"	4.	"	Ki	zarja ga zlati.
"	121.	"	4.	"	na	srědi : morskog.
"	173.	"	5.	"	mir.	

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000380389

